

A black and white line drawing of a person riding a bicycle, viewed from the side. The person is wearing a helmet, a long-sleeved shirt, and pants. The bicycle has a backpack mounted on the back. The background is a light blue field with a pattern of orange circles and squares.

UNGT FÓLK 2015

5.-7. BEKKUR

Menntun, menning, tómstundir, íþróttaiðkun,
heilsuhegðun, heilsuvisar, líðan og framtíðarsýn
ungmenna í 5.-7. bekk á Íslandi.

Ungt fólk 2015

5., 6. og 7. bekkur

Hagir og líðan barna á Íslandi, íprótta- og tómstundaiðja,
nám og skóli, samband við fjölskyldu og vini, lestur,
miðlar og tækjæign.

Unnið fyrir

MENNTA- OG
MENNINGARMÁLARÁÐUNEYTIÐ

2015

Rannsóknir & greining 2015©

Margrét Lilja Guðmundsdóttir, Hrefna Pálsdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Sigfússon,
Álfgeir Logi Kristjánsson, Erla María Jónsdóttir Tölgves

Umbrot og prentun:

Prentmet ehf.

Hönnun útlits og kápu:

Baddy Design

ISBN nr.:

978-9935-436-45-0

Rit þetta má ekki afrita með nokkrum hætti, svo sem með ljósmyndun, prentun, hljóðritun eða á sambærilegan hátt, að hluta eða í heild, án skriflegs leyfis Rannsókna og greiningar.

EFNISYFIRLIT

Inngangur.....	4
Aðferð og gögn.....	6
Þátttakendur og framkvæmd.....	6
Skilningur nemenda á spurningum.....	7
Niðurstöður.....	9
Líðan barna í 5., 6. og 7. bekk.....	9
Íþróttá-, félags- og tómstundastarf.....	17
Samband við foreldra og fjölskyldu.....	30
Vinir.....	36
Stríðni.....	39
Nám og skóli.....	47
Lestur og miðlar.....	56
Neysluvenjur.....	64
Kynjahlutverk.....	67
Heimildir.....	75
Viðauki – Töflur.....	79
Listi yfir myndir.....	121
Listi yfir töflur.....	127

INNGANGUR

Börnin í samfélaginu okkar leggja sjálf til forvarnastarfs með því að svara spurningalistum um hvernig þeim líður heima fyrir, í skólanum og félagahópnum, svo og með mati barnanna á sjálfum sér og umhverfi sínu. Fyrir tilstilli þátttöku þeirra hafa íslenskir og erlendir fræðimenn rannsakað hina ýmsu forspárþætti heilsu og áhættuhegðunar og ljóst er af þeim rannsóknum að nærumhverfi barna hefur mikil áhrif á hegðun þeirra og líðan. Sérstaklega skipta aðstæður á heimilum barna miklu máli fyrir líðan þeirra, en börn sem njóta mikils stuðnings frá foreldrum líður betur en þeim sem fá lítinn stuðning. Börn sem alast upp við erfiðar aðstæður heima fyrir eru mun líklegri til þess að tjá vanlíðan¹, sem getur meðal annars komið fram sem reiði og þunglyndi. Þessar tvær sterku tilfinningar geta haft mikil áhrif á líf einstaklingsins. Þannig spáir þunglyndi fyrir um ýmsa frávikshegðun sem snýr að einstaklingnum sjálfum, eins og sjálfsskaða og sjálfsvígshugsunum, á meðan reiði eykur líkur á frávikshegðun sem beinist út á við, eins og afbrotahægðun².

Börn eru mótuð af sínu nærumhverfi og rannsóknir hafa sýnt að í hverfum þar sem að fjölskylduerjur og átök eru algeng eru auknar líkur á vanlíðan unglínganna í hverfinu, ekki eingöngu þeirra sem búa við aðstæðurnar³. Á sama hátt spá ýmsir þættir í félagumhverfi barnanna og skóla sterkt fyrir um líðan þeirra⁴. Sem betur fer hafa rannsóknirnar einnig leitt í ljós ákveðna verndandi þætti sem hægt er að hafa áhrif á í samfélaginu og rannsóknir benda til að hægt sé að auka líkur á góðri líðan með hreyfingu og þátttöku í skipulögðu starfi⁵. Sem dæmi má nefna að íþróttaiðkun hefur sterkari jákvæð áhrif meðal þeirra sem búa við erfiðar aðstæður heima en meðal annarra barna⁶.

Eftirfarandi skýrsla er byggð á gögnum *Ungt fólk* rannsóknarinnar sem safnað var meðal nemenda á miðstigi grunnskóla landsins í febrúar 2015. Líkt og áður er athygli beint að högum og líðan barnanna: stuðningi og eftirliti foreldra, þátttöku í skipulögðu íþrótt- og æskulýðsstarfi, viðhorfum þeirra til náms og skóla og líðan í skóla. Þá er fjallað um tengsl nemenda við jafnaldra, notkun þeirra á netmiðlum, lestur bóka og viðhorf þeirra til jafnréttis.

1) Gunnlaugsson, Kristjánsson, Einarsdóttir og Sigfusdóttir, 2011.

2) Sigfusdóttir, Asgeirsdóttir, Gudjonsson and Sigurdsson (í samþykktarferli); Asgeirsdóttir, Sigfusdóttir, Gudjonsson og Sigurdsson, 2011; Sigfusdóttir, Asgeirsdóttir, Sigurdsson og Gudjonsson, 2008; Sigfusdóttir, Farkas og Silver, 2004).

3) Bernburg, Thorlindsson og Sigfusdóttir, 2009.

4) Palsdóttir, Asgeirsdóttir, Sigfusdóttir, 2012; Sigfusdóttir, Gudjonsson og Sigurdsson, 2010.

5) Þórólfur Þórlindsson, Þorlákur Karlsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir, 2004.

6) Sigfusdóttir, Asgeirsdóttir, Sigurdsson, Sigurdsson og Gudjonsson, 2011.

Í skýrslunni í ár er einnig birtur samanburður á völdum þáttum úr rannsókninni í ár við niðurstöður rannsókna árin 2007, 2009, 2011 og 2013.

Ungt fólk rannsóknirnar hafa verið lagðar fyrir grunn- og framhaldsskólanemendur landsins allt frá árinu 1992. Mennta- og menningarmálaráðuneytið hefur stuðlað að rannsóknunum frá upphafi en frá árinu 1999 hefur rannsóknarmiðstöðin Rannsóknir og greining við Háskólann í Reykjavík séð um framkvæmd þeirra.

AÐFERÐ OG GÖGN

Rannsóknirnar *Ungt fólk* eru þýðisrannsóknir en í því felst að þær eru ekki byggðar á hefðbundnum úrtökum heldur er reynt að ná til sem flestra í úrtaksrammanum innan þýðisins. Niðurstöður þessara kannana eru því mjög áreiðanlegar, hvort sem litið er til tiltekinna landssvæða eða mismunandi hópa.

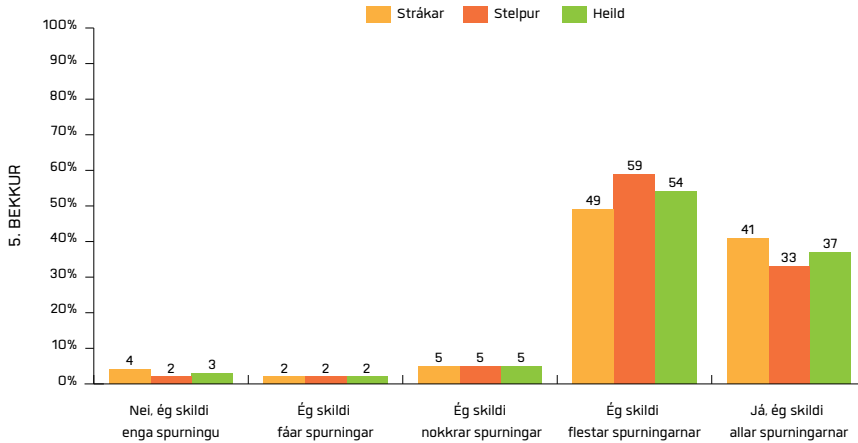
ÞÁTTTAKENDUR OG FRAMKVÆMD

Gögnin sem þessi skýrsla byggir á eru fengin úr viðamikilli rannsókn Rannsókna og greiningar sem var lögð fyrir alla nemendur í 5., 6. og 7. bekk grunnskóla á Íslandi í febrúar 2015. Framkvæmd rannsóknarinnar var þannig háttað að spurningalistar voru sendir í skólana þar sem kennarar sáu um að leggja þá fyrir. Allir nemendur sem sátu í kennslustundum daginn sem könnunin fór fram svöruðu spurningalistunum. Með hverjum spurningalista fylgdi ómerkt umslag sem nemendur settu listana í að útfyllingu lokinni. Ítrekað var fyrir þátttakendum að rita hvorki nafn né kennitölu á spurningalistana eða umslögin svo útilokað væri að rekja svörin til einstakra nemenda. Jafnframt voru nemendur vinsamlegast beðnir um að svara öllum spurningunum eftir bestu samvisku og biðja um hjálp ef þeir þyrftu á að halda.

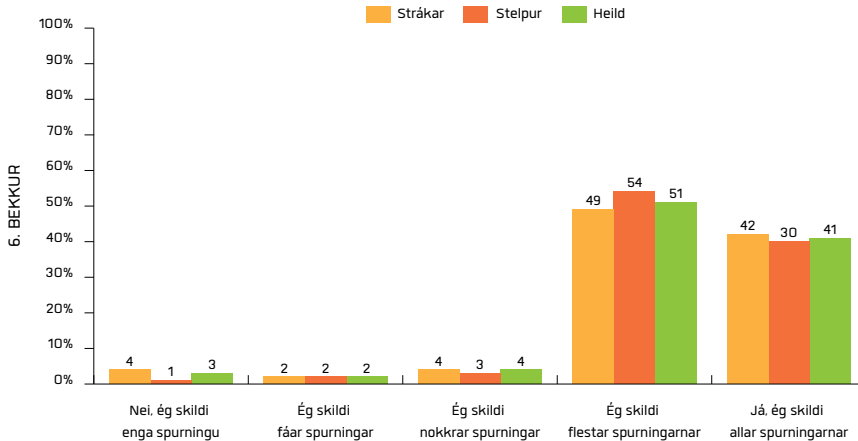
Árið 2015 fengust í heild gild svör frá 10.917 nemendum í 5., 6. og 7. bekk á landsvísi sem jafngildir 85,5% svarhlutfalli. Í 5. bekk svöruðu 3730 nemendur, 3631 í 6. bekk og 3442 í 7. bekk. 114 nemandur gáfu ekki upp bekk sinn eða svaraði óljóst. Af þeim nemendum sem svöruðu voru stelpur 5454 (50,3%) og strákar 5392 (49,7%), 71 nemandi gaf ekki upp kyn sitt eða svaraði óljóst.

SKILNINGUR NEMENDA Á SPURNINGUM

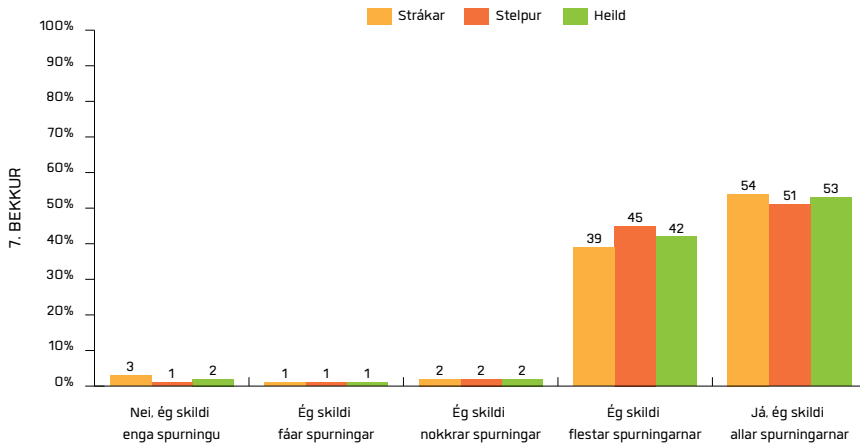
Í lok spurningalistans voru nemendur beðnir um að svara spurningu um skilning sinn á spurningum í könnuninni. Á myndum eitt til þrjú má sjá niðurstöður þeirrar spurningar, greinda eftir bekkjardeild. Flestir nemendur virðast skilja flestar eða allar spurningarnar í spurningalistanum, eða vel yfir 90% í öllum bekkjardeildum.

Mynd 1. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5. bekk.

Mynd 2. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 6. bekk.

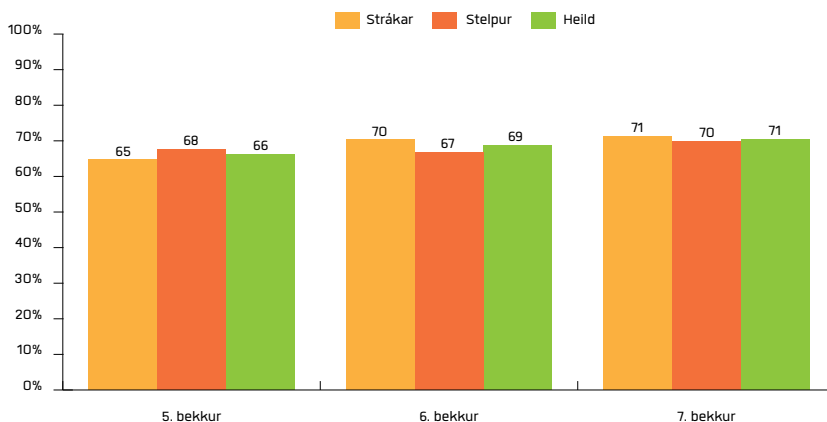

Mynd 3. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 7. bekk.

NIÐURSTÖÐUR

LÍÐAN BARNNA Í 5., 6. OG 7. BEKK

Hér á eftir er gerð grein fyrir niðurstöðum spurninga sem snúa að almennri líðan nemenda í 5., 6. og 7. bekk í grunnskólum landsins. Spurningarnar snúa helst að því hvernig nemendur upplifa sig í bekknum sem og spurningar sem tengjast mati á eigin sjálfsmynd og andlegri líðan. Ef byrjað er á því að skoða niðurstöður spurningarinnar – *Finnst krökkunum í bekknum þú vera skemmtileg/ur?* má sjá að meirihluti nemenda í öllum bekkjardeildunum þremur svarar því til að mjög eða frekar mörgum krökkum í bekknum finnist þau skemmtileg (mynd 4).

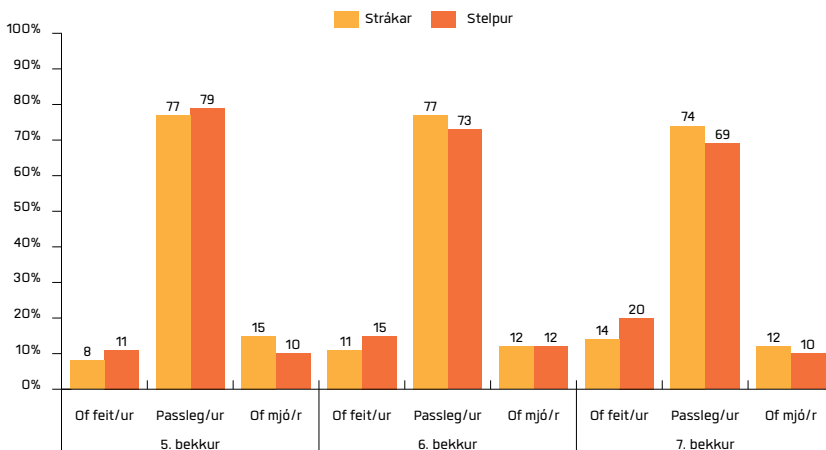

Mynd 4. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem telja að *mjög eða frekar mörgum krökkum í bekknum finnist þau vera skemmtileg.*

Athyglisvert er að sjá að hlutfallið hækkar lítið eitt milli árganga. Eldri nemendur eru hlutfallslega líklegri en þeir yngri til að telja sig vera skemmtilega í augum bekkjarfélaga sinna. Á móti kemur að lítil sem enginn munur er á milli stráka og stelpna í þessu efni. Stelpur í 5. bekk eru hlutfallslega líklegri í samanburði við stráka í þeirri bekkjardeild til að telja sig skemmtilega í augum bekkjarfélaga á meðan strákar eru örlítið líklegri til að telja svo vera í 6. og 7. bekk.

Nemendur eru í könnuninni beðnir um álit sitt á eigin vaxtarlagi. Á mynd 5 má sjá að yfirgnæfandi meirihluti nemenda telur sig vera *passlegan* og á það við um nemendur í öllum árgöngum.

Hér má einnig greina mun á milli nemenda eftir bekkjum og sýna niðurstöður að hlutfall þeirra nemenda sem telja sig vera *of feita* hækkar eftir aldri. Þá virðist það frekar eiga við um stelpur að telja sig *of feit* og þá sérstaklega þegar þær eldast. Þannig segja um 77% stráka og 79% stelpna í 5. bekk að þau séu *passleg*, en 73-77% stráka og stelpna í 6. bekk. Hlutfall þeirra nemenda sem telja sig vera *passlega* er jafnframt lægst í 7. bekk þó ekki muni miklu – eða sem svarar til 74% stráka og 69% stelpna. Ef litið er til hlutfalls þeirra nemenda sem telja sig vera *of mjóa* liggur það á bilinu 10-15% meðal nemenda í 5., 6. og 7. bekk. Hlutfall nemenda sem telja sig vera *of feita* hækkar aftur á móti eins og áður segir milli árganga. Þannig segja um 8% stráka og 11% stelpna í 5. bekk að þau séu *of feit*, á meðan slíkt á við um 11% stráka og 15% stelpna í 6. bekk. Þegar komið er upp í 7. bekk eru svör nemenda þannig að 14% stráka og 20% stelpna segja að þau séu *of feit*. Hér er jafnframt athyglisvert að skoða að fleiri stelpur en strákar telja sig *of feit* en fleiri strákar en stelpur *of mjóa*.

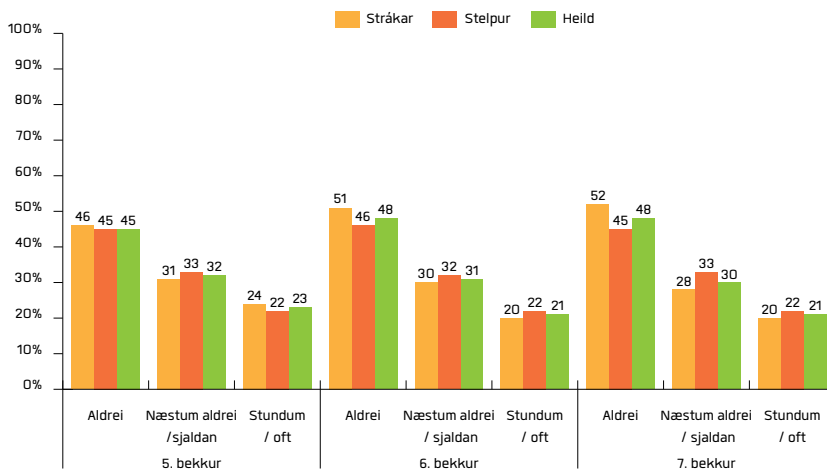
Mynd 5. Finnst þér þú vera *of mjó/mjór*, *of feit/feitur* eða *passleg/passlegur*? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Í töflu 1 má sjá svör nemenda við sjö spurningum er varða liðan þeirra. Spurt er hversu oft þau hafa fundið fyrir ákveðnum þáttum síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Ef litið er til niðurstaðna má sjá (tafla 1) að hlutfallið er hæst við spurningunni: „Hefur þú átt erfitt með að sofna eða sofa?“. Á mynd 6 hafa þessar niðurstöður verið dregnar út úr töflu og má sjá að um 23% nemenda í 5. bekk, 20-22% nemenda í 6. bekk og 20% nemenda í 7. bekk, segja að slíkt hafi *stundum* eða *oft* hent þau síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Þessar niðurstöður eru í takt við það sem *Ungt fólk* rannsóknirnar hafa áður sýnt meðal nemenda í 5., 6. og 7. bekk og verða að teljast athyglisverðar þar sem þær eiga við um börn sem eru ung að árum. Þá sýna niðurstöður einnig (tafla 1) töluvert háar tölur (bæði fjölda og

hlutfallstölur) þegar kemur að líttill matarlyst, höfuðverk og magaverk, sl. sjö daga fyrir könnun. Ekki verður reifað hér frekar, hvað það er sem getur stuðlað að slíkri vanlíðan, en það er þó nokkuð sem mikilvægt er að skoða frekar.

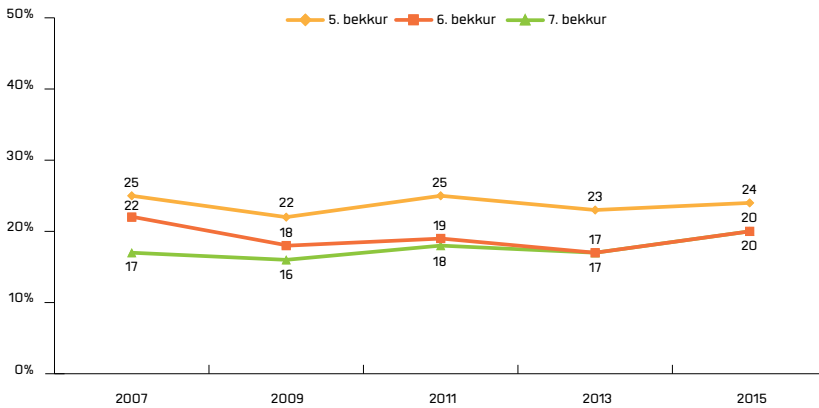
Tafla 1. Fjöldi stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundið *stundum eða oft* fyrir einhverju af eftirtöldu síðastliðna sjö daga fyrir könnun?

Einkenni: Stundum eða oft	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)
Leið(ur) eða líttill áhugi	10.2 (182)	7.5 (136)	10.2 (179)	10.6 (189)	9.4 (157)	12.1 (207)
Líttill matarlyst	12.2 (217)	10.9 (197)	12.2 (212)	12.4 (220)	11.1 (186)	16.6 (284)
Einmana	9.9 (174)	10.5 (189)	8.0 (138)	13.9 (248)	8.3 (139)	14.2 (244)
Grét auðveldlega	7.3 (130)	14.3 (259)	5.4 (93)	15.9 (284)	5.4 (90)	18.7 (321)
Erfitt með að sofa eða sofna	23.9 (423)	22 (399)	19.7 (343)	21.7 (388)	20.4 (342)	22.3 (383)
Höfuðverkur	17.4 (307)	22.5 (404)	15.8 (273)	22.8 (408)	14.0 (235)	22.5 (386)
Magaverkur	15.1 (267)	19.2 (348)	14.0 (242)	20.4 (363)	11.5 (192)	21.2 (364)

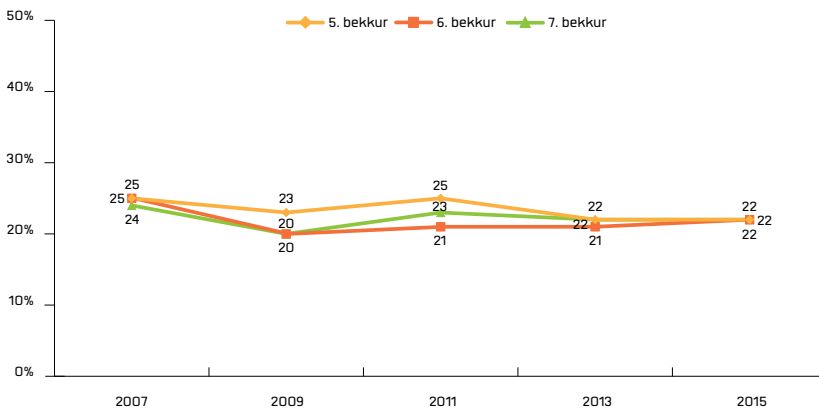

Mynd 6. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa átt erfitt með að sofa eða sofna síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

Þegar litið er til niðurstaðna rannsóknar sem lögð var fyrir nemendur í 5., 6. og 7. bekk grunnskóla landsins árið 2013 og þær niðurstöður bornar saman við könnunina nú árið 2015, má sjá að hlutfall stráka (mynd 7) sem segjast hafa *stundum* eða *oft* átt erfitt með svefn sl. sjö daga fyrir könnun hækkar á milli mælinga. Hlutfallið er 24% meðal stráka í 5. bekk á meðan 20% stráka í 6. og 7. bekk svara því til. Hlutfallið hjá stelpunum helst svipað milli mælinga (mynd 8) þar sem 22% stelpna í öllum bekkjardeildum segjast hafa *stundum* eða *oft* átt erfitt með að sofna eða sofa sl. sjö daga fyrir könnun.

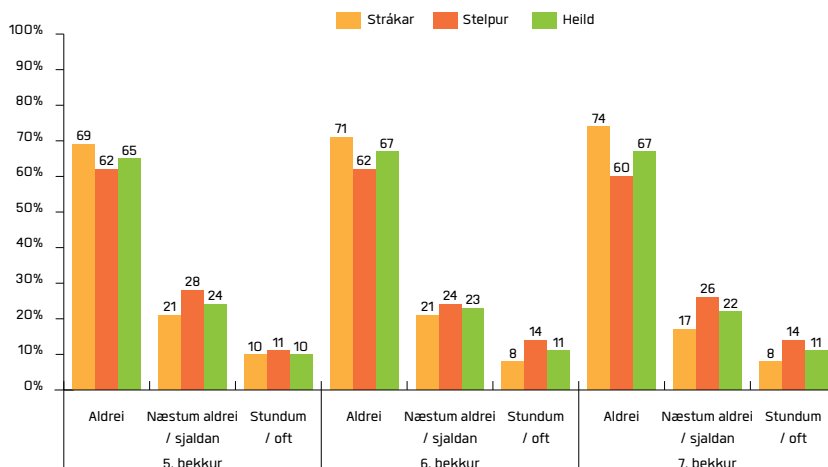

Mynd 7. Hlutfall stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast *stundum* eða *oft* hafa átt erfitt með að sofna eða sofa síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007–2015.

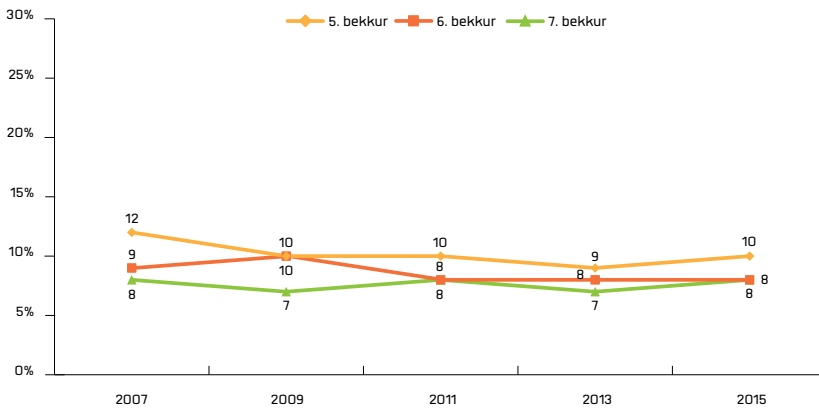
Mynd 8. Hlutfall stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast *stundum* eða *oft* hafa átt erfitt með að sofna eða sofa síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007–2015.

Eins og sjá má í töflu 1 hér að framan er það nokkuð hátt hlutfall nemenda segist hafa verið einmana *stundum* eða *oft* síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Á mynd 9 hafa niðurstöður þeirrar spurningar verið dregnar saman í eina mynd. Þar má sjá að meirihluti nemenda (á bilinu 60–74%) í öllum árgöngum upplifir *aldrei* einmanaleika. Engu að síður er ákveðinn hópur sem upplifðir það að vera einmana *oft* eða *stundum* vikuna fyrir könnun. Þannig höfðu um 10% stráka og 11% stelpna í 5. bekk, en um 8% stráka og 14% stelpna í 6. bekk verið *stundum* eða *oft* einmana á þessu tímabili og ef litið er til niðurstaðna fyrir sjöundubekkinga átti slíkt við um 8% stráka og 14% stelpna. Ákveðinn kynjamun má greina í þessu sambandi, sér í lagi ef litið er til nemenda í 6. og 7. bekk, þannig virðast stelpur frekar en strákar hafa upplifað slíkan einmanaleika vikuna fyrir könnun.

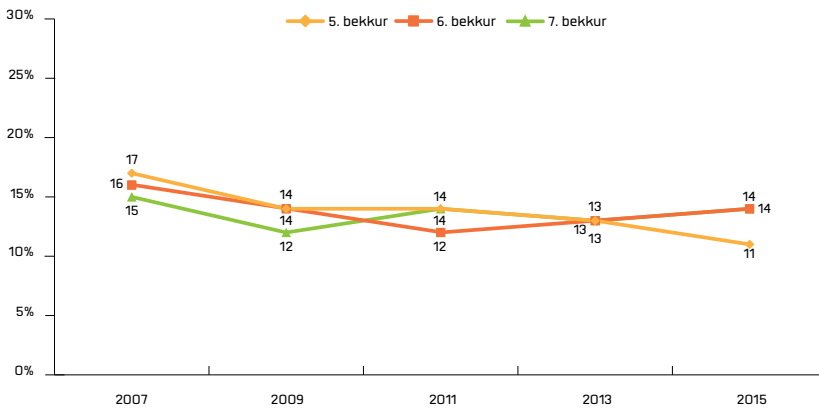

Mynd 9. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau vera einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

Þegar litið er til samanburðar á niðurstöðum milli kannana árána 2007–2015 er varða hlutfall nemenda sem upplifa sig *stundum* eða *oft* einmana sl. sjö daga fyrir könnun, má sjá að hlutfall stráka (mynd 10) sem hafa upplifað sig einmana viku fyrir könnun er litlu hærra nú en árið 2013, að undanskildum strákum í 6. bekk þar sem hlutfallið helst óbreytt milli kannana (sjá mynd 10). Þegar niðurstöður fyrir stelpur eru skoðaðar (mynd 11) má sjá að hlutfallið hækkar lítið eitt, eða sem nemur einu prósentustigi meðal stelpna í 6. og 7. bekk, á meðan það lækkar meðal stelpna í 5. bekk. Þannig sögðu 13% stelpna í þeirri bekkjardeild að þær hefðu *stundum* eða *oft* verið einmana sl. sjö daga fyrir könnun árið 2013, en árið 2015 er hlutfallið 11% meðal stelpna í 5. bekk (mynd 11).

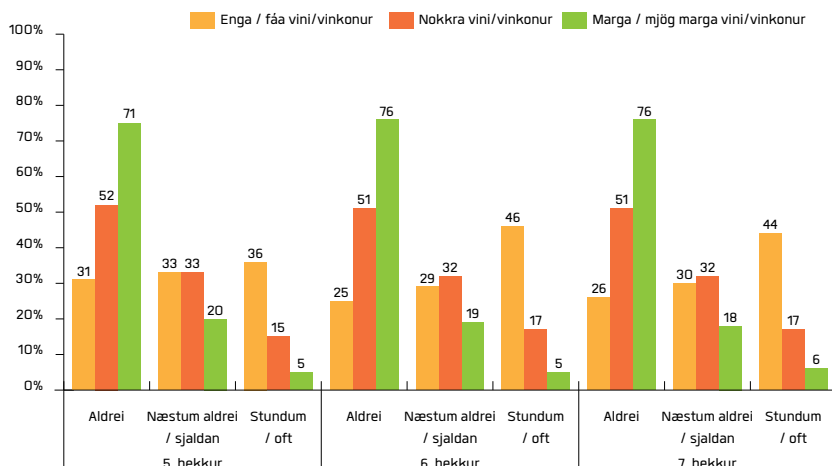

Mynd 10. Hlutfall stráka í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þær vera *stundum eða oft* einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 til 2015.

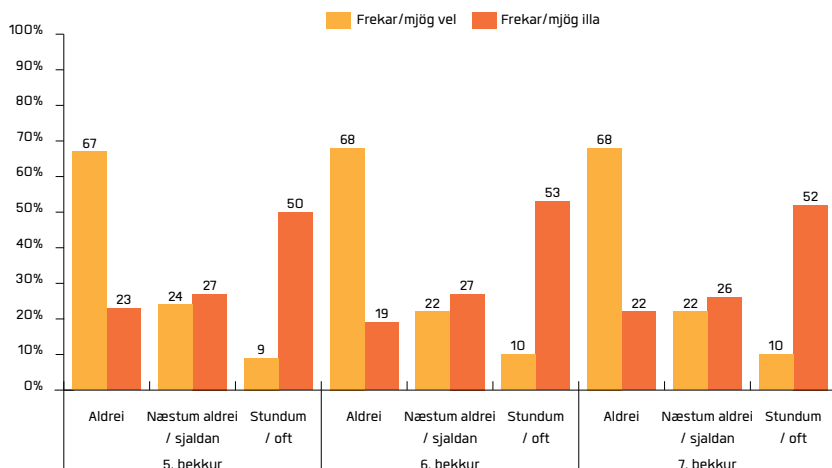
Mynd 11. Hlutfall stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau vera *stundum eða oft* einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 til 2015.

Í þessu sambandi er athyglisvert að skoða sérstaklega hlutfall þeirra nemenda sem upplifðu sig einmana sjö daga fyrir könnun eftir því hve marga vini eða vinkonur þeir eiga. Á mynd 12 má sjá að þeir nemendur sem sögðust oft eða stundum hafa fundið fyrir einmanaleika eru hlutfallslega líklegri til að segjast eiga enga eða fáa vini / vinkonur. Þessar niðurstöður koma fram í öllum bekkjardeildunum þremur. Þannig segja um 36% fimmtubekkinga sem höfðu *oft* eða *stundum* verið einmana síðustu sjö dagana fyrir könnun að þeir eigi enga eða fáa vini, 15% þeirra segjast eiga nokkra vini eða vinkonur og einungis 5% nemenda í 5. bekk sem höfðu verið einmana á þessu tímabili segjast eiga marga eða mjög marga vini. Hlutfallið er töluvert hærra þegar lítið er til nemenda í 6. og 7. bekk. Þannig segjast 46% sjöttubekkinga og 44% sjöundubekkinga sem upplifa sig *stundum* eða *oft* einmana og eiga enga eða fáa vini.

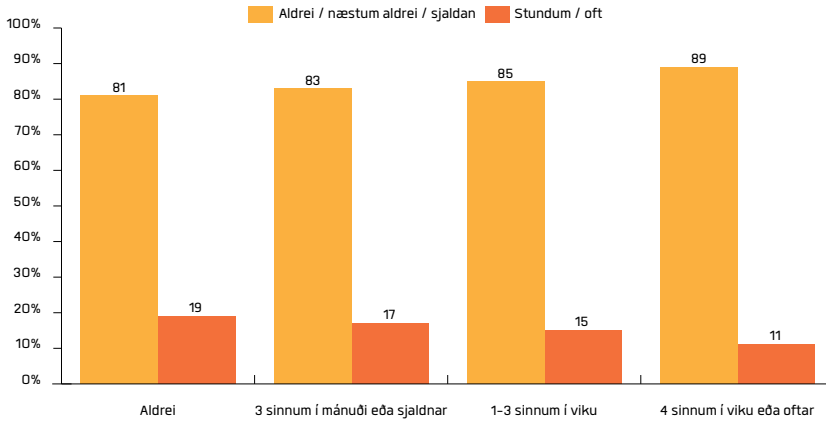
Mynd 12. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, eftir því hvort þau hafa upplifað það að vera einmana, greint eftir fjölda vina / vinkvenna, árið 2015.

Ef lítið er til þess hvernig þeim nemendum sem fundu *oft* eða *stundum* fyrir einmanaleika, líður heima fyrir má sjá (mynd 13) að þeir nemendur sem upplifa sig einmana (oft / stundum) eru líklegri til að segja að þeim líði *frekar* eða *mjög illa* heima. Þannig svara um 50% nemenda í 5. bekk því til, 53% nemenda í 6. bekk og 52% nemenda í 7. bekk.

Mynd 13. Hvernig líður þér heima? greint eftir því hvort nemendur hafi fundið fyrir einmanaleika síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk árið 2015.

Á mynd 14 má sjá hlutfall þeirra nemenda sem stunda íþróttir með íþróttafélagi, eftir því hvort þeir hafa fundið fyrir einmanaleika *stundum* eða *oft* síðustu sjö daga fyrir könnun. Eins og myndin sýnir lækkar hlutfall þeirra nemenda sem upplifa slíkt eftir fjölda æfinga. Þannig fundu um 19% nemenda sem æfa aldrei íþróttir *stundum* eða *oft* fyrir einmanaleika á meðan hlutfallið er 11% meðal nemenda sem æfa fjórum sinnum í viku eða oftar.

Mynd 14. *Hversu oft æfir þú íþróttir með íþróttafélagi?*, greint eftir því hvort nemendum hafi fundist þeir einmana síðastliðna 7 daga fyrir könnun. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk. árið 2015.

ÍPRÓTTA-, FÉLAGS- OG TÓMSTUNDASTARF

Ípróttaiðkun, félags- og tómstundastarf eiga það sameiginlegt að einstaklingurinn er hluti af stærri hóp sem deilir svipuðum markmiðum og gildum. Börn og unglingar sem taka þátt í skipulögðu starfi eru líklegri til að neyta hollrar fæðu og þeim líður betur andlega en öðrum ungmennum.⁷ Eins eru þau ólíklegri til að reykja⁸, neyta áfengis og annarra vímuefna.⁹ Rannsóknir hafa ítrekað sýnt fram á mikilvægi hreyfingar fyrir líkamlega og andlega vellíðan, einnig að ípróttaiðkun hefur jákvæð áhrif á námsárangur.¹⁰ Þátttaka í skipulögðu ípróttastarfi dregur úr líkum á andlegri vanlíðan og fyrir unglinga sem búa við erfiðar heimilisaðstæður dregur ípróttaiðkun meira úr þunglyndi en fyrir aðra. Félaglegt samhengi skiptir máli þegar leitast er eftir að skilja áhrif skipulagðrar ípróttaiðkunar á frávíkshæðun, en rannsóknir frá Íslandi, Skandinavíu og Bandaríkjunum og tölugögn frá Austur-Evrópu sýna að það er ekki hreyfingin sjálf sem skiptir höfuðmáli heldur umgjörðin. Sem dæmi má nefna að skipulögð ípróttaiðkun, dregur úr líkum á áfengisdrykkju meðal íslenskra ungmenna, á meðan óskipulögð ípróttaiðkun, eykur líkur á áfengisdrykkju eftir að stjórnað hefur verið fyrir aðra áhrifaþætti.¹¹

Bent hefur verið á að líkamleg hreyfing hafi á undanförunum árum víða minnkað sökum lífstílsbreytinga, sérstaklega í vestrænum samfélögum.¹² Íslenskar rannsóknir meðal barna í efstu bekkjum grunnskóla sýna að sambærileg þróun hefur átt sér stað undanfarinn áratug þegar metið er hlutfall þeirra unglinga sem hreyfa sig mikið eða mjög mikið andspænis þeim sem hreyfa sig lítið sem ekki neitt.¹³ Þannig bendir þessi tímagreining til að í þessum aldurhópi hafi hlutfall þeirra sem hreyfa sig mikið eða mjög mikið heldur aukist undanfarin ár, en að sama skapi hefur hlutfall þeirra sem hreyfa sig lítið sem ekki neitt einnig hækkað.

Nemendur voru spurðir að því hversu oft þeir reyna á sig líkamlega þannig að þeir mæðist eða svitni. Á mynd 15 má sjá hlutfall þeirra nemenda í 5., 6. og 7. bekk, sem segjast reyna á sig líkamlega þannig að þeir mæðist eða svitni og eru niðurstöður sýndar annars vegar fyrir þá sem segja slíkt eiga við *einu sinni til þrisvar sinnum í viku* og hins vegar þá sem reyni á sig þannig að þeir mæðist eða svitni *fjórum sinnum í viku eða oftar*.

7) Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2006.

8) Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2008.

9) Rúnar Vilhjálmsson og Þórólfur Þórlindsson 1992; Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998; Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1994.

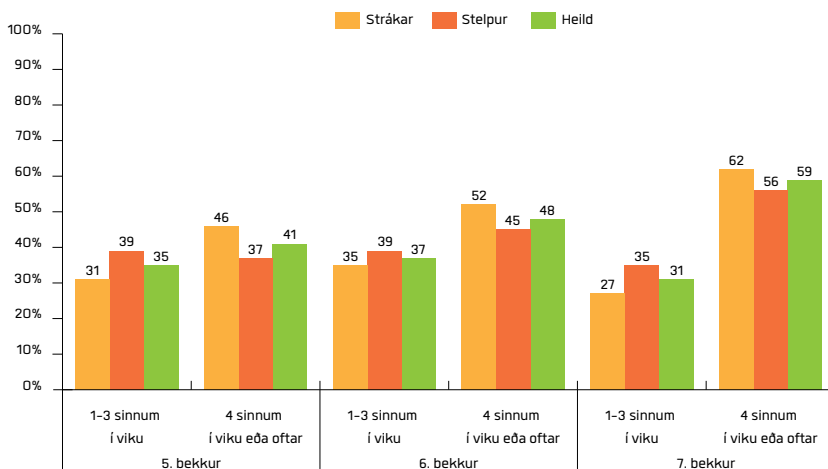
10) Inga Dóra Sigfúsdóttir o.fl. 2006.

11) Viðar Halldórsson og Þórólfur Þórlindsson, 2014.

12) Allegrante, 2004.

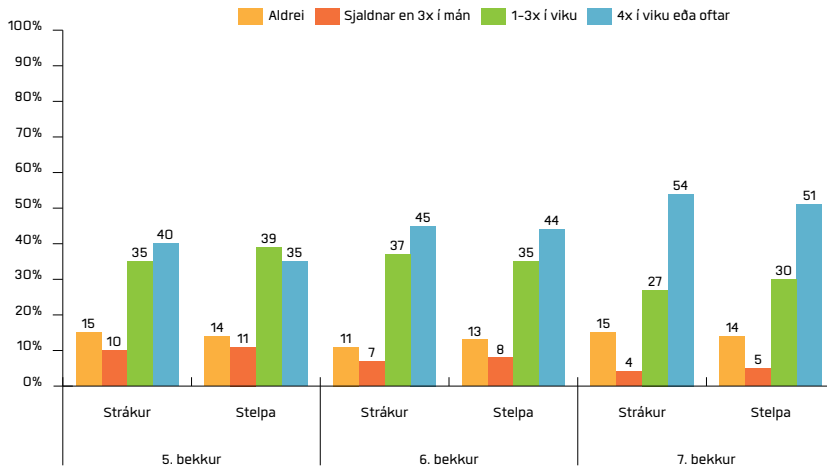
13) Sigríður Þóra Eidsdóttir o.fl. 2008.

Þegar litið er til svara fimmtubekkinga má sjá (mynd 15) að um 35% nemenda segja að þeir reyni þannig á sig líkamlega *einu sinni til þrisvar sinnum í viku* og 41% segir slíkt eiga við *fjórum sinnum í viku eða oft*. Hlutfall sjöttubekkinga sem reyna á sig líkamlega *fjórum sinnum í viku eða oft* er ívið hærra, þar sem um 48% þeirra svara því til og ef litið er til nemenda í 7. bekk á það við um rúmlega helming nemenda (59%). Strákar eru hlutfallslega líklegri en stelpur til að reyna á sig líkamlega *fjórum sinnum í viku eða oft* og á það við um allar bekkjardeildirnar.

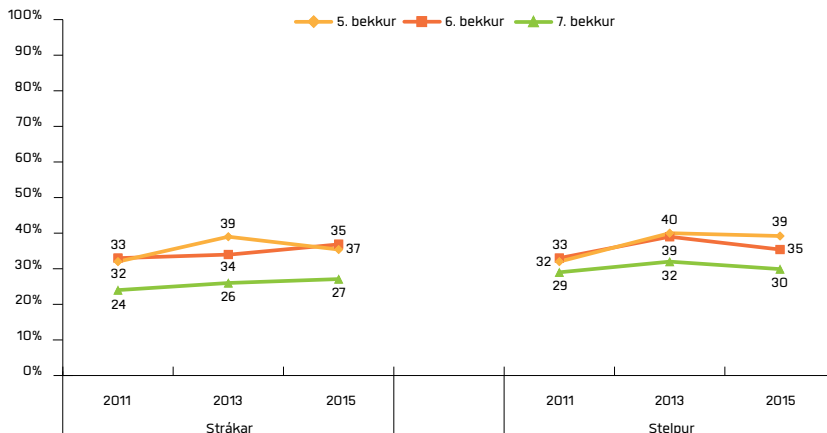
Mynd 15. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast reyna á sig líkamlega þannig að þau mæðist eða svitni, *einu sinni til þrisvar sinnum í viku og fjórum sinnum í viku eða oft*, árið 2015.

Á mynd 16 má sjá niðurstöður fyrir spurninguna – *hversu oft æfir þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi*. Á bilinu 11-15% nemenda í 5., 6. og 7. bekk segjast *aldrei* æfa íþróttir með íþróttafélagi. Þá má sjá að 35% stelpna og 40% stráka í 5. bekk segjast stunda íþróttir *fjórum sinnum í viku eða oft*, hlutfallið er 44-45% meðal sjöttubekkinga og yfir helmingur nemenda í 7. bekk stundar æfingar með íþróttafélagi sem því nemur.

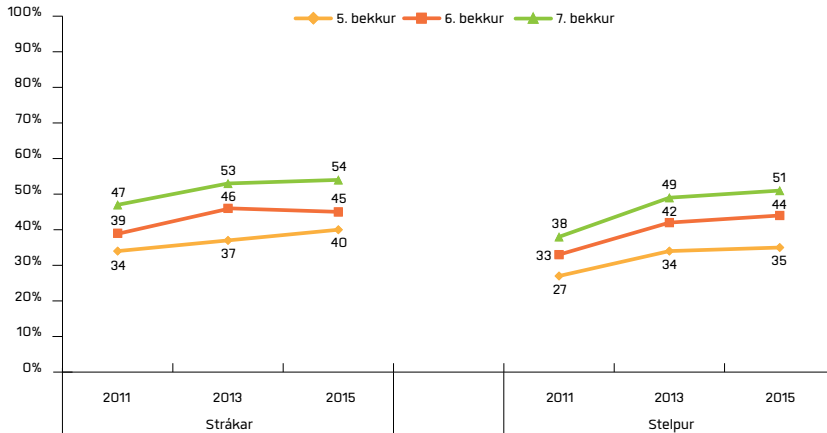

Mynd 16. Hversu oft æfir þú ípróttir (æfir eða keppir) með ípróttafélagi. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk árið 2015.

Þegar niðurstöður eru skoðaðar milli mælinga árin 2011-2015, má sjá (myndir 17-18) að hlutfallslega fleiri nemendur stunda nú ípróttir með ípróttafélagi *fjórum sinnum í viku* en mælst hefur áður. Þetta á við um stráka og stelpur óháð bekkjardeildum að undanskildum strákum í 6. bekk þar sem hlutfallið lækkar um eitt prósentustig milli árána 2013 og 2015. Þessar niðurstöður sýna einnig (myndir 17-18) að strákar eru hlutfallslega líklegri en stelpur til að stunda ípróttir með ípróttafélagi *fjórum sinnum í viku eða oftar*.

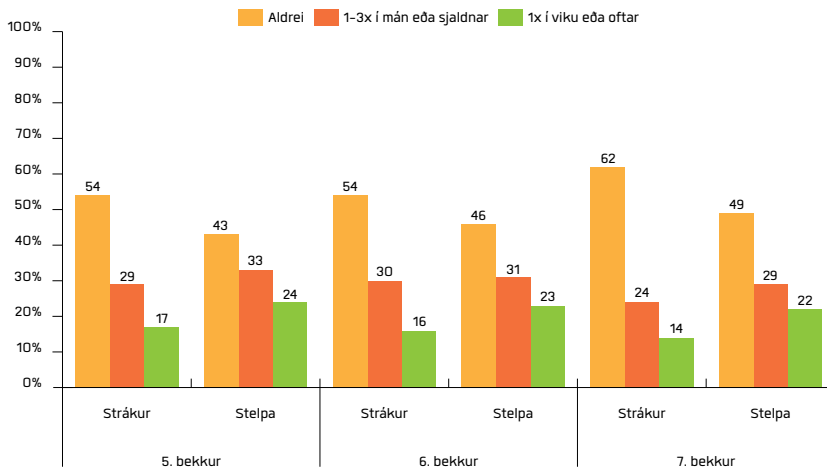

Mynd 17. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda ípróttir (æfa eða keppa) með ípróttafélagi *eina sinni til þrisvar sinnum í viku*, árin 2011, 2013 og 2015.

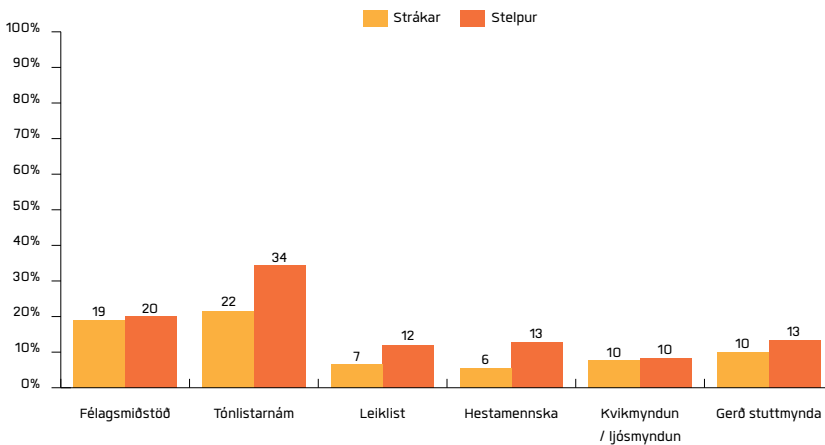
Mynd 18. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda íþróttir (æfa eða keppal) með íþróttafélagi *fjórum sinnum í viku eða oftar*, árin 2011, 2013 og 2015.

Nemendur voru spurðir um þátttöku sína í félags- og tómstundastarfi (mynd 19). Strákar eru hlutfallslega líklegri til að segjast *aldrei* taka þátt í slíku starfi. Þannig segist ríflega helmingur stráka í 5. og 6. bekk *aldrei* þátt í félags- og tómstundastarfi og í 7. bekk á slíkt við 62% stráka. Hlutfall stelpna sem tekur *aldrei* þátt í slíku starfi liggur á bilinu 43–49%, þar sem það er lægst í 5. bekk og hæst í 7. bekk (mynd 19). Þá segjast á bilinu 14–17% stráka í 5., 6. og 7. bekk stunda félags- og tómstundastarf *einu sinni í viku eða oftar* á meðan slíkt á við um 22–24% stelpna.

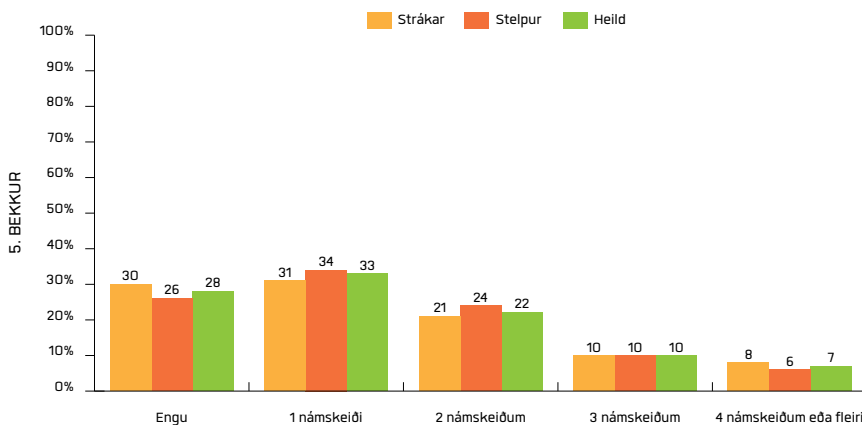
Mynd 19. Hversu oft tekur þú þátt í félags- og tómstundastarfi? Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

Á mynd 20 má sjá hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau stunda; *Félagsmiðstöð, tónlistarnám, leiklist, hestamennsku kvikmyndun/ljósmyndun og gerð stuttmynda*. Niðurstöður sýna hlutfall þeirra sem svara spurningunni: *Nokkrum sinnum í mánuði eða oft*. Fleiri stelpur en strákar segjast stunda; tónlistarnám, leiklist og hestamennsku, en svipað hlutfall stráka og stelpna segjast stunda félagsmiðstöð þetta oft. Þá er skemmtilegt að sjá að jafnmargar stelpur og strákar segjast stunda kvikmyndun/ljósmyndun þetta oft og svipað hlutfall gerð stuttmynda.

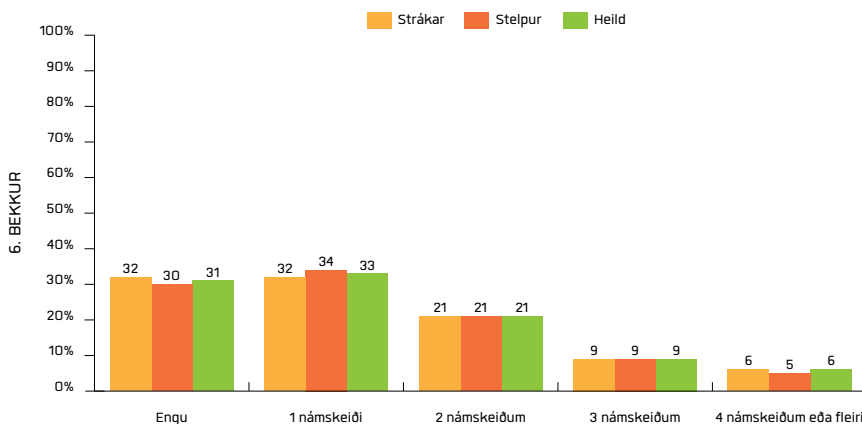
Mynd 20. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau stunda: Félagsmiðstöð, tónlistarnám, leiklist, hestamennsku, kvik-/ljósmyndun og gerð stuttmynda. Svarmöguleikar sýndir á mynd eru *Nokkrum sinnum í mánuði eða oft*.

Nemendur voru beðnir um að tilgreina í hve mörgum sumarnámskeiðum þeir tóku þátt sumarið 2014. Ef byrjað er að skoða niðurstöður fyrir nemendur í 5. bekk má sjá (mynd 21) að 28% nemenda í 5. bekk segjast *ekki* hafa tekið þátt í slíkum námskeiðum. Þá hafa 33% nemenda tekið þátt í *einu* slíku námskeiði, 22% í *tveimur*, 10% tóku þátt í *þremur* námskeiðum sumarið 2014 meðan 7% sóttu *fjögur eða fleiri*. Hlutfallslega fleiri strákar (28%) sóttu engin námskeið í samanburði við stelpur (22%).

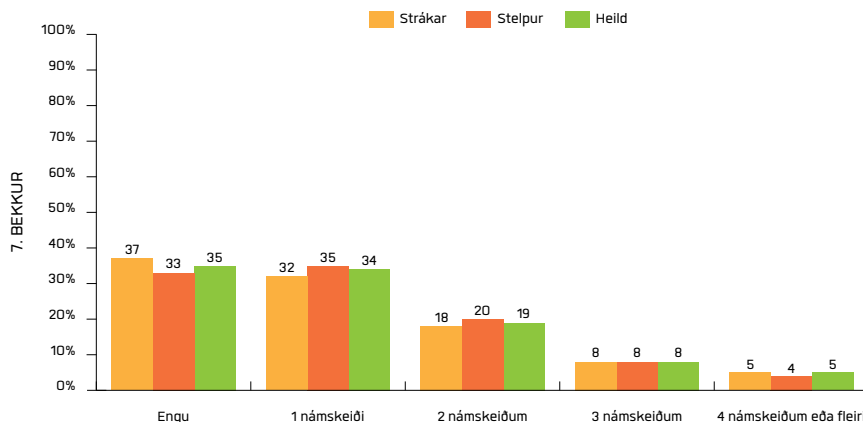
Mynd 21. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanám-skeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 5. bekk.

Þegar litið er til niðurstaðna fyrir sjöttubekkinga koma fram mjög svipaðar niðurstöður (mynd 22). Þannig tók um 31% þeirra ekki þátt í einu námskeiði á meðan 33% sögðust hafa sótt *eitt* námskeið. Um 21% nemenda í 6. bekk tók þátt í *tveimur* námskeiðum. Um það bil 9% sjöttubekkinga sótti *þrjú* námskeið og 6% sóttu *fjögur* námskeið eða fleiri. Líkt og niðurstöður sýndu fyrir fimmtubekkinga eru strákar (32%) í 6. bekk hlutfallslega líklegri en stelpur (30%) að hafa *ekki* sótt neitt sumarnámskeið sumarið 2014.

Mynd 22. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanám-skeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 6. bekk.

Niðurstöður fyrir sjöundubekkinga sýna að hlutfall þeirra sem taka *ekki* þátt í sumarnámskeiðum er hæst meðal þeirra, samanborið við nemendur í 5. og 6. bekk (mynd 23). Þannig segja um 35% nemenda í 7. bekk að þeir hafi *ekki* tekið þátt í neinu námskeiði, 37% stráka og 33% stelpna. Rétt ríflega þriðjungur, eða 34%, segist hafa sótt *eitt* námskeið, um 19% nemenda í 7. bekk tóku þátt í *tveimur* námskeiðum á meðan 8% þeirra sóttu *þrjú* námskeið. Loks sóttu um 5% nemenda í 7. bekk *fjögur* námskeið eða fleiri.

Mynd 23. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanám-skeiði, útivistar-eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 7. bekk.

Þegar þátttaka í öðru tómstundastarfi er skoðuð má sjá (tafla 2) að algengt er að nemendur í 5., 6. og 7. bekk taki þátt í félags- og tómstundastarfi (10–12 ára starfi). Þannig segjast rúm 8% stráka og 9% stelpna í 5. bekk taka þátt í slíku einu *sinni í viku eða oft*. Um 8–10% nemenda í 6. bekk tekur þátt í starfi félagsmiðstöðva *einu sinni í viku eða oft* og tæplega 11% stráka og stelpna í 7. bekk. Þátttaka stelpna í dansi er töluverð og segjast á bilinu 23–28% stelpna taka þátt í dansi *einu sinni í viku eða oft*.

Í töflu 3 má síðan sjá að um 30% stráka í 5. bekk, rúm 33% stráka í 6. bekk og tæp 42% stráka í 7. bekk eru *einu sinni í viku eða oft* með vinum sínum þar sem enginn fullorðin er á staðnum. Hlutfall stelpna er lægra en stráka og á það við stelpur í öllum árgöngum, þó minnstu muni meðal sjöundubekkinga en tæp 40% stelpna segjast vera *einu sinni í viku eða oft* með vinum sínum þar sem enginn fullorðinn er á staðnum. Þá má einnig sjá (tafla 3) að á bilinu 15–23% nemenda í 5., 6. og 7. bekk sækja íþróttaviðburði einu sinni í viku eða oft og 14–20% sundlaugar utan skólatíma.

Tafla 2. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda slíkt *einu sinni í viku eða oftar*.

Stundar þú...	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)
Félagsmiðstöð (10–12 ára starf)	8,4 (147)	9,6 (170)	10,4 (178)	8,3 (145)	10,7 (175)	10,7 (181)
Dans	5,0 (86)	27,9 (493)	5,3 (91)	26,0 (456)	3,6 (60)	23,1 (393)
Skátastarf	5,0 (87)	6,3 (110)	4,4 (74)	5,5 (95)	4,3 (71)	4,6 (78)
Hestamennsku	2,6 (45)	7,2 (128)	2,9 (49)	7,2 (126)	2,3 (37)	7,6 (130)
Skák	6,2 (107)	2,8 (50)	7,4 (127)	3,5 (61)	5,0 (81)	1,5 (25)
K.F.U.M eða K.F.U.K	1,2 (21)	4,5 (80)	1,5 (25)	3,3 (58)	1,0 (16)	2,4 (40)

Tafla 3. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda slíkt *einu sinni í viku eða oftar*.

Stundar þú...	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)
Ert með vinum þínum þar sem enginn fullorðinn er á staðnum	30,4 (534)	24,1 (431)	33,5 (579)	29,0 (507)	41,7 (688)	39,9 (679)
Ferð í bíó	3,5 (62)	1,4 (25)	1,8 (32)	1,3 (23)	2,4 (40)	0,9 (15)
Ferð á íþróttaviðburði	21,3 (370)	15,7 (274)	22,9 (392)	15,7 (274)	20,9 (342)	15,1 (257)
Ferð í sundlaug utan skólatíma	16,0 (279)	19,6 (349)	15,8 (271)	19,7 (346)	14,4 (238)	16,9 (290)
Ferð á leiksýningar	1,0 (17)	1,2 (22)	0,7 (12)	1,2 (22)	0,8 (13)	0,5 (9)
Ferð á bókasafn	10,2 (179)	13,0 (231)	8,2 (141)	11,0 (193)	6,5 (107)	10,1 (172)
Ferð á klassíska tónleika	0,6 (11)	0,4 (7)	0,7 (12)	0,6 (11)	0,4 (7)	0,1 (2)
Ferð á söfn eða listasýningar	1,1 (20)	1,6 (29)	0,6 (10)	1,0 (17)	0,7 (12)	0,5 (8)

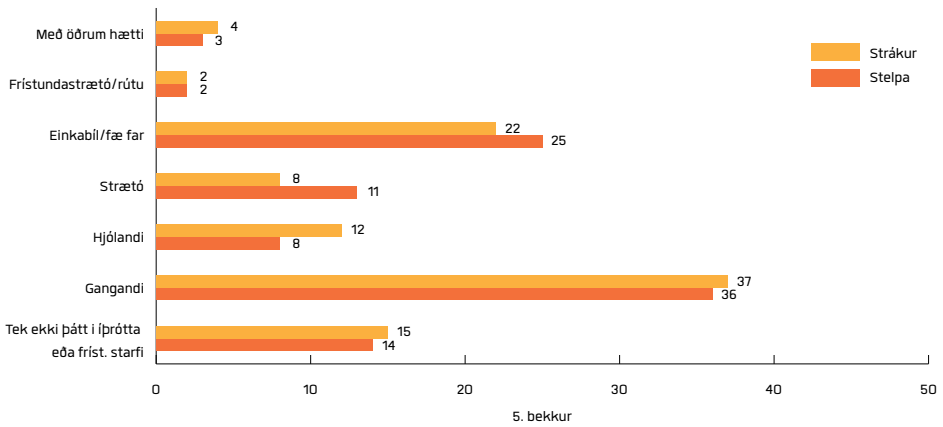
Nemendur voru spurðir að því hvort þeir stunduðu tónlistar- eða söngnám í vetur. Í töflu 4 má sjá að rúm 30% nemenda í 5. bekk, tæp 29% nemenda í 6. bekk og rúm 25% nemenda í 7. bekk stundar slíkt nám sem nemur *einu sinni til þrisvar sinnum í viku*. Af töflunni má einnig lesa að stelpur eru hlutfallslega líklegri en strákar til að stunda nám í tónlist eða söng. Þannig segja á bilinu 71–76% stráka að þeir stundi *aldrei eða sjaldnar en einu sinni í mánuði* nám í tónlist eða söng, á meðan slíkt á við um 51–60% stelpna.

Tafla 4. Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

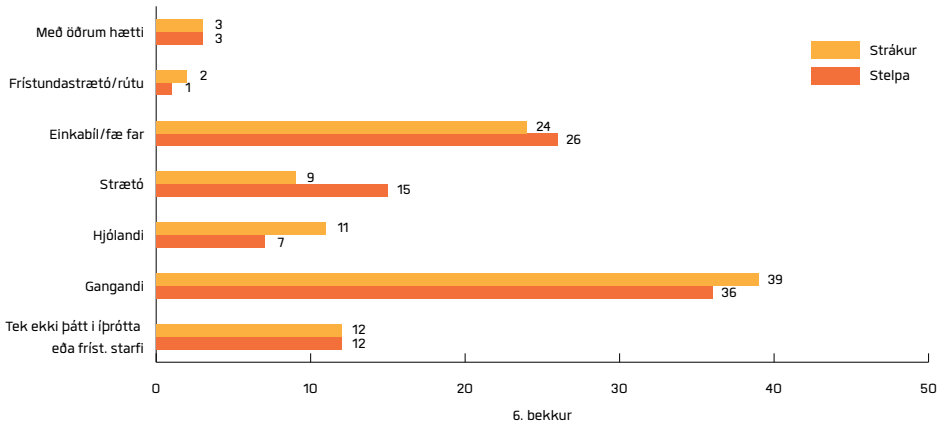
Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (Fjöldi)	Stelpur % (Fjöldi)	Heild % (Fjöldi)
5. bekkur	Aldrei eða sjaldnar en 1 sinni í mánuði	70.8 (1297)	51.7 (950)	61.2 (2247)
	1-3 sinnum í mánuði	3.9 (71)	4.7 (87)	4.3 (158)
	1-3 sinnum í viku	22.8 (417)	37.7 (693)	30.2 (1110)
	4 sinnum í viku eða oftar	2.6 (47)	5.9 (109)	4.2 (156)
6. bekkur	Aldrei eða sjaldnar en 1 sinni í mánuði	71.1 (1267)	55.3 (998)	63.1 (2265)
	1-3 sinnum í mánuði	3.3 (58)	3.7 (67)	3.5 (125)
	1-3 sinnum í viku	22.7 (404)	35.0 (633)	28.9 (1037)
	4 sinnum í viku eða oftar	3.0 (53)	6.0 (108)	4.5 (161)
7. bekkur	Aldrei eða sjaldnar en 1 sinni í mánuði	76.4 (1289)	59.5 (1027)	67.9 (2316)
	1-3 sinnum í mánuði	2.4 (41)	3.4 (59)	2.9 (100)
	1-3 sinnum í viku	18.2 (307)	32.3 (557)	25.3 (864)
	4 sinnum í viku eða oftar	3.0 (50)	4.8 (82)	3.9 (132)

Nemendur voru í könnuninni spurðir að því hvernig þeir ferðuðust í íþróttá- eða tómsundastarf. Á myndum 24–26 má sjá niðurstöður greindar eftir bekkjardeildum og kyni. Niðurstöður sýna að langalgengast er að nemendur ferðist *gangandi* í íþróttá- eða tómsundastarf sitt og á það við um allar bekkjardeildir og bæði stráka og stelpur. Hlutfallið liggur á bilinu 36–39% í því sambandi. Næst algengast er að nemendur ferðist með *bíl (einkabíl/fái far)* þar sem á bilinu 22–26% segja svo vera og er hlutfallið í því sambandi lítið eitt hærra meðal stelpna í samanburði við stráka.

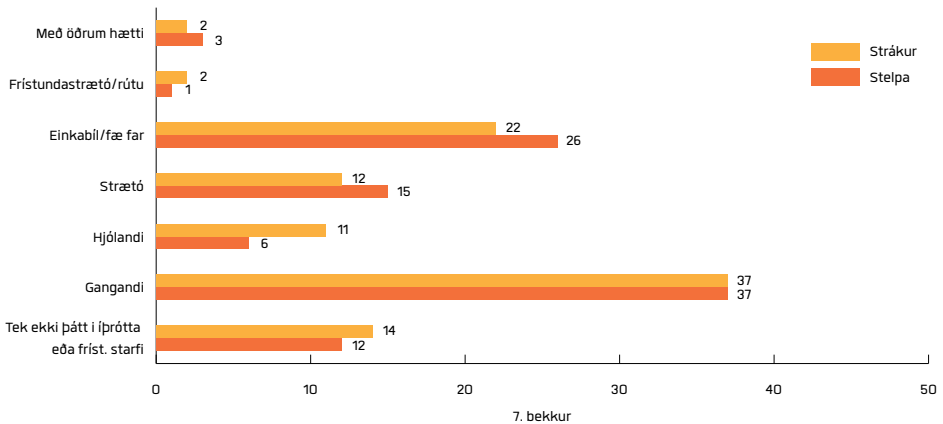
Þá voru nemendur spurðir að því hversu langan tíma það tæki þá að komast í það íþróttá- eða tómsundastarf sem þeir stunda mest. Myndir 27 til 29 sýna niðurstöður þeirrar spurningar, greinda eftir bekk og kyni. Meirihluti nemenda í öllum bekkjardeildunum þremur segjast vera *minna en 10 mínútur* að komast í íþróttá- eða tómsundastarf sitt.

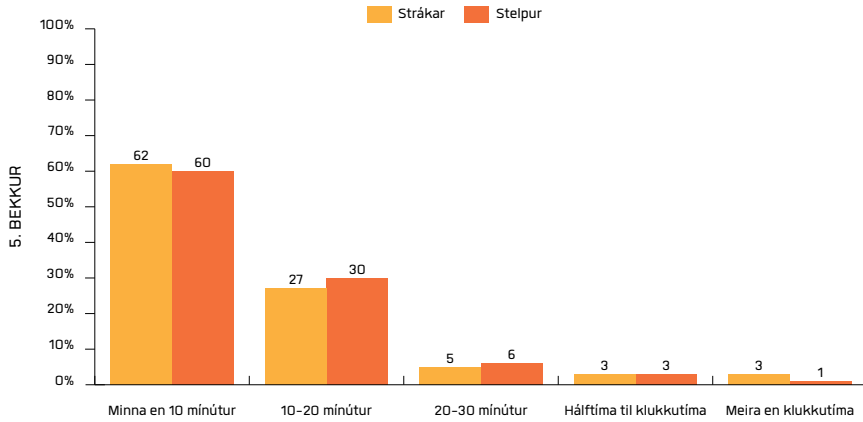
Mynd 24. Hvernig ferðu oftast í íþróttum eða frístundastarf? Hlutfall stelpna og stráka í 5. bekk, árið 2015.

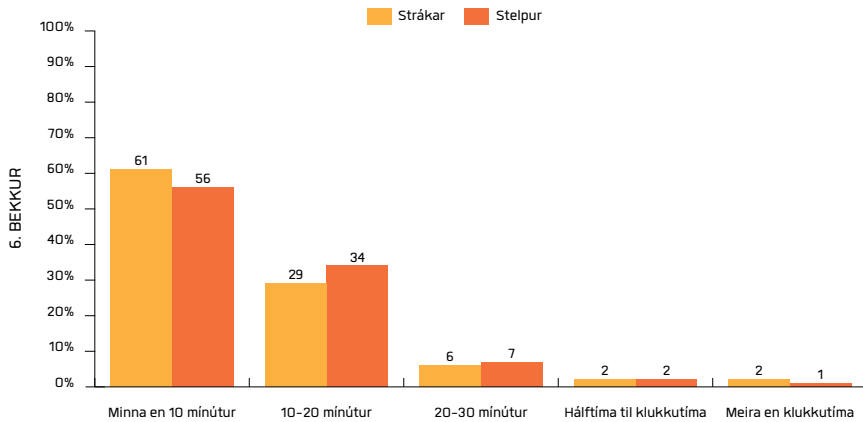
Mynd 25. Hvernig ferðu oftast í íþróttum eða frístundastarf? Hlutfall stelpna og stráka í 6. bekk, árið 2015.

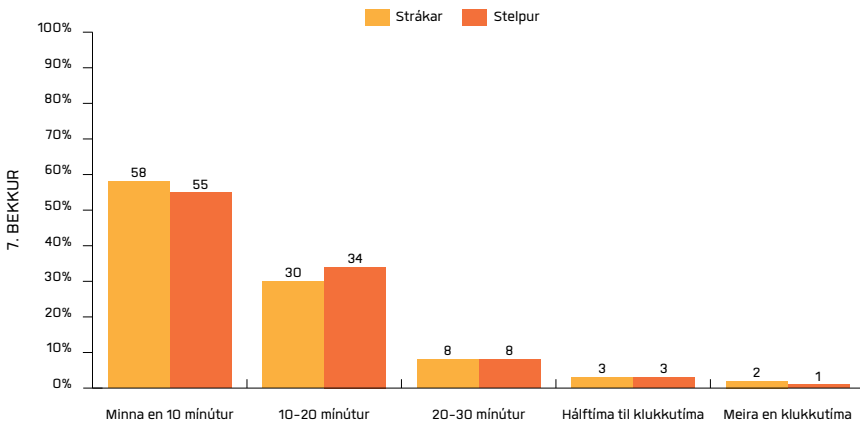
Mynd 26. Hvernig ferðu oftast í íþróttum eða frístundastarf? Hlutfall stelpna og stráka í 7. bekk, árið 2015.

Mynd 27. Hvað tekur þig langan tíma að komast í það íþróttá- og frístundastarf sem þú stundar mest? Hlutfall stelpna og stráka í 5. bekk, árið 2015.

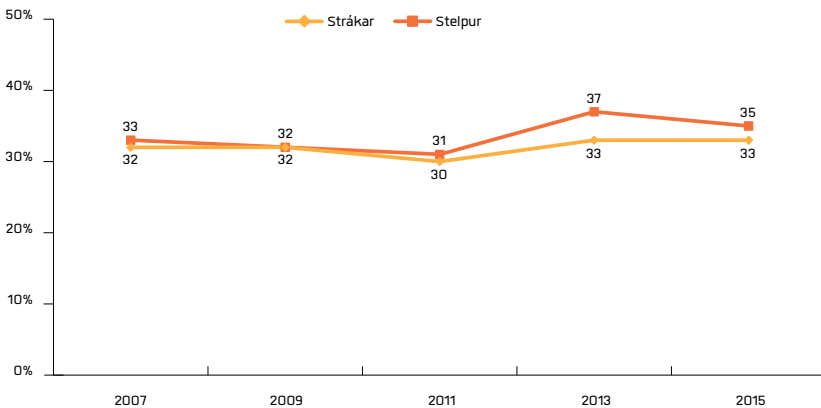

Mynd 28. Hvað tekur þig langan tíma að komast í það íþróttá- og frístundastarf sem þú stundar mest? Hlutfall stelpna og stráka í 6. bekk, árið 2015.

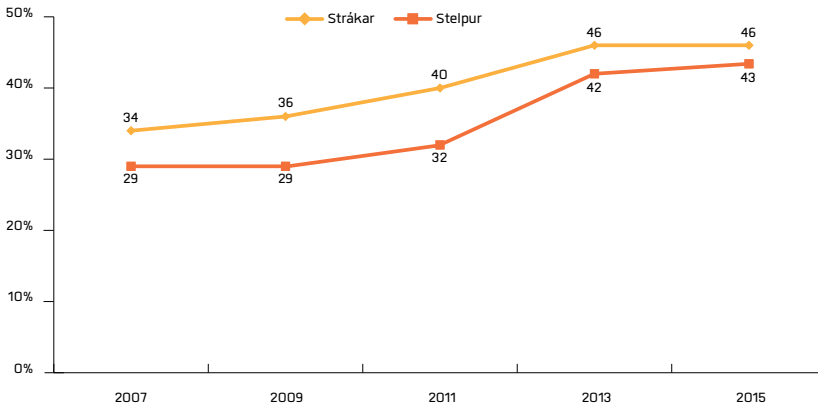
Mynd 29. Hvað tekur þig langan tíma að komast í það íþrótt- og frístundastarf sem þú stundar mest? Hlutfall stelpna og stráka í 7. bekk, árið 2015.

Á mynd 30 má greina hlutfall stráka og stelpna í 5. – 7. bekk eftir því hversu oft þau segjast æfa eða keppa í íþróttum, *einu sinni til þrisvar sinnum í viku*. Myndin sýnir þróun yfir tíma. Á myndinni má sjá að töluverð aukning varð á íþróttaiðkun *einu sinni til þrisvar sinnum í viku* á milli mælinga árin 2011 og 2013 og þá sér í lagi þegar litíð er til stráka. Nú árið 2015 lækkar hlutfallið hinsvegar hjá strákum, fer úr 37% árið 2013 niður í 35% meðan hlutfallið stendur í stað hjá stelpunum.

Mynd 30. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau æfa eða keppa með íþróttafélagi (*einu sinni til þrisvar sinnum í viku*), árin 2007–2015.

Mynd 31 sýnir hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau segjast æfa eða keppa í íþróttum, *fjórum sinnum í viku eða oftar*. Eins og myndin sýnir hefur mikil aukning orðið á íþróttaiðkun þetta oft í viku frá árinu 2007. Þá sögðust um 29% stelpna æfa eða keppa með íþróttafélagi *fjórum sinnum í viku eða oftar*, en nú árið 2015 segja um 43% að þær æfi eða keppi þetta oft. Meðal stráka hefur að sama skapi orðið mikil aukning, en árið 2007 sögðust um 34% stráka æfa eða keppa með íþróttafélagi þetta oft, en í ár um 46%.

Mynd 31. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau æfa eða keppa með íþróttafélagi (fjórum sinnum í viku eða oftar), árin 2007-2015.

SAMBAND VIÐ FORELDRA OG FJÖLSKYLDU

Foreldrar og fjölskyldur eru ein af grunneiningum samfélagsins. Einstaklingur fæðist inn í ákveðnar aðstæður sem munu eiga stóran þátt í að skapa hver hann er og verður. Í bernsku hafa foreldrar mikil áhrif á líf barnsins en með hækkandi aldri fer jafningjahópurinn að skipta meira máli. Áður en að þessu kemur er mikilvæg forvörn að foreldrar eigi gott samband við börn sín og þrír þættir vega þyngst í þessu sambandi; í fyrsta lagi sá tilfinningalegi stuðningur sem foreldrar veita börnum sínum, í öðru lagi eftirlit foreldra og í þriðja lagi magn þess tíma sem foreldrar og börn verja saman¹⁴. Þannig hafa rannsóknir sýnt að börn sem eru alla jafna undir *eftirliti* foreldra sinna, fá mikinn *stuðning* frá þeim og verja miklum tíma með þeim eru ólíklegri en önnur börn til að eignast vini sem hafa neikvæð áhrif í lífi þeirra. Þau eru einnig líklegri en önnur börn til að standast hópþrýsting frá jafnöldum en þeir sem hafa veikari tengsl við foreldra sína¹⁵.

Foreldrar eru börnum mikilvægar og sterkar fyrirmyndir¹⁶ og eru lykilaðilar í félagslegu stuðningsneti þeirra¹⁷. Rannsóknir hafa einnig sýnt að aðhald, eftirlit og stuðningur foreldra hafa jákvæð áhrif á námsárangur ungmenna¹⁸. Þar að auki eru börn og unglingar sem eiga stöðug og jákvæð samskipti við foreldra sína, og fá mikinn stuðning frá þeim, líklegri til að líða vel í skóla¹⁹ og eignast vini sem gengur og líður vel í skóla.²⁰ Loks sýna rannsóknir að börn sem eru í nánnum tengslum við foreldra sína eru síður líklegri en önnur börn til að eiga við margvísleg sálræn og félagsleg vandamál að stríða.²¹ Hlutverk foreldra og forráðamanna í því að veita börnum sínum mikilvægt félagslegt taumhald nær því út fyrir eiginlegar samverustundir foreldra og barna.

14) Coleman, 1988; Warr, 1993

15) Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998

16) Bandura, 1977.

17) O'Byrne o.fl. 2002.

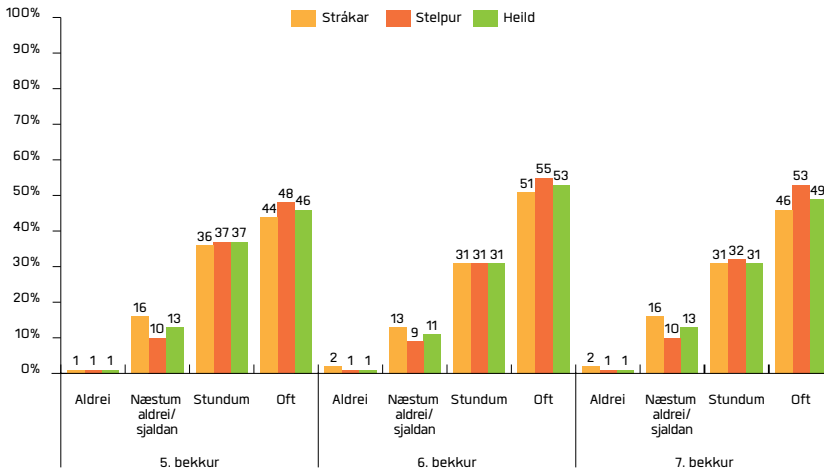
18) Coleman, 1988; Sheldon og Epstein 2005.

19) Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2006.

20) Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998.

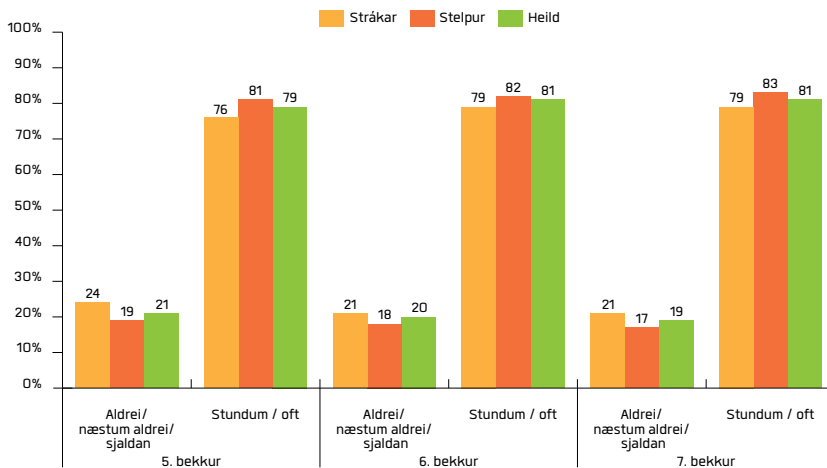
21) Rúnar Vilhjálmsson og Þórólfur Þórlindsson, 1992; Sigfusdóttir o.fl. 2004; Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfusdóttir og Jón Sigfússon, 2006.

Á mynd 32 má sjá að meirihluti nemenda í 5., 6. og 7. bekk segist *oft* fá hjálp frá pabba sínum, mömmu eða systkinum með heimanám. Þannig segjast á bilinu 46 – 53% nemenda *oft* fá slíka aðstoð frá foreldrum sínum, þar sem hlutfallið er lægst meðal fimmtubekkinga en hæst meðal nemenda í 6. bekk. Niðurstöður sýna einnig að ákveðinn munur kemur fram milli stráka og stelpna, þar sem strákar segja frekar en stelpur að þeir fái *aldrei*, *næstum aldrei eða sjaldan* hjálp frá pabba sínum, mömmu eða systkinum. Þannig segja 13–16% stráka að þeir fái *næstum aldrei eða sjaldan* hjálp við heimanám borið saman við um 9–10% stelpna.

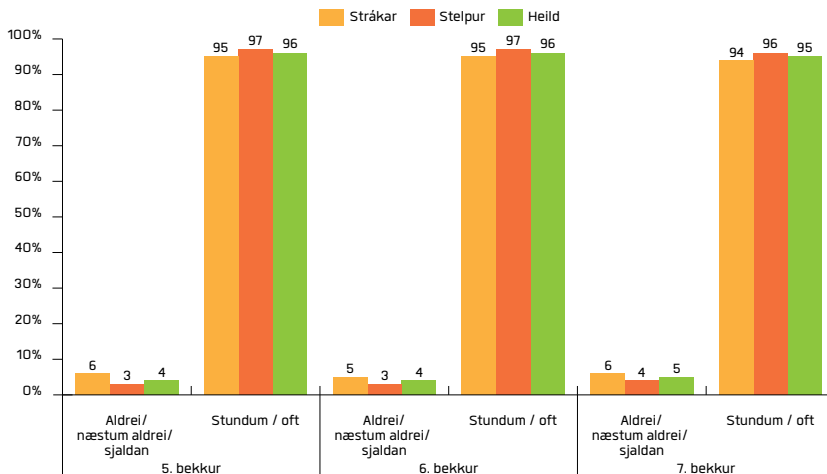
Mynd 32. Hversu oft færð þú hjálp frá pabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk árið 2015.

Yfirgnæfandi meirihluti nemenda segir að þeir séu stundum eða oft með foreldrum sínum eftir skóla (mynd 33), en slíkt á við um 79% nemenda í 5. bekk, 81% í 6. og 7. bekk. Hér sýna niðurstöður að stelpur eru líklegri en strákar til að svara því til að þær séu stundum eða oft með foreldrum sínum eftir skóla. Niðurstöður sýna því að um 21–24% stráka í 5., 6. og 7. bekk segjast vera *sjaldan*, *næstum aldrei* eða *aldrei* með foreldrum sínum eftir skóla borið saman við um 17–19% stelpna.

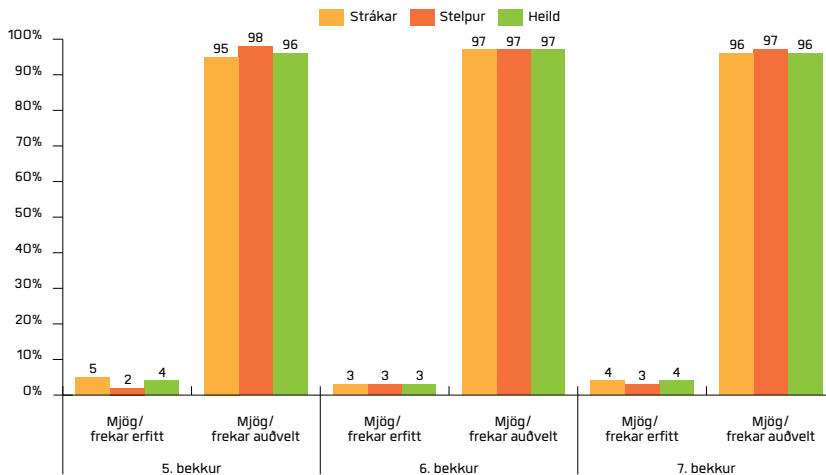
Mynd 33. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

Langflestir nemenda segja jafnframt að þeir séu *stundum* eða *oft* með foreldrum um helgar. Á mynd 34 kemur fram að á bilinu 95 - 96% allra nemenda segja vera *stundum* eða *oft* með foreldrum sínum um helgar og er nær enginn munur þarna á milli bekkjardeilda.

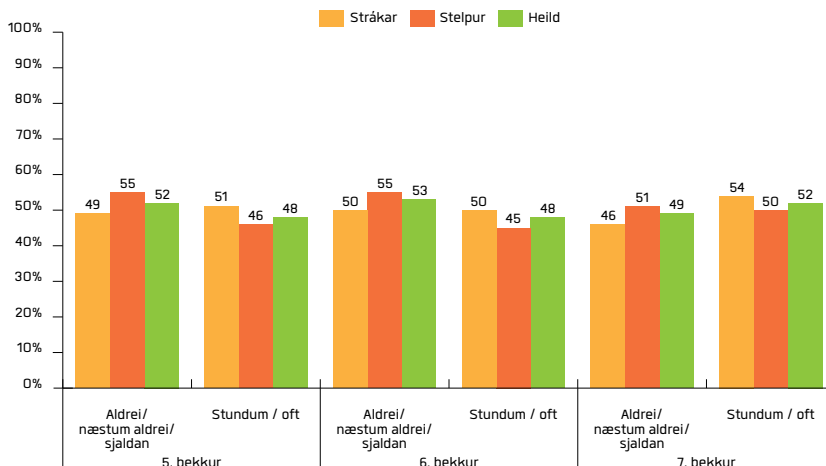
Mynd 34. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

Að sama skapi telja nær allir nemendur í 5., 6. og 7. bekk að þeir eigi *mjög* eða *frekar auðvelt* með að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum sínum (mynd 35). Strákar eru þó litlu líklegri en stelpur til að segja að slíkt sé *mjög* eða *frekar erfitt*. Þannig segja um 5% stráka í 5. bekk og 3-4% stráka í 6. og 7. bekk að það sé *mjög* eða *frekar erfitt* fyrir þá að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum sínum á meðan hlutfallið er 2-3% meðal stelpna í þessum bekkjardeildum.

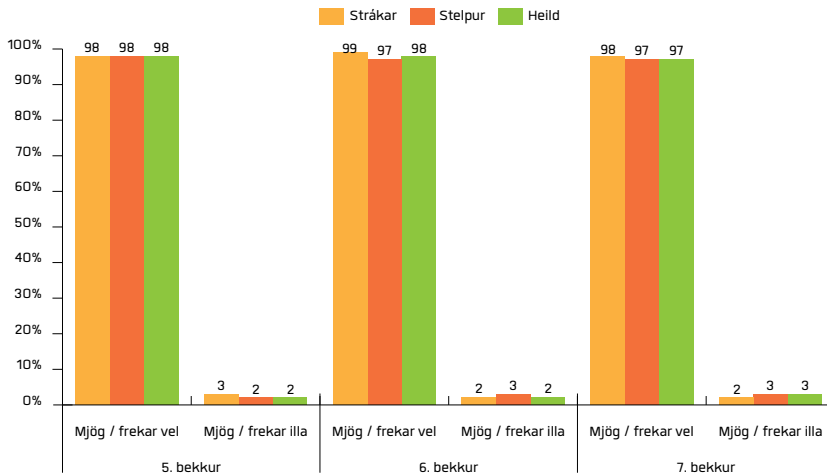
Mynd 35. Hversu auðvelt eða erfitt væri þig að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum þínum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

Ef lítið er til þess hversu algengt það er að nemendur séu einir heima eftir skóla má sjá (mynd 36) að á bilinu 48–52% nemenda í 5., 6. og 7. bekk segja slíkt eiga *stundum* eða *oft* við um þá. Lítil sem enginn munur er á milli árganga. Að sama skapi kemur ekki fram mikill munur á milli stráka og stelpna en þó má sjá að strákar virðast frekar vera *stundum* eða *oft* einir heima að loknum skóla.

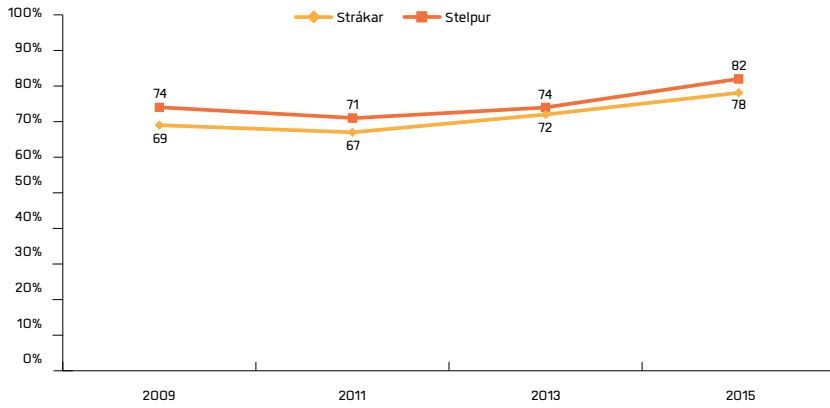
Mynd 36. Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla (ekki með fjölskyldu)? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

Það er ánægjulegt að sjá að mikill meirihluti nemenda segir að sér líði *frekar* eða *mjög vel* heima (mynd 37). Þannig segjast um 97 – 98% nemenda í 5., 6. og 7. bekk að þeim líði *frekar* eða *mjög vel* heima. Eins og myndin sýnir þá kemur nær enginn munur fram á svörum nemenda við þessari spurningu eftir kyni eða bekkjardeild.

Mynd 37. Hvernig líður þér oftast heima? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

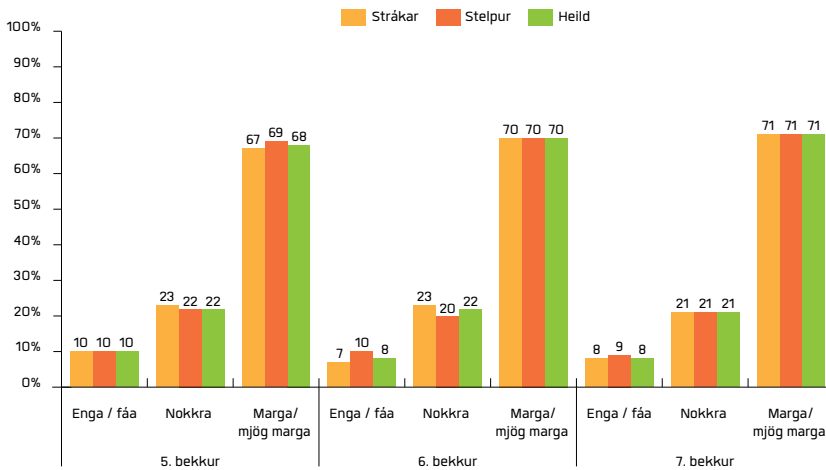
Á mynd 38 má greina hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau segjast vera með foreldrum eftir skóla, *stundum eða oft*. Myndin sýnir þróun yfir tíma, árin, 2009, 2011, 2013 og 2015. Árið 2015 segja 82% stúlkna að þær séu *stundum eða oft* með foreldrum sínum eftir skóla á meðan hlutfall stráka er 78%. Strákar virðast síður verja tíma með foreldrum sínum eftir skóla þó litlu muni í því sambandi. Að sama skapi má sjá að umtalsverð hlutfallsleg aukning verður hér á milli mælinga, þar sem hlutfallið var 74% meðal stelpna og 72% meðal stráka árið 2013.

Mynd 38. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau segjast vera með foreldrum eftir skóla, *stundum eða oft*, árin 2009–2015.

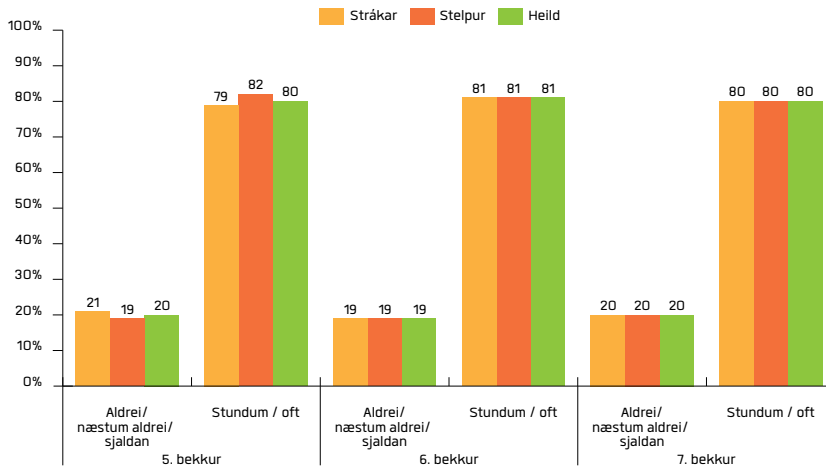
VINIR

Nemendur eru spurðir að því hversu marga vini eða vinkonur þeir eigi í skólanum. Þegar niðurstöður eru skoðaðar má sjá (mynd 39) að meirihluti þeirra segist eiga *marga* eða *mjög marga* vini. Hlutfallið eykst jafnframt lítið eitt eftir því sem nemendur verða eldri. Þannig segja um 68% fimmtubekkinga að þeir eigi *marga eða mjög marga* vini á meðan 70% nemenda í 6. bekk svarar því til og 71% nemenda í 7. bekk. Athygli vekur að hér kemur fram lítill munur á milli stráka og stelpna. Hér er þó mikilvægt að taka fram að á bilinu 7–10% nemenda í 5., 6. og 7. bekk segja að þeir *eigi fáa* eða *enga* vini.

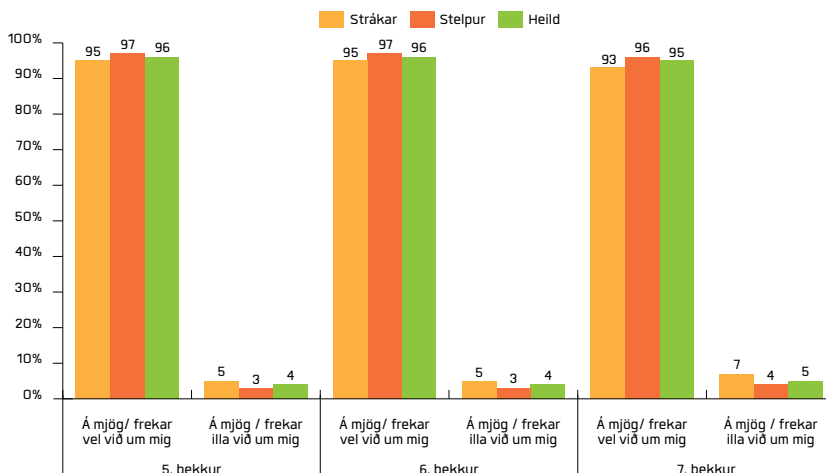
Mynd 39. Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

Þegar skoðað er hversu oft nemendur eru með vinum eða vinkonum sínum eftir skóla eða um helgar má sjá (mynd 40) að á bilinu 80 – 81% allra nemenda segist vera *stundum* eða *oft* með vinum sínum á þeim tíma. Lítill munur kemur fram milli stráka og stelpna í þessu sambandi. Þá svara um 19–20% nemenda í 5., 6. og 7. bekk að þeir séu *sjaldan*, *næstum aldrei* eða *aldrei* með vinum sínum eftir skóla eða um helgar.

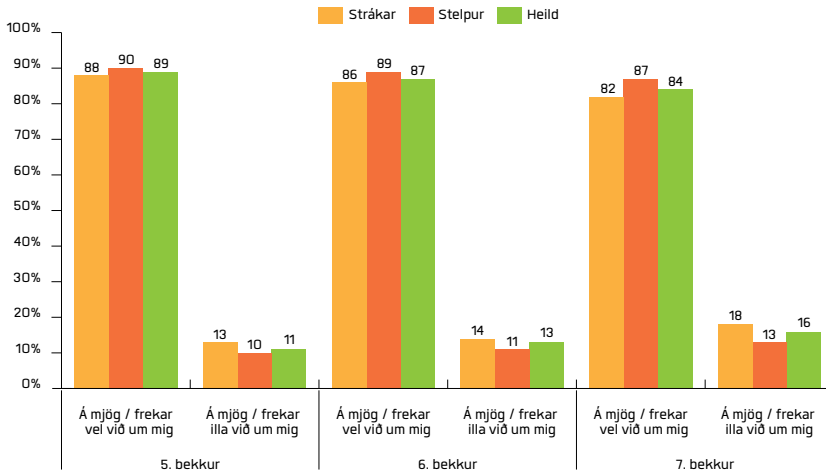
Mynd 40. Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum þínum eftir skóla eða um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. árið 2015.

Yfirgnæfandi meirihluti allra nemenda í 5., 6. og 7. bekk eru þeirrar skoðunar að foreldrar þeirra þekki vini og / eða vinkonur þeirra (mynd 41). Þannig segja 97% stelpna og 95% stráka í 5. bekk að það eigi *mjög* eða *frekar vel* við um þau að foreldrar þeirra þekki vini / vinkonur þeirra. Um 97% stelpna og 95% stráka í 6. bekk segja slíkt eiga við um þau og 96% stelpna og 93% stráka í 7. bekk svara því til.

Mynd 41. Foreldrar mínir þekkja vini/vinkonur mína(r). Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. árið 2015.

Að sama skapi segir yfirgnæfandi meirihluti nemenda að foreldrar þeirra þekki foreldra vina og vinkvenna sinna (mynd 42). Þó segja um 11% nemenda í 5. bekk, 13% í 6. bekk og 16% nemenda í 7. bekk að það eigi *mjög* eða *frekar illa* við um þau að foreldrar þeirra þekki foreldra vina eða vinkvenna sinna. Í þessu sambandi má greina ákveðinn mun á svörum stráka og stelpna þar sem strákar eru hlutfallslega líklegri til að segja það eiga *mjög* eða *frekar illa* við um þá að foreldrar þeirra þekki foreldra vina eða vinkvenna sinna.

Mynd 42. Foreldrar mínir þekkjá foreldra vina/vinkvenna minna. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.

STRÍÐNI

Í eftirfarandi kafla eru settar fram niðurstöður spurninga er lúta að stríðni og einelti meðal nemenda í 5., 6. og 7. bekk. Þegar litið er til þess hversu algengt það er að nemendur segi að þeir hafi sjálfir tekið þátt í að stríða öðrum má sjá að hlutfallslega fáir nemendur segja að þeir hafi tekið þátt með nokkrum öðrum krökkum að stríða einum krakka (tafla 5). Mikill meirihluti nemenda segir að þeir hafi *aldrei* tekið þátt í slíku og á það við um allar bekkjardeildir. Hér kemur þó fram talsverður kynjamunur þar sem strákar eru líklegri til að hafa tekið þátt í slíku. Á meðan hlutfall stelpna sem *aldrei* hefur tekið þátt í því að stríða einum krakka liggur á bilinu 95–97% er það á bilinu 86–89% hjá strákum (tafla 5).

Tafla 5. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með nokkrum krökkum að stríða einum krakka. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	87,8%	96,3%	92,1%
	Næstum aldrei	8,8%	2,9%	5,8%
	Sjaldan	1,9%	0,5%	1,2%
	Stundum	1,2%	0,1%	0,6%
	Oft	0,3%	0,2%	0,3%
6. bekkur	Aldrei	86,4%	94,9%	90,7%
	Næstum aldrei	10,6%	4,3%	7,4%
	Sjaldan	1,9%	0,6%	1,2%
	Stundum	0,8%	0,2%	0,5%
	Oft	0,3%	0,1%	0,2%
7. bekkur	Aldrei	88,9%	96,9%	92,9%
	Næstum aldrei	9,2%	2,8%	5,9%
	Sjaldan	1,2%	0,2%	0,7%
	Stundum	0,4%	0,1%	0,2%
	Oft	0,4%	0,1%	0,2%

Að sama skapi segist mikill meirihluti nemenda *aldrei* hafa verið með nokkrum krökkum að meiða einn krakka (tafla 6). Sem fyrr er það þó líklegra að strákar hafi einhvern tíma tekið þátt í slíku. Þá má einnig sjá í töflu sjö að mikill meirihluti segist *aldrei* hafa verið með mörgum krökkum að skilja einn útundan og áfram eru það strákar sem eru líklegri til að hafa tekið þátt í slíku athæfi.

Tafla 6. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með nokkrum krökkum að meiða einn krakka. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	95,4%	98,8%	97,1%
	Næstum aldrei	2,7%	0,9%	1,8%
	Sjaldan	1,2%	0,1%	0,7%
	Stundum	0,4%	0	0,2%
	Oft	0,3%	0,2%	0,2%
6. bekkur	Aldrei	94,7%	98,7%	96,7%
	Næstum aldrei	3,8%	0,8%	2,3%
	Sjaldan	0,9%	0,3%	0,6%
	Stundum	0,3%	0,1%	0,2%
	Oft	0,2%	0,1%	0,1%
7. bekkur	Aldrei	96,5%	99,6%	98,1%
	Næstum aldrei	2,7%	0,3%	1,5%
	Sjaldan	0,5%	0,1%	0,3%
	Stundum	0	0	0
	Oft	0,3%	0,1%	0,2%

Tafla 7. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með mörgum krökkum sem skildu einn krakka útundan. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	92,1%	95,0%	93,5%
	Næstum aldrei	6,2%	4,0%	5,1%
	Sjaldan	0,9%	0,6%	0,7%
	Stundum	0,7%	0,3%	0,5%
	Oft	0,2%	0,2%	0,2%
6. bekkur	Aldrei	91,5%	95,2%	93,4%
	Næstum aldrei	6,6%	3,9%	5,2%
	Sjaldan	1,0%	0,6%	0,8%
	Stundum	0,5%	0,2%	0,3%
	Oft	0,4%	0,1%	0,3%
7. bekkur	Aldrei	92,0%	94,0%	93,0%
	Næstum aldrei	6,5%	5,2%	5,8%
	Sjaldan	0,8%	0,6%	0,7%
	Stundum	0,3%	0,1%	0,2%
	Oft	0,4%	0,1%	0,2%

Í könnuninni var einnig spurt að því hversu algengt það væri að nemendur hefðu sjálfir orðið fyrir stríðni af einhverju tagi. Í töflum 8, 9 og 10 má sjá að meirihluti nemenda hafði ekki upplifað stríðni af hálfu nokkurra krakka (tafla 8). Þannig segjast tæp 77% nemenda í 5. bekk, rúm 80% í 6. bekk og tæp 85% nemenda í 7. bekk að slíkt hafi *aldrei* gerst hjá þeim í vetur. Engu að síður sýna þessar sömu niðurstöður að tæp 2% nemenda í 5. bekk, 1,3% nemenda í 6. bekk og 1% í 7. bekk hafi upplifað slíkt *oft*. Þegar litið er til annarra þátta (töflur 9-10) má sjá að svipað hlutfall nemenda segist *aldrei* hafa upplifað þá þætti sem spurt er um, en engu að síður er ákveðinn fjöldi nemenda sem þarf oft að glíma við stríðni af einhverjum toga. Niðurstöður sýna einnig að slíkt er hlutfallslega algengara meðal nemenda í 5. bekk samanborið við aðrar bekkjardeildir.

Tafla 8. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? *Nokkrir krakkar stríddu þér einni/einum.* Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	73,8%	79,7%	76,8%
	Næstum aldrei	14,2%	11,3%	12,7%
	Sjaldan	6,4%	4,2%	5,3%
	Stundum	3,6%	3,2%	3,4%
	Oft	2,1%	1,6%	1,8%
6. bekkur	Aldrei	78,9%	81,5%	80,2%
	Næstum aldrei	12,3%	10,9%	11,6%
	Sjaldan	4,2%	3,9%	4,1%
	Stundum	3,1%	2,4%	2,7%
	Oft	1,4%	1,3%	1,3%
7. bekkur	Aldrei	83,2%	85,9%	84,6%
	Næstum aldrei	10,6%	8,3%	9,4%
	Sjaldan	3,1%	2,8%	3,0%
	Stundum	2,0%	2,1%	2,0%
	Oft	1,1%	0,9%	1,0%

Tafla 9. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? *Nokkrir krakkar réðust á þig eina/einn og meiddu þig.* Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	81,6%	92,2%	87,0%
	Næstum aldrei	10,8%	4,6%	7,7%
	Sjaldan	3,9%	1,7%	2,8%
	Stundum	2,4%	1,2%	1,8%
	Oft	1,2%	0,4%	0,8%
6. bekkur	Aldrei	86,7%	94,9%	90,8%
	Næstum aldrei	8,2%	2,8%	5,5%
	Sjaldan	3,0%	0,8%	1,9%
	Stundum	1,4%	1,1%	1,2%
	Oft	0,8%	0,4%	0,6%
7. bekkur	Aldrei	91,0%	95,9%	93,5%
	Næstum aldrei	5,5%	2,4%	3,9%
	Sjaldan	2,4%	0,8%	1,6%
	Stundum	0,5%	0,6%	0,5%
	Oft	0,7%	0,4%	0,5%

Tafla 10. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? *Margir krakkar skildu þig eftir útundan.*
Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk greint eftir kyni.

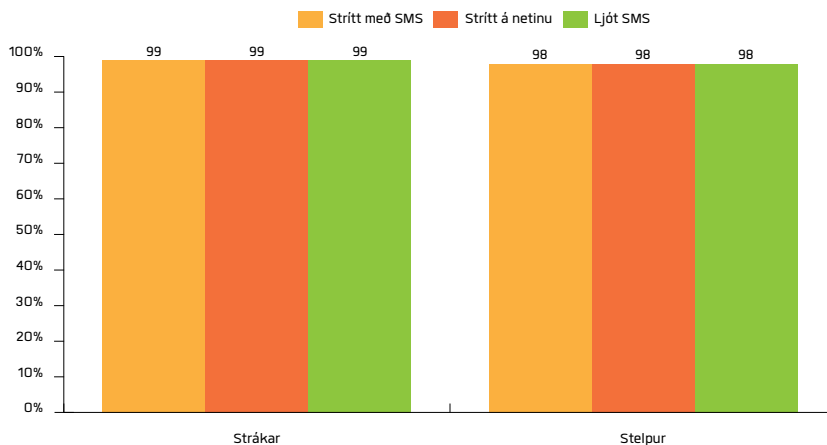
Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	74,4%	68,7%	71,5%
	Næstum aldrei	15,3%	18,3%	16,8%
	Sjaldan	4,6%	5,3%	5,0%
	Stundum	3,3%	4,5%	3,9%
	Oft	2,4%	3,2%	2,8%
6. bekkur	Aldrei	79,0%	67,6%	73,2%
	Næstum aldrei	12,4%	18,2%	15,3%
	Sjaldan	4,7%	6,4%	5,6%
	Stundum	2,5%	4,9%	3,7%
	Oft	1,5%	2,9%	2,2%
7. bekkur	Aldrei	81,4%	71,4%	76,3%
	Næstum aldrei	11,2%	16,8%	14,0%
	Sjaldan	3,5%	5,6%	4,6%
	Stundum	1,8%	3,5%	2,7%
	Oft	2,1%	2,7%	2,4%

Nemendur eru í könnuninni beðnir um að tilgreina hvort og þá hvar þeir hafa orðið fyrir stríðni. Í töflu 11 hafa allir svarmöguleikar verið settir fram og niðurstöður greindar eftir bekkjardeildum og kyni. Nemendur í 5. bekk eru hlutfallslega líklegri í samanburði við nemendur í 6. og 7. bekk til að hafa upplifað stríðni og á það við bæði um stráka og stelpur. Algengast er að nemendur segi að þeim sé strítt á *skólalóðinni*, þar er hlutfallið hæst meðal stráka í 5. bekk, þar sem rétt rúm 8% svara því til á móti tæpum 7% stelpna.

Tafla 11. Svör nemenda í 5., 6. og 7. bekk við spurningunni: á hvaða stöðum er þér helst strítt?
(Stundum eða oft)

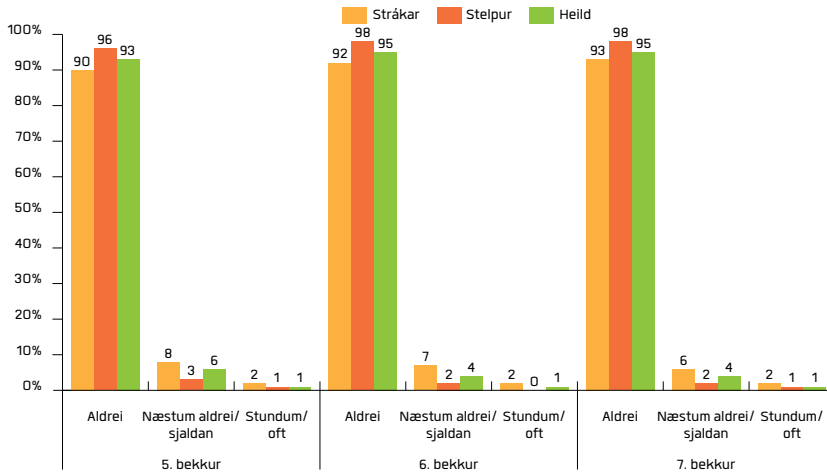
Ef strítt, þá hvar?	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar %	Stelpur %	Strákar %	Stelpur %	Strákar %	Stelpur %
Í kennslustundum	1,9	1,7	1,7	1,4	1,2	1,5
Á göngunum	2,8	2,2	2,5	2,1	2,2	2,0
Í leikfimi eða sundi	2,3	2,2	2,2	1,8	1,5	1,1
Í búningstæfum eða sturtu	2,2	1,2	2,3	1,3	1,6	0,8
Í frímínútum á skólalóðinni	8,1	6,7	5,4	5,1	3,7	3,5
Á leið í og úr skóla	2,6	2,1	1,8	1,9	1,3	1,5
Á netinu	1,1	1,0	1,3	2,0	1,2	2,5
Í síma eða með SMS skilaboðum	2,2	2,0	2,1	1,9	2,0	1,4
Í matsal eða í matartímum	7,0	7,4	5,9	5,7	3,2	3,9

Yfirgnæfandi meirihluti stelpna og stráka segjast *aldrei, eða næstum aldrei* hafa upplifað eftirfarandi: *Einhver strítt þér með SMS skilaboðum, Einhver strítt þér á netinu, t.d. á spjallrásum eða Einhver sent þér ljót skilaboð með SMS.* Eins og myndin sýnir þá segjast um 98 – 99% nemenda í 5., 6. og 7. bekk, *aldrei eða næstum aldrei* hafa orðið fyrir slíku áreiti. Þar sem myndin sýnir eingöngu niðurstöður fyrir bekkjardeildirnar sameiginlega er vert að taka fram að hlutfallið er um 98% í öllum tilfellum (mynd 43).

Mynd 43. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. bekk og 7. bekk sem segjast aldrei, eða næstum aldrei hafa upplifað eftirfarandi: Einhver strítt þér með SMS skilaboðum, Einhver strítt þér á netinu, t.d. á spjallrásum eða Einhver sent þér ljót skilaboð með SMS.

Mikill meirihluti nemenda segist *aldrei* hafa strítt krakka í vetur af því að hann væri útlendingur eða hefði fæðst í útlöndum (mynd 44). Slík stríðni virðist þó vera greinanleg og segjast á bilinu 6–8% stráka og 2–3% stelpna hafa strítt (*sjaldan eða næstum aldrei*) krakka í vetur sökum þess að hann væri útlendingur eða hafi fæðst í útlöndum. Þá segjast um 2% stráka í öllum bekkjardeildum *stundum* eða *oft* hafa strítt krakka síðastliðinn vetur af því að hann var útlendingur eða fæddist í útlöndum.

Mynd 44. Hefur þú strítt einhverjum krakka í vetur af því að hann eða hún er útlendingur eða fæddist í útlöndum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk. greint eftir kyni.

NÁM OG SKÓLI

Skólaumhverfið er vinnustaður barnanna og það skiptir miklu máli að börnum líði vel í sínu daglega umhverfi. Í rannsóknum á vegum Umboðsmanns barna²² og Rannsókna og greiningar²³ kom í ljós að flestum börnum líður vel í skólanum, þó voru 10–15% barna sem fannst þau sjaldan eða aldrei vera örugg á skólalóðinni og í skólastofum. Einnig sögðu um 11–15% barna að þeim fyndist kennarinn gera lítið úr einhverjum nemenda. Í stjórnarskrá lýðveldisins stendur að „börnum skal tryggð í lögum sú vernd og umönnun sem velferð þeirra krefst“ því er mikilvægt fyrir þá sem að starfa með börnum að gæta að öllum líði vel og að hvorki samnemendur né kennarar hafi það vald að skapa vanlíðan meðal nemenda. Fjölmargar rannsóknir undanfarinna ára og áratuga hafa leitt í ljós að skuldbinding barna við nám og skóla hefur mikilvæg og jákvæð áhrif á líf barna almennt og dregur úr líkum á áhættuhegðun, svo sem vímuefnaneyslu og ofbeldishegðun²⁴. Rannsóknir hafa einnig sýnt fram á að nemendur sem eru jákvæðir gagnvart skólanum og líður vel í honum eru alla jafna líklegri en aðrir nemendur til að leggja á sig það sem þarf til að gera vel í námi sínu²⁵.

Á undanförunum árum hafa niðurstöður *Ungt fólk* rannsókna oft verið til umræðu í tengslum við kynjamun í skólastarfi. Í ljós hefur komið að piltum líður gjarnan verr í skólanum en stúlkum og þeir ná að sama skapi síðri árangri en þær í fleiri tilvikum. Í rannsókninni *Ungt fólk utan skóla* á högum og líðan unglinga sem standa utan framhaldsskóla, kom einnig í ljós að hærra hlutfall pilta en stúlkna heltast úr námi á framhaldsskólastigi. Þá sagði hærra hlutfall pilta sem hætt hafa námi, að sér hafi liðið illa í grunnskóla og ekki fundið tilgang með námi sínu þar, en þessir tveir þættir veiga þungt í skýringum á mismunandi námsárangri pilta og stúlkna í grunnskólum²⁶. Tengsl ungmenna við skólann sinn, líðan þeirra í skólanum, og skuldbinding þeirra við námið eru mikilvægir þættir í líðan þeirra og sjálfsmynd²⁷. Skólinn er lykilvettvangur ungmenna, sem hefur mótandi og oft varanleg áhrif á framtíð þeirra.

22) Umboðsmaður barna. 2010

23) Hrefna Pálsdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Sigfússon og Álfgeir Logi Kristjánsson, 2011.

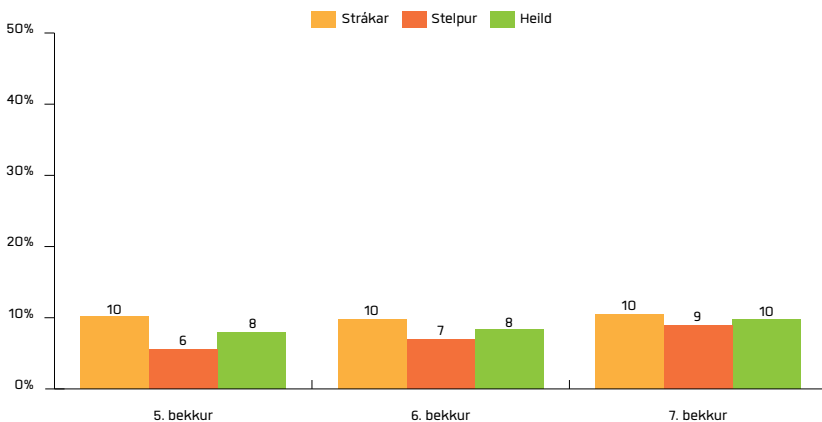
24) Álfgeir Kristjánsson, Jón Sigfússon, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Hrefna Pálsdóttir, 2012.

25) Sigfusdóttir o.fl., 2007, Sanders, 1998.

26) Pálsdóttir o.fl., 2012.

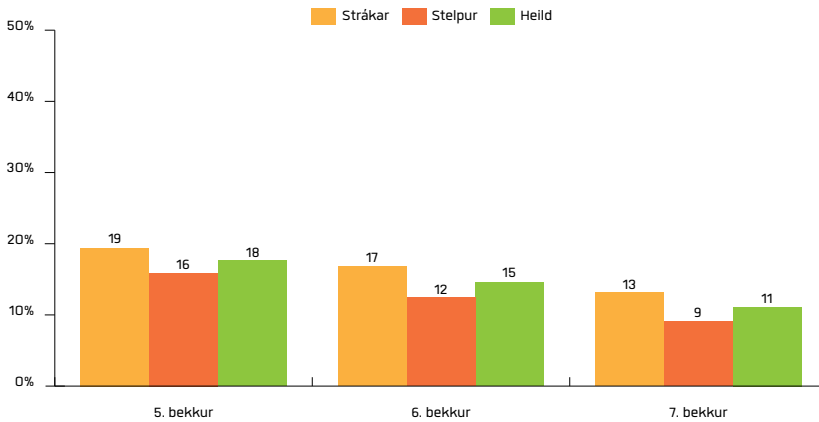
27) Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2005, 2006; Coleman 1988; Hirchi 1969.

Hlutfall nemenda sem segja námið of erfitt má sjá á mynd 45. Ef litið er á niðurstöður fyrir bekkjardeildirnar í heild sýna niðurstöður að 8% nemenda í 5. og 6. bekk telja námið *oft eða alltaf* erfitt á meðan slíkt á við um 10% nemenda í 7. bekk. Þá sýnir myndin að strákar eru líklegri en stelpur til að telja námið *oft eða alltaf* erfitt, en um 10% stráka í öllum bekkjardeildum segja svo vera á meðan hlutfallið er 6–9% meðal stelpna.

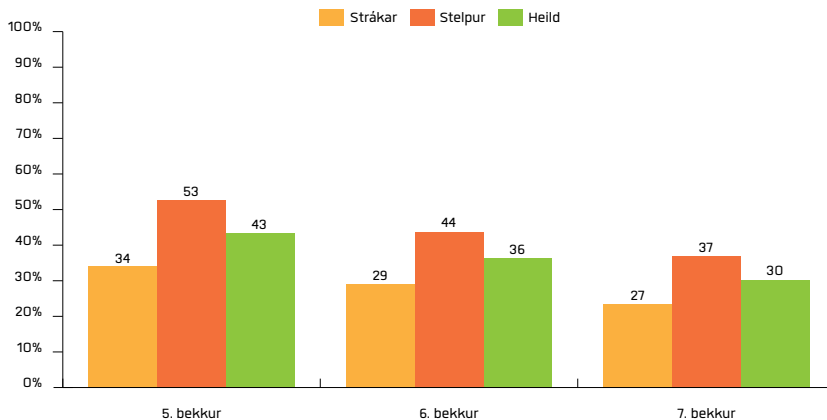
Mynd 45. Finnst þér námið vera of erfitt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera *oft eða alltaf* of erfitt, greint eftir kyni.

Á mynd 46 má aftur á móti sjá hlutfall þeirra nemenda sem segja að þeim finnst námið *oft eða alltaf* of létt. Hlutfallið er hæst meðal nemenda í 5. bekk (um 18%), 15% svara því til í 6. bekk og 11% sjöundubekkinga segja að þeim finnst námið *oft eða alltaf* of létt. Hér má greina svipað mynstur og niðurstöður sýndu fyrir nemendur sem finnst námið of erfitt og eru strákar þannig hlutfallslega líka líklegri til að segja að þeim finnst námið *oft eða alltaf* of létt. Um 19% stráka í 5. bekk telja að námið sé *oft eða alltaf* of létt, 17% sjöttubekkinga en 13% stráka í 7. bekk.

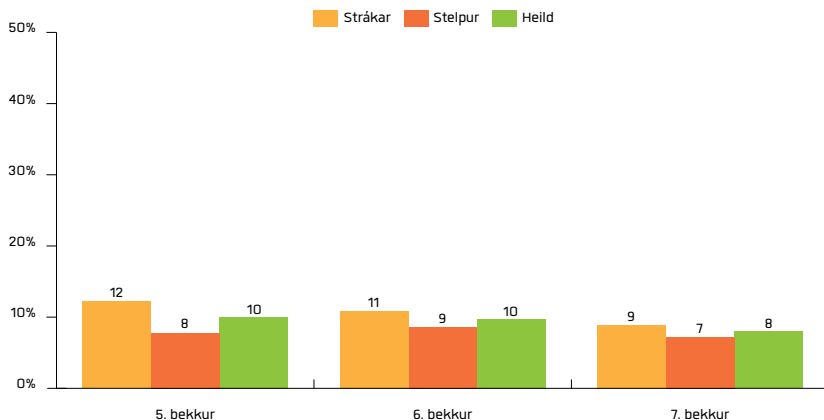
Mynd 46. Finnst þér námið vera of létt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera oft eða alltaf of létt, greint eftir kyni.

Þegar litið er til þess hvort nemendum finnst námið oft eða alltaf skemmtilegt (mynd 47) má greina skýran kynjamun. Þannig eru stelpur hlutfallslega mun líklegri en strákar til að svara því til. Myndin sýnir einnig mjög sterkt hvernig hlutfall nemenda sem finnst námið skemmtilegt lækkar eftir því sem nemendur eldast og á það bæði við um stráka og stelpur. Þannig segja um 43% nemenda í 5. bekk að þeim finnst námið *oft eða alltaf* skemmtilegt, 36% í 6. bekk og lægst er hlutfallið meðal sjöundubekkinga þar sem 30% svara því til.

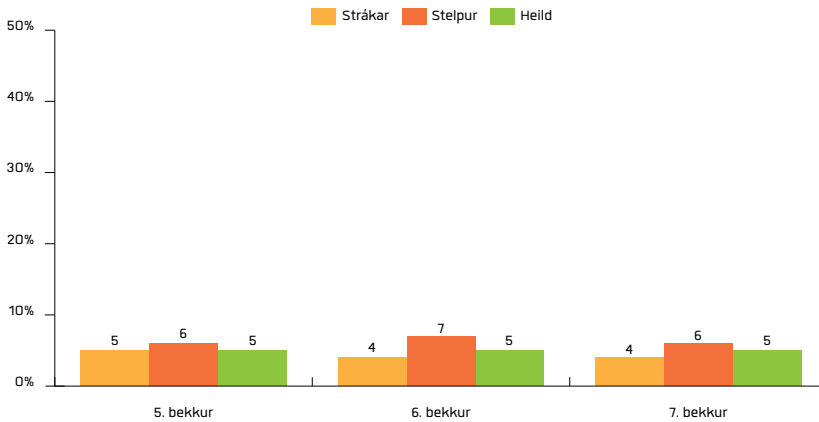
Mynd 47. Finnst þér námið vera skemmtilegt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera *oft eða alltaf skemmtilegt*, greint eftir kyni.

Á bilinu 8–10% nemenda í 5., 6. og 7. bekk segja að þeim líði *frekar eða mjög* illa í kennslustundum (mynd 48). Hlutfallið er hærra hjá strákum í samanburði við stelpur. Þannig segja 12% stráka í 5. bekk slíkt eiga við um þá á meðan hlutfallið er 8% hjá stelpum. Þegar lítið er til niðurstaðna fyrir sjöttubekkinga segjast 11% stráka og 9% stelpna að þeim líði *frekar eða mjög* illa í kennslustundum og í 7. bekk er hlutfallið 9% hjá strákum á meðan 7% stelpna svara því til.

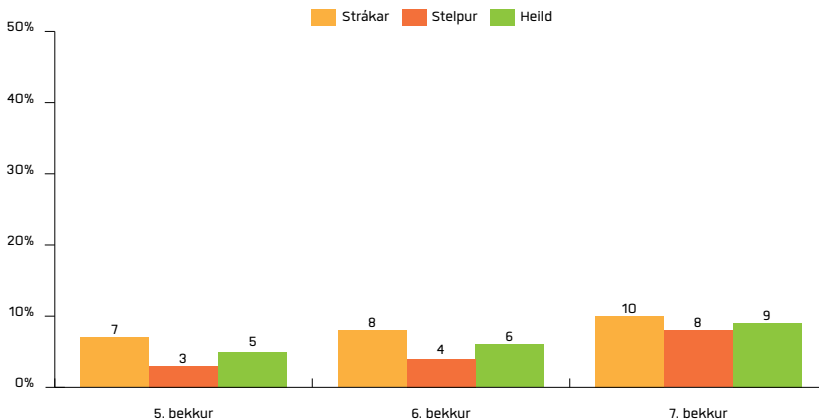
Mynd 48. Hvernig líður þér oftast í kennslustundum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði *frekar eða mjög* illa, greint eftir kyni.

Þá sýna niðurstöður að fáum nemendum virðist líða *oft eða alltaf* illa í frímínútum (mynd 49). Sem fyrr er þó vert að hafa í huga að um 5% nemenda í öllum bekkjardeildum segja að þeim líði *frekar eða mjög* illa í frímínútum. Í þessu sambandi eru það stelpurnar sem eru hlutfallslega líklegri í samanburði við strákana að upplifa vanlíðan í frímínútum og á það við um allar bekkjardeildir.

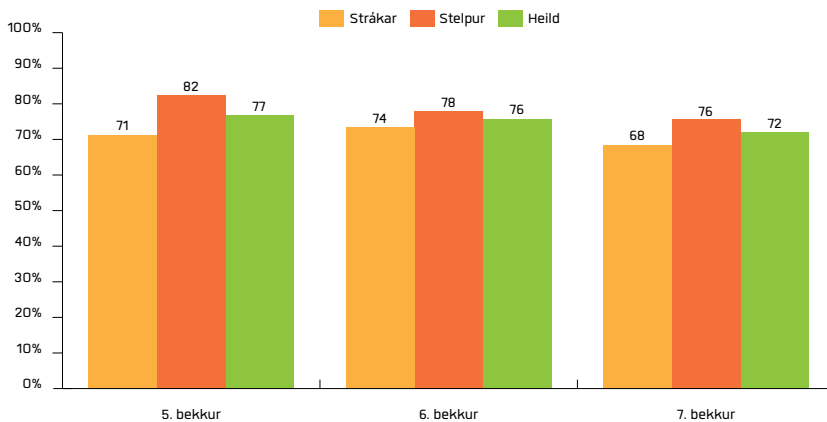
Mynd 49. Hvernig líður þér oftast í frímínútum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði frekar eða mjög illa í frímínútum, greint eftir kyni.

Að sama skapi er það lágt hlutfall nemenda sem segir að sér líki *frekar eða mjög* illa við kennarana (mynd 50). Hlutfall þeirra sem segja svo vera er þó hæst meðal nemenda í 7. bekk þar sem 9% segja að sér líki *frekar eða mjög* illa við kennarana. Hlutfallið lækkar í 6% þegar lítið er til sjöttubekkinga og er enn lægra meðal nemenda í 5. bekk þar sem 5% svara því til. Hér vekur jafnframt athygli sá munur er kemur fram milli stráka og stelpna. Þannig segja 7% stráka á móti 3% stelpna í 5. bekk að þeim líki *frekar eða mjög* illa við kennarana. Í 6. bekk er hlutfallið 8% meðal stráka á meðan 4% stelpna svara því til. Í 7. bekk segja 10% stráka að þeim líki *frekar eða mjög* illa við kennarana á meðan slíkt á við um 8% stelpna.

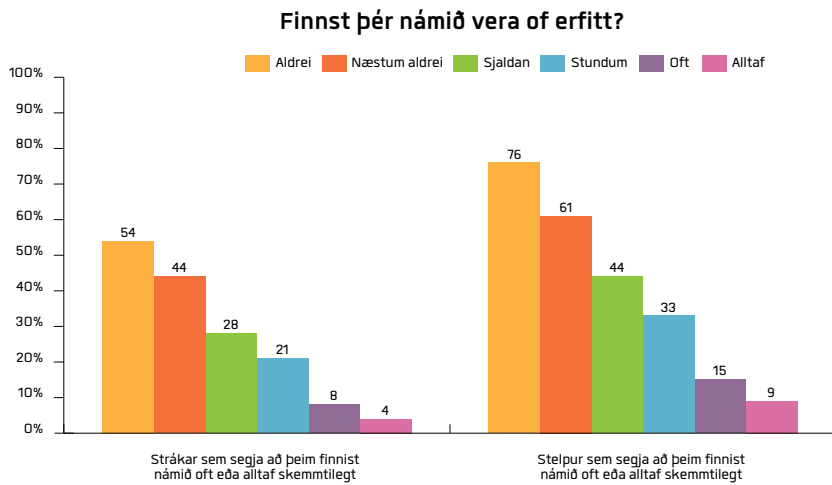
Mynd 50. Hvernig líkar þér við kennarana í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki frekar eða mjög illa við kennarana, greint eftir kyni.

Mikill meirihluti nemenda segir að kennararnir hrósi þeim stundum eða oft í skólanum (mynd 51). Lítil munur kemur fram á milli bekkjardeilda þar sem á bilinu 72–77% segja að þeir fái stundum eða oft hrós frá kennurum sínum. Niðurstöður sýna þó að stelpur eru hlutfallslega líklegri en strákar til að segja að kennararnir hrósi þeim í skólanum. Þannig segja um 82% stelpna á móti 71% stráka í 5. bekk að kennararnir hrósi þeim *stundum eða oft* í skólanum. Ef litið er til sjöttubekkinga þá er hlutfallið 74% meðal stráka á móti 78% stelpna. Í 7. bekk segja 68% stráka og um 76% stelpna að kennararnir hrósi þeim *stundum eða oft* í skólanum (mynd 51). Athyglisvert er að skoða að nemendur telja kennarana síður hrósa þeim með hækkandi aldri og á það við um bæði kynin.

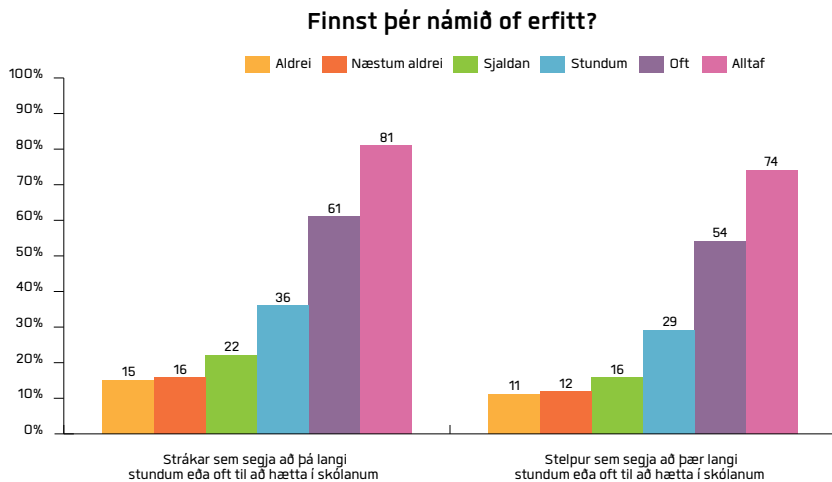
Mynd 51. Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að kennararnir hrósi þeim *stundum eða oft* í skólanum, greint eftir kyni.

Í framhaldi af þeim niðurstöðum sem raktar eru hér að framan eru athyglisvert að skoða hvernig viðhorf til náms hefur áhrif á aðra þætti. Á mynd 52 má sjá hlutfall stráka og stelpna sem segja að þeim finnist námið *oft eða alltaf* skemmtilegt, greint eftir því hversu oft þau upplifa námið of erfitt. Myndin sýnir glögg að eftir því sem nemendur upplifa námið oft of erfitt eru þeir ólíklegri til að telja námið skemmtilegt. Þannig segja einungis 4% stráka og 9% stelpna sem upplifa námið oft of erfitt að þeim finnist námið skemmtilegt (*oft eða alltaf*). Að sama skapi má sjá að þeir nemendur sem upplifa námið aldrei of erfitt eru hlutfallslega mun líklegri til að telja nám sitt *oft eða alltaf* skemmtilegt. Þannig á það við um 54% stráka og 76% stelpna (mynd 52).

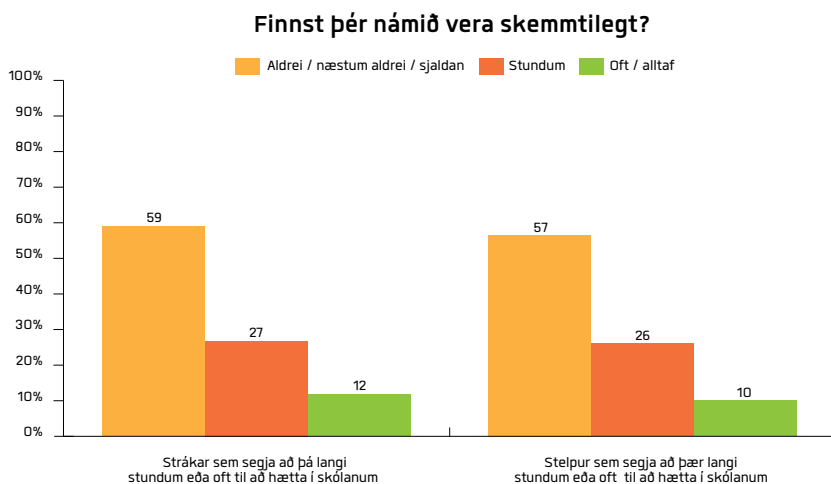
Mynd 52. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið *oft eða alltaf skemmtilegt*, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt.

Þá er hlutfallslega mun líklegra að nemendur, sem finnst námið *alltaf* of erfitt langi til að hætta í skólanum (mynd 53). Þannig segja um 81% stráka og 74% stelpna sem finnst námið *alltaf* of erfitt að þau langi til að hætta í skólanum (oft eða alltaf). Á meðan slíkt á við um 15% stráka og 11% stelpna sem finnst námið *aldrei* of erfitt.

Mynd 53. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *stundum eða oft til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt.

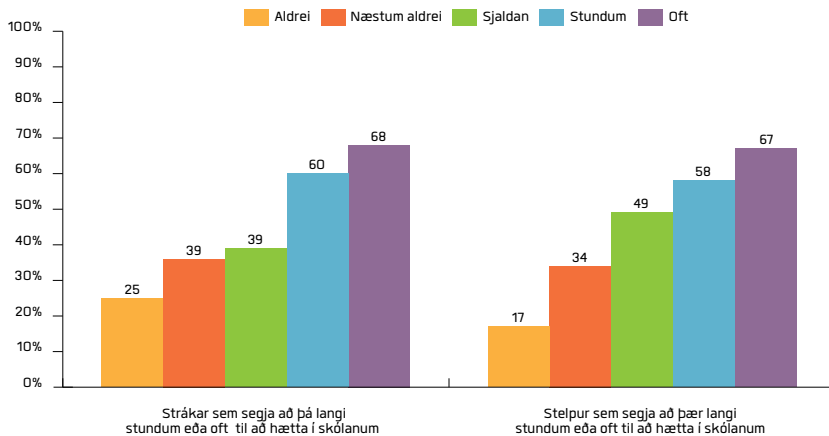
Á mynd 54 má sjá niðurstöður sem sýna að nemendur sem finnst nám sitt *aldrei, næstum aldrei eða sjaldan* skemmtilegt eru líklegri til að langa til að hætta í skóla. Þannig má sjá (mynd 54) að af þeim strákum sem langar oft eða alltaf til að hætta í skólanum finnst 59% þeirra námið *aldrei eða næstum aldrei* skemmtilegt, 27% finnst námið *stundum* skemmtilegt og um 12% segja að námið sé *oft eða alltaf* skemmtilegt. Sama mynstur má greina þegar litið er til þeirra stelpna sem langar *oft eða alltaf* til að hætta að skólanum og hlutfall þeirra svipað. Af þeim stelpum sem langar til að hætta í skóla (*oft eða alltaf*) eru 57% sem segja að þeim finnst námið *aldrei, næstum aldrei eða sjaldan* skemmtilegt, 26% finnst það eiga við stundum og 10% finnst námið *oft eða alltaf* skemmtilegt.

Mynd 54. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *langi stundum eða oft til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim finnst námið skemmtilegt.

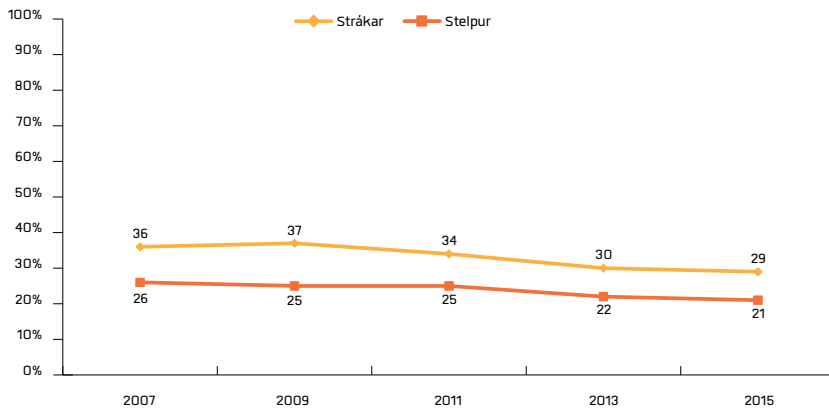
Þegar hlutfall nemenda sem langar *oft eða alltaf* til að hætta í skólanum er greint eftir því hversu oft það hafði gerst í vetur að nokkrir krakkar stríddu þeim má sjá (mynd 55) að þeir nemendur sem hafa upplifað stríðni eru hlutfallslega mun líklegri til að langa til að hætta. Ef byrjað er á því að skoða niðurstöður fyrir stráka kemur fram að 68% þeirra sem verða oft fyrir stríðni langar til að hætta í skólanum (*oft eða alltaf*) á meðan slíkt á við um 25% stráka sem *aldrei* hafa upplifað stríðni í vetur. Sem fyrr kemur sama mynstur fram þegar niðurstöður eru skoðaðar fyrir stelpur og segja 67% þeirra sem hafa oft orðið fyrir stríðni að þær langi til að hætta í skólanum. Ef litið er til stelpna sem *aldrei* hafa upplifað stríðni þá er hlutfallið 17% meðal þeirra sem langar *oft eða alltaf* til að hætta í skólanum.

Hefur það gerst í vetur að nokkrir krakkar stríddu þér einni/einum?

Mynd 55. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau langi stundum eða oft til að hætta í skólanum, greint eftir því hvort þeim hafi verið strítt í vetur.

Á mynd 56 má sjá þróun yfir tíma, árin 2007, 2009, 2011, 2013 og 2015. Myndin sýnir niðurstöður spurningar sem snýr að því hversu oft nemendur telja að kennarar í skólanum hrósi þeim. Þar má sjá svör þeirra sem segja að kennarar hrósi *aldrei, næstum aldrei eða sjaldan*. Eins og sést á myndinni, þá telja hlutfallslega fleiri nemendur í dag, árið 2015 að kennarar hrósi þeim samanborið við t.d. árið 2007. Þessar niðurstöður eiga bæði við um stráka og stelpur þó myndin sýni einnig að strákar eru hlutfallslega líklegri í samanburði við stelpur til að upplifa það að kennararnir þeirra hrósi þeim *aldrei, næstum aldrei eða sjaldan*.

Mynd 56. Hlutfall stráka og stelpna í 5.-7. bekk eftir því hversu oft þeir telja að kennararnir hrósi þeim í skólanum, *aldrei, næstum aldrei, sjaldan*.

LESTUR OG MIÐLAR

Með nýrri tækni koma oft á tíðum ný tækifæri og nýjar ógnir inn í samfélög. Snjallsímar og snjalltæki eru engin undantekning þar á. Á sama tíma og skólakerfi Íslands eru að tileinka sér kennslu á snjalltækjum eru stjórnvöld í Taiwan búin að setja lög þar sem að má sekta foreldra sem leyfa börnum sínum að vera ótakmarkað í snjalltækjum. Rannsóknir sýna jákvæð tengsl á milli tíma varið fyrir framan skjá og vanlíðan á borð við magaverk, svima, skjálfta og höfuðverk²⁸. Tíminn er ekki það eina sem er áhyggjuefni þegar að kemur að notkun snjalltækja þar sem stór hluti samskipta ungs fólks við jafningja sína á sér stað í hljóði í gegnum slíka miðla. Eitt dæmi um þetta er stríðni og einelti sem á sér stað í gegnum andstyggileg skilaboð, athugasemdir, myndbirtingu og mynddreifingu. Stríðni og einelti hefur áhrif á líðan einstaklinga og getur leitt af sér þunglyndi, kvíða og erfiðleika í skólaumhverfinu²⁹, en áhrifin geta varað löngu eftir að stríðni og einelti léttir.

Fullorðnir verða síður vitni af samskiptunum fyrr en eftir á og því er það hlutverk foreldra og uppfræðenda að leiðbeina börnum um góð og örugg samskipti á netinu.

Eftirfarandi kafli greinir frá niðurstöðum er varða lestur nemenda og fjölmiðlanotkun þeirra og þær dregnar saman og greindar eftir bekk nemenda og kyni. Í töflu 12 má sjá niðurstöður spurningarinnar: „Hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag til að lesa bækur, aðrar en skólabækur?“ Niðurstöður sýna að um 23% nemenda í 5. bekk segja að þeir noti að jafnaði *engan tíma* í að lesa aðrar bækur en skólabækur. Um 64% fimmtubekkinga segist verja *hálf til eina klukkustund* á dag í slíkan lestur en rétt rúm 2% nota meira en *fjórar klukkustundir*. Mjög svipaðar niðurstöður má sjá þegar litið er til nemenda í 6. bekk, en um 20% nemenda segja að þeir noti að jafnaði *engan tíma* í að lesa bækur aðrar en skólabækur og rétt tæp 23% nemenda í 7. bekk segjast *engan tíma* nota í lestur annarra bóka en skólabóka. Niðurstöður sýna einnig hér að strákar, í samanburði við stelpur, nota minni tíma í lestur bóka annarra en skólabóka á hverjum degi og er það óháð aldri (tafla 12).

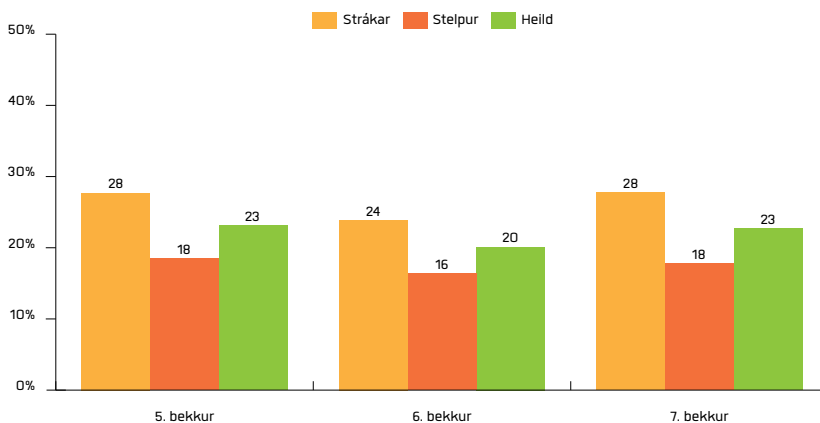
28) Richard E. Tæhtinen, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Ásgeir R. Helgason og Álfgeir L. Kristjánsson. 2014

29) Smokowski og Kopaz. 2005

Tafla 12. Hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag í að lesa bækur, aðrar en skólabækur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

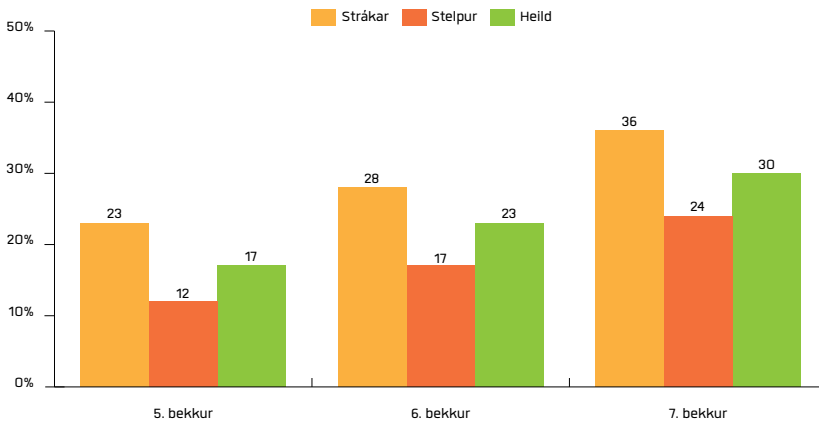
Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	27,7%	18,5%	23,1%
	1/2 til 1 klst.	60,6%	66,7%	63,7%
	2-3 klst.	9,5%	12,8%	11,2%
	Meira en 4 klst.	2,2%	2,0%	2,1%
6. bekkur	Enga	23,9%	16,4%	20,1%
	1/2 til 1 klst.	64,8%	66,8%	65,8%
	2-3 klst.	9,6%	13,8%	11,7%
	Meira en 4 klst.	1,7%	2,9%	2,3%
7. bekkur	Enga	27,8%	17,8%	22,7%
	1/2 til 1 klst.	63,3%	65,6%	64,5%
	2-3 klst.	7,1%	13,6%	10,4%
	Meira en 4 klst.	1,8%	3,1%	2,4%

Á mynd 57 er búið að setja fram niðurstöður spurningarinnar: „Hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag til að lesa bækur, aðrar en skólabækur“ og sýnir hún hlutfall stelpna og stráka sem segja *enga*. Eins og myndin sýnir þá er talsverður kynjamunur greinanlegur og á það við um alla árgangana. Um 28% stráka í 7. bekk, svara þessu svona til, en um 18% stelpna.

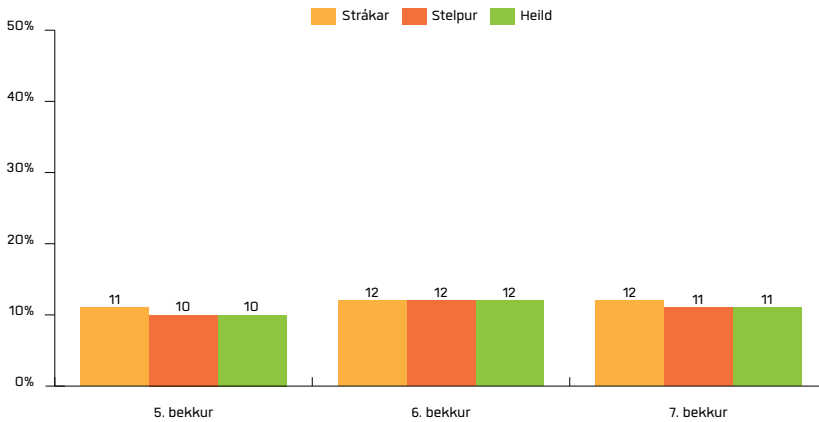
Mynd 57. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu margar klst að jafnaði á dag þau noti til að: „Lesna bækur, aðrar en skólabækur“. Þau sem svara *Enga*.

Ef litið er til þess hversu skemmtilegt eða leiðinlegt nemendum finnst að lesa má sjá (mynd 58) hlutfall nemenda sem upplifa lestur sem *mjög eða frekar* leiðinlegan hækkar eftir því sem ofar er komið í aldri. Eins og myndin sýnir þá segja um 17% nemenda í 5. bekk, 23% nemenda í 6. bekk og 30% nemenda í 7. bekk að þeim finnst *frekar eða mjög* leiðinlegt að lesa. Kynjamunur er áberandi og virðist stráku finnst leiðinlegra að lesa en stelpum.

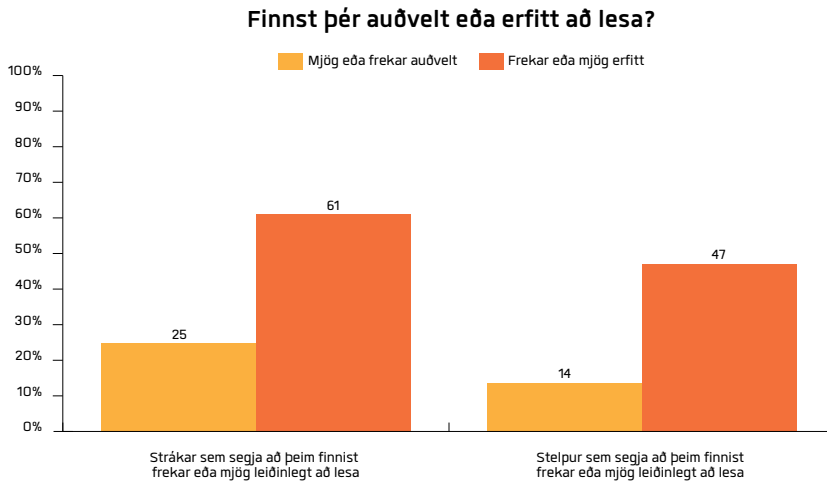
Mynd 58. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hvort þeim finnst *frekar eða mjög* leiðinlegt að lesa.

Þá er fróðlegt að skoða hvort nemendum finnst *auðvelt eða erfitt* að lesa. Á mynd 59 má sjá niðurstöður þeirrar spurningar þar sem greint er frá því hve margir eiga *mjög eða frekar* erfitt með lestur. Eins og myndin sýnir þá segja um 10% nemenda í 5. bekk, 12% nemenda í 6. bekk og 11% nemenda í 7. bekk að þeim finnst *frekar eða mjög* erfitt að lesa bækur. Svipaðir niðurstöður má sjá fyrir bæði kynin og lítill sem enginn munur kemur hér fram eftir bekkjardeildum.

Mynd 59. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hvort þeim finnst *frekar eða mjög erfitt* að lesa.

Á mynd 60 má sjá hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hve erfitt eða auðvelt þau eiga með lestur, greint eftir því hvort þeim finnst leiðinlegt (frekar/mjög) að lesa. Eins og myndin sýnir þá segjast 61% stráka sem finnst frekar eða mjög leiðinlegt að lesa að þeim finnist það einnig frekar eða mjög erfitt. Það sama gildir um stelpur. Um 47% stelpna sem finnst frekar eða mjög leiðinlegt að lesa, finnst það jafnframt frekar og mjög erfitt.

Mynd 60. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim *finnst frekar eða mjög erfitt / auðvelt að lesa*, greint eftir því hvort þeim finnst leiðinlegt (frekar/mjög) að lesa.

Í töflu 13 má sjá niðurstöður spurningar sem snýr að því hversu miklum tíma nemendur verja í lestur texta á netinu, t.d. á bókum, blöðum og sögum. Eins og sést í töflunni þá eru rúmlega 64% nemenda í 5. bekk, um 55% í 6. bekk og tæp 41% nemenda í 7. bekk sem verja *engum* tíma á dag í slíkan lestur. Þá segjast rúm 28% nemenda í 5. bekk og rúm 34% nemenda 6. bekk verja *hálfri til einni klukkustund* á dag í slíkan lestur og tæpur helmingur nemenda í 7. bekk .

Tafla 13. Hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag í að lesa texta á netinu, t.d. *bækur, blöð og sögur*? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	62,9%	65,8%	64,4%
	1/2 til 1 klst.	29,2%	27,4%	28,3%
	2-3 klst.	5,7%	5,5%	5,6%
	Meira en 4 klst.	2,2%	1,2%	1,7%
6. bekkur	Enga	52,3%	58,6%	55,5%
	1/2 til 1 klst.	36,3%	32,8%	34,5%
	2-3 klst.	8,8%	7,1%	7,9%
	Meira en 4 klst.	2,6%	1,5%	2,0%
7. bekkur	Enga	39,5%	41,5%	40,5%
	1/2 til 1 klst.	44,8%	43,9%	44,3%
	2-3 klst.	12,6%	11,8%	12,2%
	Meira en 4 klst.	3,0%	2,8%	2,9%

Í töflum 14 og 15 má sjá niðurstöður spurninga er lúta að fjölmiðlanotkun nemendanna. Ef byrjað er á að skoða hversu miklum tíma nemendur verja að jafnaði í að horfa á sjónvarp / myndband eða DVD má sjá (tafla 14) að á bilinu 53–59% nemenda segist verja sem nemur *hálfri til einni klukkustund* að jafnaði daglega í slíkt áhorf. Ef litið er til tíðara áhorfs þá eru strákar líklegri til að svara því til og þá sér í lagi þegar áhorfið nemur *fjórum klukkustundum eða lengur* daglega. Þannig segjast 4–6% stráka í 5., 6. og 7. bekk að þeir horfi á sjónvarp / myndband eða DVD lengur en *fjórar klukkustundir* á dag. Hlutfallið meðal stelpnanna er lægra í þessu sambandi.

Tafla 14. Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að horfa á sjónvarp / vídeó / DVD á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %
5. bekkur	Enga	18,6%	22,7%
	1/2 til 1 klst.	53,3%	59,2%
	2–3 klst.	21,9%	15,8%
	Meira en 4 klst.	6,2%	2,4%
6. bekkur	Enga	15,6%	18,6%
	1/2 til 1 klst.	57,1%	59,4%
	2–3 klst.	23,1%	19,0%
	Meira en 4 klst.	4,2%	3,0%
7. bekkur	Enga	15,9%	13,7%
	1/2 til 1 klst.	54,5%	57,4%
	2–3 klst.	24,8%	25,2%
	Meira en 4 klst.	4,9%	3,8%

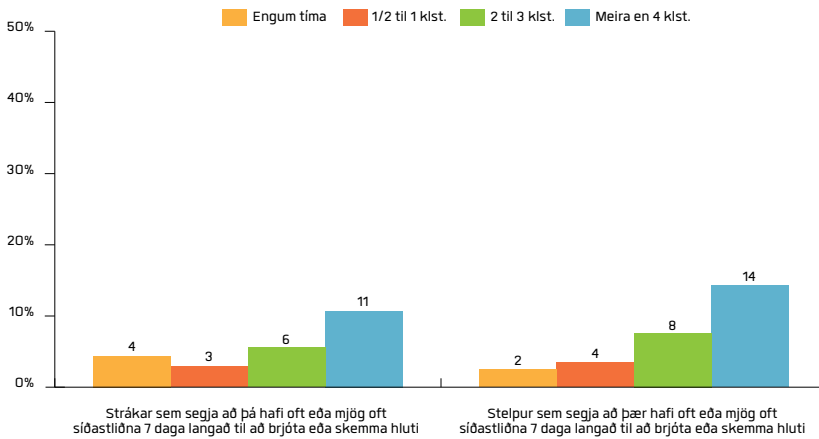
Þegar skoðað er hversu miklum tíma nemendur verja að jafnaði daglega í að spila tölvuleiki má sjá af töflu 15 að algengast er að nemendur verji sem nemur *hálfri til einni klukkustund* á dag í slíkt. Þannig svara á bilinu 37–47% stráka því til á meðan hlutfallið er 26–37% meðal stelpna. Þegar hlutfall þeirra sem verja meiri tíma í að spila tölvuleiki á netinu er skoðað kemur í ljós að slík notkun er mun algengari meðal stráka en stelpna. Þannig segjast tæp 26% stráka í 5. bekk verja *tveimur til þremur klukkustundum* á dag í að spila tölvuleiki á netinu á meðan slíkt á við um rétt rúm 5% stelpnanna. Í 6. bekk er hlutfallið í þessu sambandi rúm 30% meðal stráka en um 5% hjá stelpunum. Munurinn á milli stráka og stelpna er einnig mikill þegar niðurstöður eru skoðaðar fyrir sjöundubekkinga, þar sem 33% stráka og tæp 5% stelpna segjast verja *tveimur til þremur klukkustundum* á dag í að spila tölvuleiki á degi hverjum.

Tafla 15. Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að *spila tölvuleiki* á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %
5. bekkur	Enga	14.1%	55.5%
	1/2 til 1 klst.	46.7%	37.5%
	2–3 klst.	25.8%	5.2%
	Meira en 4 klst.	13.4%	1.7%
6. bekkur	Enga	11.0%	59.7%
	1/2 til 1 klst.	44.0%	33.3%
	2–3 klst.	30.4%	5.1%
	Meira en 4 klst.	14.6%	2.0%
7. bekkur	Enga	11.8%	66.7%
	1/2 til 1 klst.	37.6%	26.5%
	2–3 klst.	33.0%	4.8%
	Meira en 4 klst.	17.6%	2.0%

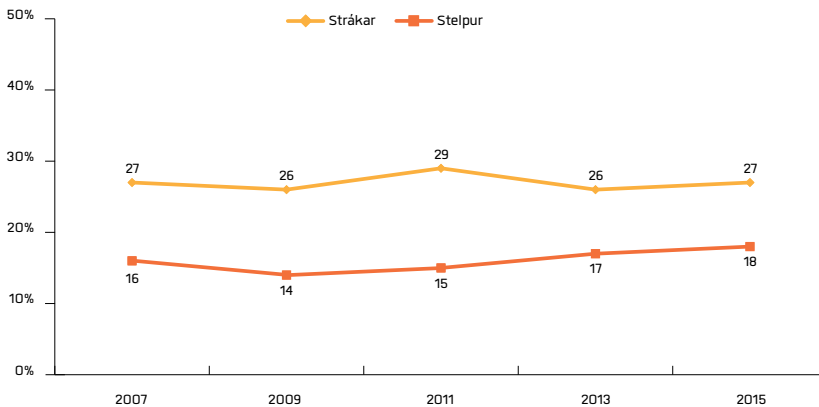
Á mynd 61 má sjá hlutfall nemenda sem hefur *oft eða mjög oft* langað til að brjóta eða skemma hluti síðastliðna 7 daga fyrir könnun greint eftir því hversu miklum tíma þeir verja í að spila tölvuleiki daglega. Niðurstöður sýna að nemendur sem verja *meira en fjórum klukkustundum* eða meira í slíka tölvuleikjanotkun daglega eru hlutfallslega mun líklegri til að hafa langað til að brjóta eða skemma hluti. Niðurstöður sýna sömu tilhneigingu meðal stráka og stelpna í þessu sambandi.

Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði á hverjum degi í að spila tölvuleiki?

Mynd 61. Hlutfall stelpna og stráka í 5. 6., og 7. bekk sem segja að þau hafi *oft eða mjög oft* langað til að brjóta eða skemma hluti síðastliðna 7 daga, greint eftir því hve miklum tíma nemendur verja á hverjum degi í að spila.

Á mynd 62 má sjá þróun yfir tíma hjá stelpum og strákum í 5., 6. og 7. bekk eftir því: „*Hversu margar klst. að jafnaði á dag þau noti í að lesa bækur, aðrar en skólabækur*“, myndin sýnir hlutfall þeirra sem segja: Enga. Myndin sýnir mjög greininalagan kynjamun. Þó er athyglisvert að benda á, að niðurstöðurnar eru afar svipaðar öll árin fyrir stráka, ef frá er skilið árið 2009 þegar 26% stráka svöruðu því til. Þá svara hlutfallslega fleiri stelpur þessu svona til í ár (18%), en gerðu í síðustu mælingu þó litlu muni (17% árið 2013). Nú árið 2015 segjast um 27% stráka *engum* tíma hafa verið í lestur bóka annarra en skólabóka.

Mynd 62. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því *hversu margar klst á dag að jafnaði þau nota í að lesa bækur, aðrar en skólabækur*. Niðurstöður þeirra sem svara: Enga.

NEYSLUVENJUR

Neysla hefur áhrif á líðan, frammistöðu í skóla og hvernig einstaklingurinn sér sig. Ungmenni sem borða hollan mat, neyta minna af sætindum og skyndibitafæði og hreyfa sig reglulega, eru bæði líklegri til að ganga betur í skóla en þeim sem stunda óhollari lífshætti, og einnig eru þau líklegri til að hafa sterkari sjálfsmynd³⁰. Koffínneysla hefur aukist undanfarin ár og rannsóknir sýna sterkt samband á milli koffínneyslu og reykinga og áfengisneyslu meðal íslenskra unglinga í efstu bekkjum grunnskóla. Eins kemur fram að unglingar sem neyta mikils koffíns eru líklegri til þess að eiga við svefn- og námserfiðleika að stríða³¹. Koffínneysla hefst fyrr og niðurstöður úr *Ungt fólk* árið 2013 meðal barna í 5. til 7. bekk sýndu að um 19% stráka neytir kóladykkja og um 7% orkudrykkja, á móti 8% og 3% hjá stelpum³². Rannsókn úr fyrrgreindum gögnum leiddi í ljós skammtaháða svörun milli koffínneyslu og tíðni höfuðverkja, magaverkja, svefnerfiðleika og lítillar matarlystar³³. Þessi miklu áhrif koffínneyslu á líðan ungmenna ber að skoða í lýðheilsusamhengi og vert er að hugsa hvort aðgangur að slíkum drykkjum ætti að vera takmarkaður að ákveðnum aldri.

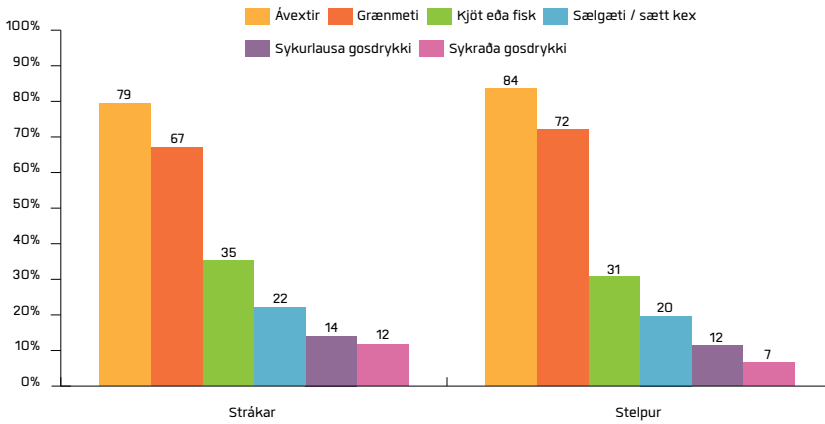
Á myndum 63 – 65 má greina neysluvenjur stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. Mynd 63 sýnir neyslu stráka og stelpna á ávöxtum, grænmeti, sælgæti, kjöti, fiski ásamt sykurlausum og sykrudum gosdrykkjum *einu sinni á dag eða oftár*. Á myndinni má sjá svipað mynstur hvað varðar neyslu tiltekinna matvæla. Algengast er að nemendur neyti ávaxta og grænmetis *einu sinni á dag eða oftár*. Stelpur virðast neyta slíkra matvæla í hlutfallslega meira mæli samanborið við stráka. Þannig segjast um 84% stelpna borða ávexti *einu sinni á dag eða oftár* á meðan slíkt á við um 79% stráka. Að sama skapi neyta stelpur (72%) meira grænmetis borið saman við stráka (67%). Neysla annara matvæla sem tilgreind eru á mynd 63 er svipuð.

30) Inga Dóra Sigfúsdóttir, Álfgeir Logi Kristjánsson og Allegrante, 2007. Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Allegrante, 2008b.

31) James, Álfgeir Logi Kristjánsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir, 2011

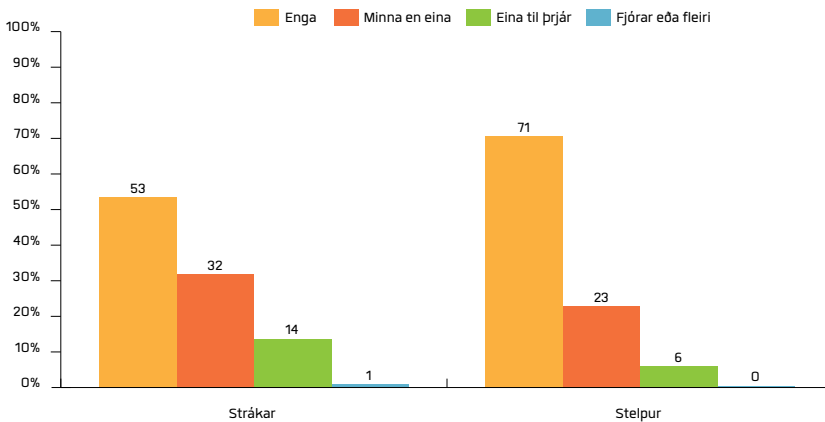
32) Hrefna Pálsdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Sigfússon og Álfgeir Logi Kristjánsson, 2013.

33) Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Mann og James, 2013.

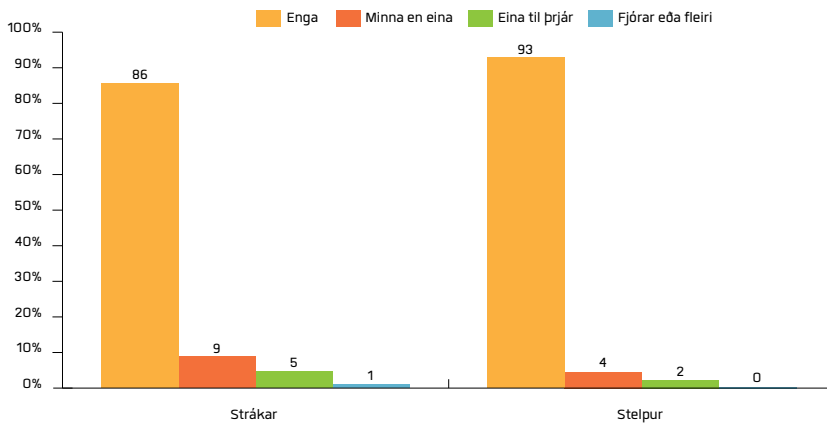

Mynd 63. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þeir borða eða drekka eftirfarandi, *einu sinni á dag eða oftar.*

Á mynd 64 má sjá neyslu á kóla drykkjum meðal nemenda í 5., 6. og 7. bekk. Eins og myndin sýnir þá virðast stúlkur (71%) síður drekka slíka drykki í samanburði við stráka (53%). Athygli vekur að um 14% drengja segjast drekka *eina til þrjár flöskur/dósir* af kóla drykkjum á dag, en 6% stelpna. Á mynd 65 má svo sjá daglega neyslu stráka og stelpna á orkudrykkjum. Strákar (86%) virðast líklegri en stúlkur (93%) til að neyta slíkra drykkja daglega, eða um 5% stráka segjast drekka *eina til þrjár flöskur/dósir* af orkudrykkjum á dag, á meðan hlutfallið er 2% meðal stelpna.

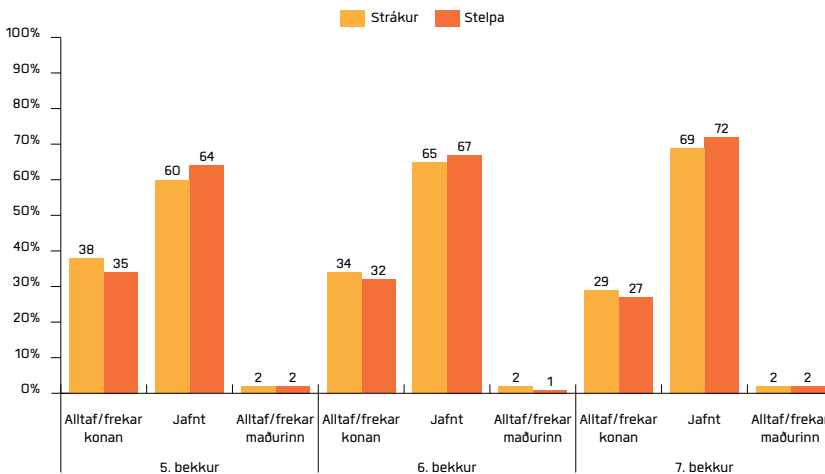
Mynd 64. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu margar dósir eða flöskur þau segjast drekka daglega af *kóla drykkjum (pepsí, kók).*

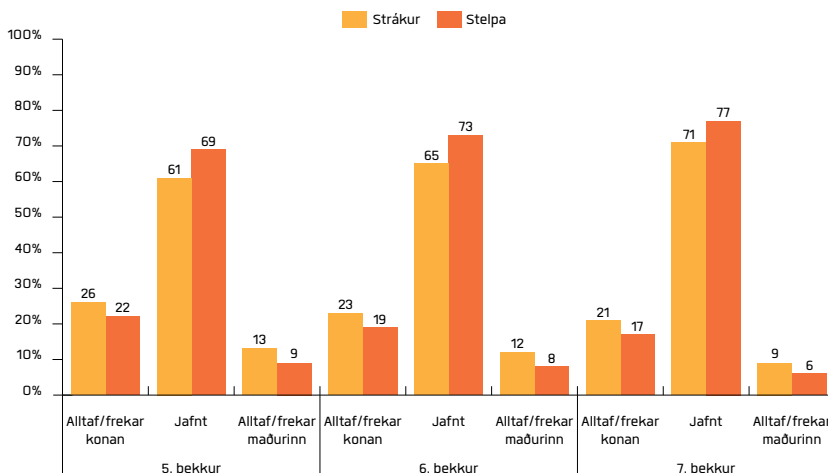
Mynd 65. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu margar dósir eða flöskur þau segjast drekka daglega af orkudrykkjum (*Red bull, Magic, Burn, Monster og fleiri*).

KYNJAHLOTVERK

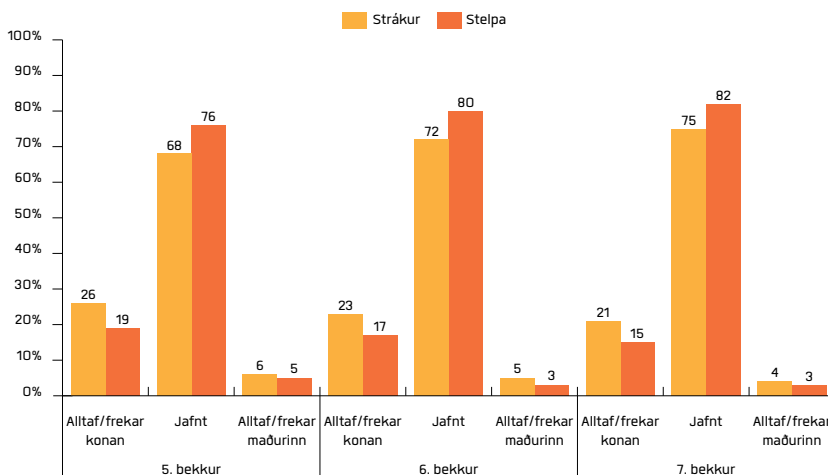
Í könnuninni nú, árið 2015 voru nemendur í fyrsta skipti spurðir spurninga er lutu að viðhorfi þeirra til hlutverka kynjanna og hvort strákar eða stelpur stæðu sig betur í tilteknum þáttum. Niðurstöður spurninga er varða verkaskiptingu kynja í hinum ýmsu heimilisstörfum má sjá á myndum 66–72. Formáli spurninganna var eftirfarandi: „Ef maður og kona búa saman og eiga börn og eru bæði í fullri vinnu, hvernig finnst þér rétt að þau skipti með sér verkum á heimilinu?“ Spurt var hvort konan, maðurinn eða bæði ættu að sjá um eftirfarandi heimilisstörf: þvo fötin, elda matinn, þrifa íbúðina, kaupa í matinn, hjálpa börnunum að læra heima, fara á foreldrafundi í skólanum, vaska upp / setja í uppþvottavél og gera við bílinn. Eins og myndir 66–72 gefa til kynna eru nemendur í 5., 6. og 7. bekk í langflestum tilfellum á því að verkaskipting slíkra starfa eigi að vera jöfn. Undantekning í þessu sambandi er viðhorf nemendanna til þess hver eigi að þvo fötin og gera við bílinn. Þannig segist á bilinu 27–38% nemenda í 5., 6. og 7. bekk þeirrar skoðunar að konan eigi frekar að sjá um að þvo föt (mynd 66). Hlutfall nemenda sem telja að maðurinn eigi frekar að sjá um bílaviðgerðir liggur á bilinu 67–77% (mynd 72). Hlutfallið er hæst meðal nemenda í 5. bekk þar sem 75% stráka og 77% stelpna telja að slíkt eigi að falla í hendur karlmannna og lægst hjá sjöundubekkingum en 67% stráka og 68% stelpna í 7. bekk telja það karlmannsverk.

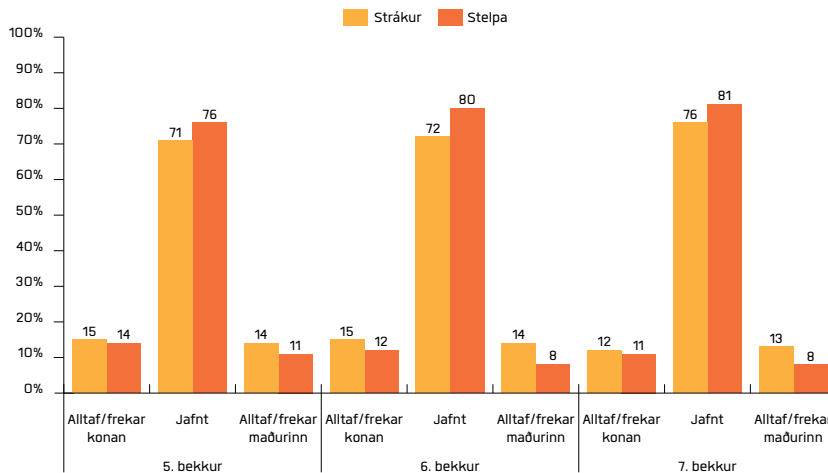
Mynd 66. Ef maður og kona búa saman: Þvo fötin. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

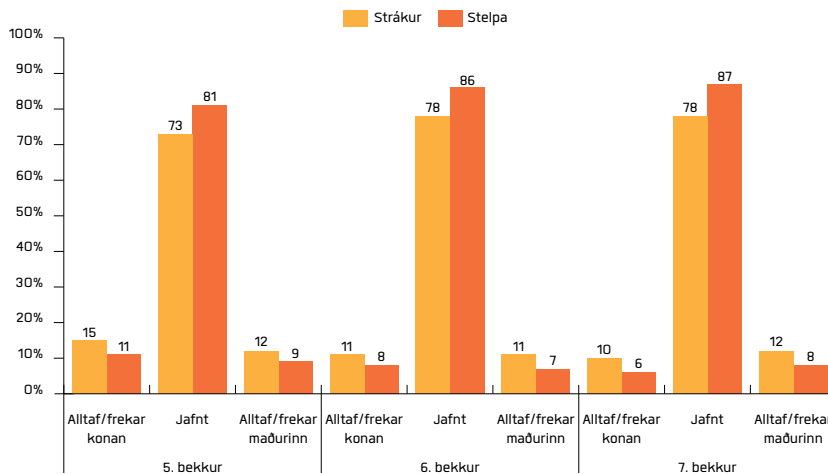
Mynd 67. Ef maður og kona búa saman: Elda matinn. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

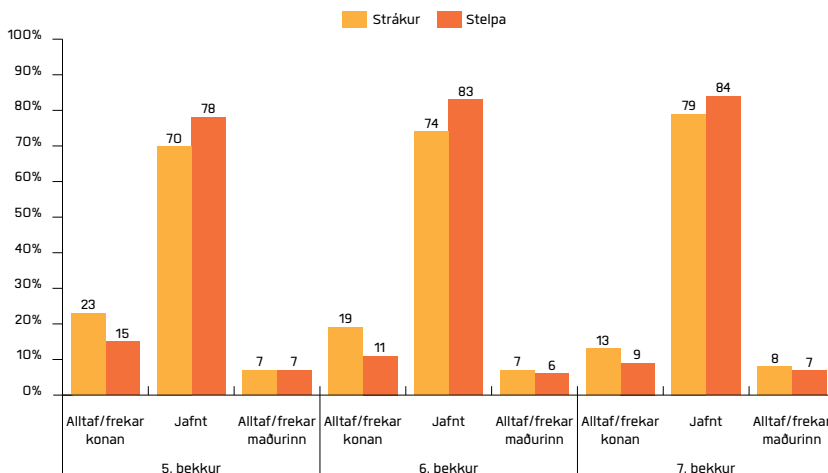
Mynd 68. Ef maður og kona búa saman: Þrifa íbúðina. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

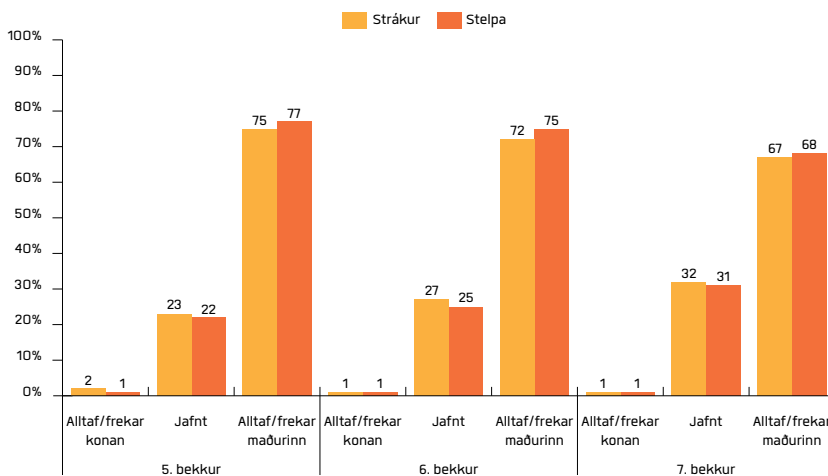
Mynd 69. Ef maður og kona búa saman: *Kaupa í matinn*. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Mynd 70 Ef maður og kona búa saman: *Hjálpa börnum við heimanám*. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Mynd 71. Ef maður og kona búa saman: Vaska upp/setja í uppþvottavél. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

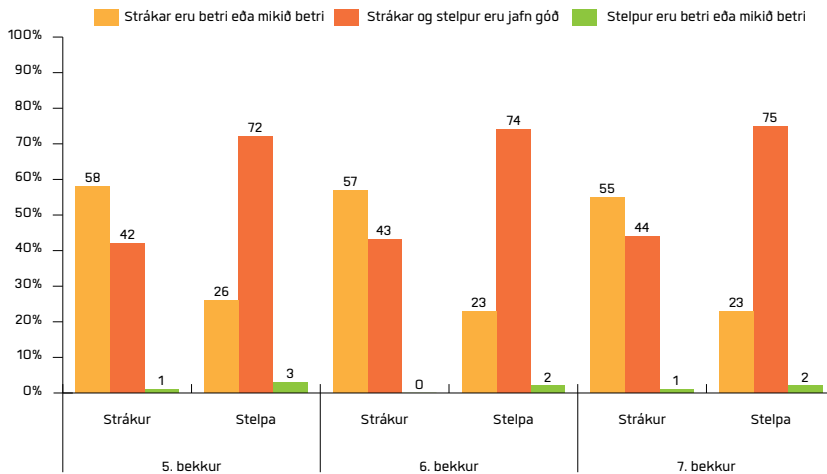

Mynd 72. Ef maður og kona búa saman: Gera við bílinn. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Eins og fyrr segir voru nemendur beðnir um að svara tilteknum spurningum og þá hvort strákar eða stelpur væru betri eða jafn góð í eftirfarandi þáttum: í fótbolta, í ballett, í skák, í dansi, í stærðfræði, og í lestri.

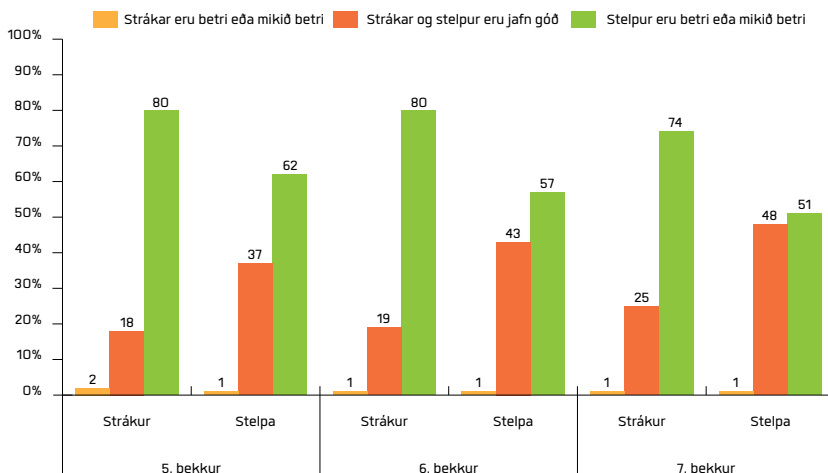
Á myndum 73–78 má sjá niðurstöður spurninganna, greindar eftir bekk og kyni þátttakenda.

Ef byrjað er á því að skoða viðhorf nemenda til þess hvort séu betri í fótbolta strákar eða stelpur má sjá (mynd 73) að mikill meirihluti stelpna í öllum bekkjardeildum er þeirrar skoðunar að strákar og stelpur séu jafn góð í fótbolta á meðan rúmlega helmingur stráka er á því að strákar séu betri.

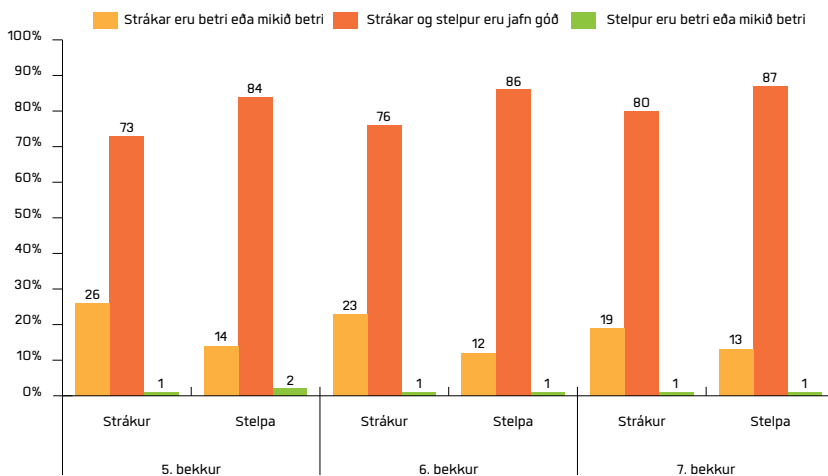

Mynd 73. Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í fótbolta eru...” Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

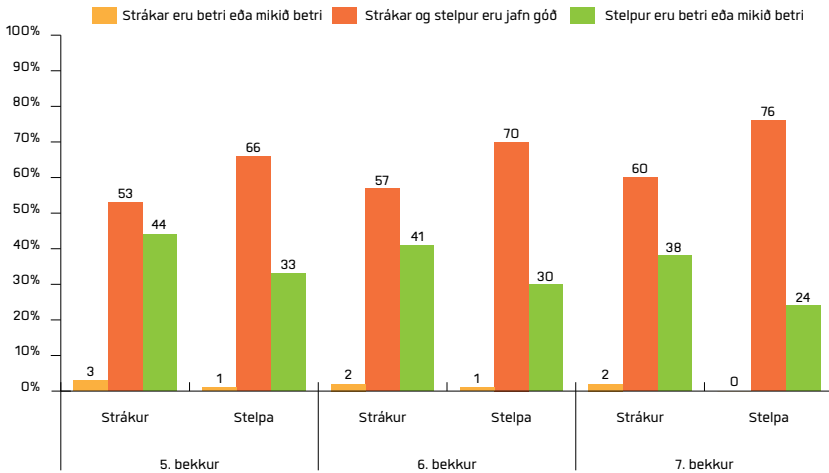
Niðurstöður sýna aðra mynd þegar kemur að því að meta hvor séu betri í ballett, stelpur eða strákar (mynd 74). Í því tilfalli svarar mikill meirihluti að stelpur séu betri. Sér í lagi á þetta við um strákana en á bilinu 74–80% segja að stelpur séu betri í ballett á meðan hlutfallið er 51–62% meðal stelpna. Þá segir mikill meirihluti nemendanna í 5., 6. og 7. bekk að stelpur og strákar séu jafn góð í skák (mynd 75) og dansi (mynd 76). Ef litið er til námsgreinanna lesturs og stærðfræði þá sýna niðurstöður að mikill meirihluti, eða á bilinu 80–92% nemenda í 5., 6 og 7. bekk er þeirrar skoðunar að strákar og stelpur séu jafn góð í þessum námsgreinum (myndir 77 og 78).

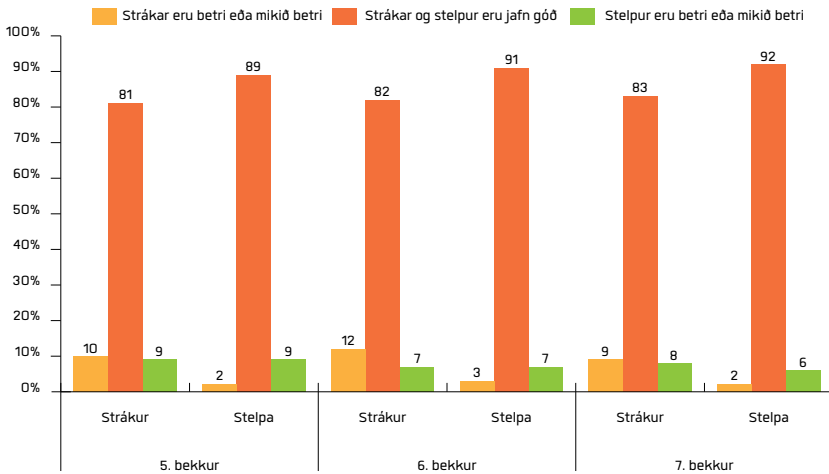
Mynd 74. Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í ballett eru...“ Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

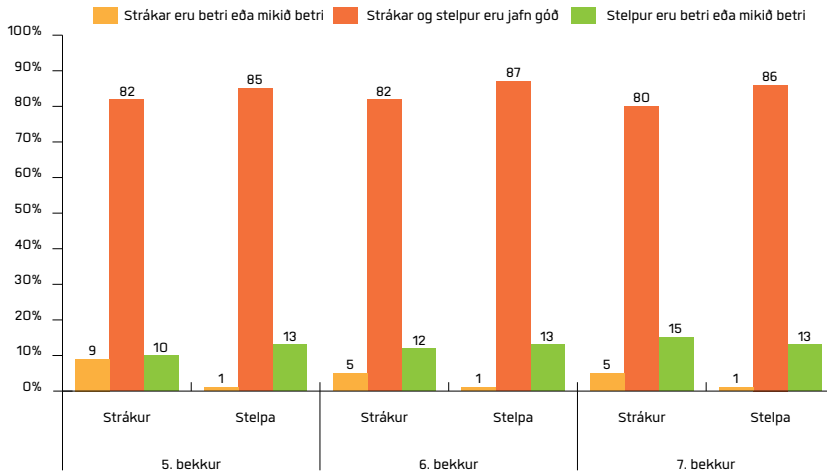
Mynd 75. Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í skák eru...“ Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Mynd 76. Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í dansí eru...“ Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Mynd 77. Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í stærðfræði eru...“ Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Mynd 78. Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í lestri eru...” Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

HEIMILDIR

- Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Allegrante, J.P (2008b). Health behavior and academic achievement among adolescents: The relative contribution of dietary habits, physical activity, body mass index and self-esteem. *Health Education and Behavior*, 37(1), 51-64.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Allegrante, J.P. og Ásgeir R. Helgason (2008a). Social correlates of cigarette smoking among Icelandic adolescents: a population based cross-sectional study. *BMC Public Health*, 8, 86.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Mann, M.I., og James, J.E (2014). Caffeinated Suger- Sweetend Beverages and Common Physical Complaints in Icelandic Children Aged 10-12 Years. *Preventive Medicine*, 58, 40-44.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Silja Björk Baldursdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Jón Sigfússon. (2005). Ungt Fólk 2004. *Menntun, menning, tómstundir, íþróttaiðkun og framtíðarsýn íslenskra ungmenna*. Reykjavík: Rannsóknir og Greining.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Jón Sigfússon. (2006). Ungt Fólk 2006. *Menntun, menning, tómstundir og íþróttaiðkun ungmenna á Íslandi*. Reykjavík: Rannsóknir og Greining.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Jón Sigfússon, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Hrefna Pálsdóttir. (2012). Ungt Fólk 2012. *Menntun, menning, íþróttir, tómstundir, hagir og líðan nemenda í 8., 9. og 10. bekk grunnskóla*. Reykjavík: Rannsóknir og Greining.
- Allegrante, J.P. (2004). Unfit to Learn. *Education Week*, 24, 38-40.
- Áslaug Pálsdóttir, Bryndís Björk Ásgeirsdóttir og Inga Dóra Sigfúsdóttir. (2012). Gender difference in well-being during school lessons among 10 to 12 year old children: The effects of school, family and peer related factors. *Scandinavian Journal of Public Health*, 40, 605-613.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.

- Bryndís Björk Ásgeirsdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Gísli Guðjónsson og Jón Friðrik Sigurðsson. (2011). Associations between sexual abuse, substance use and self-injurious behavior. The mediating role of depressed mood and anger. *Child Abuse & Neglect*, 35, 210-219.
- Coleman, J. (1988). Social Capital in the Creation of Human Capital. *American Journal of Sociology* 94, 95-120.
- Geir Gunnlaugsson, Álfgeir L. Kristjánsson, Jónína Einarsdóttir og Inga Dóra Sigfúsdóttir. (2011). Intrafamilial conflict and emotional well-being: A population based study among Icelandic adolescents. *Child Abuse & Neglect*, 35, 372-381.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of delinquency*. California: University of California Press.
- Hrefna Pálsdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Sigfússon og Álfgeir Logi Kristjánsson, 2013. *Ungt Fólk 2013. Menntun, menning, íþróttir, tómstundir, hagir og líðan nemenda í 5., 6. og 7. bekk*. Reykjavík: Rannsóknir og Greining.
- Hrefna Pálsdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Sigfússon og Álfgeir Logi Kristjánsson. (2011). *Ungt Fólk 2011. Menntun, menning, íþróttir og tómstundir, hagir og líðan nemenda í 5., 6. og 7. bekk*. Reykjavík: Rannsóknir og Greining.
- Inga Dóra Sigfúsdóttir, Álfgeir Logi Kristjánsson og Allegrante, J.P. (2007). Health Behavior and Academic Achievement in Icelandic School Children. *Health Education Research*, 22, 70-80.
- Inga Dóra Sigfúsdóttir, Bryndís Björk Ásgeirsdóttir, Gísli Guðjónsson og Jón Friðrik Sigurðsson. (2013). Suicidal ideations and attempts among adolescents subjected to childhood sexual abuse and family conflict/violence: the mediating role of anger and depressed mood. *Journal of Adolescence*, 36, 1227-1236.
- Inga Dóra Sigfúsdóttir, Bryndís Björk Ásgeirsdóttir, Gísli Guðjónsson og Jón Friðrik Sigurðsson. (2011). Physical activity buffers the effects of family conflict on depressed mood: A study on adolescent girls and boys. *Journal of Adolescence*, 34, 895-902.

- Inga Dóra Sigfúsdóttir, Bryndís Björk Ásgeirsdóttir, Gísli Guðjónsson og Jón Friðrik Sigurðsson. (2008). A model of sexual abuse's effects on suicidal behavior and delinquency: The Role of emotions as mediating factors. *Journal of Youth and Adolescence*, 37, 699-712.
- Inga Dóra Sigfúsdóttir, Gísli Guðjónsson og Jón Friðrik Sigurðsson. (2010). Bullying and delinquency. The mediating role of anger. *Personality and Individual Differences*, 48, 391-396.
- Inga Dóra Sigfúsdóttir, Farkas, G. og Silver, E. (2004). The role of depressed mood and anger in the relationship between family conflict and delinquent behavior. *Journal of Youth and Adolescence*, 33, 509-522.
- James, J.E., Álfgeir Logi Kristjánsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir. (2011). Adolescent substance use, sleep and academic achievement. Evidence of harm due to caffeine. *Journal of Adolescence*, 34, 665-673.
- Jón Gunnar Bernburg, Þórólfur Þórlindsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir. (2009). The neighborhood effects of disrupted family processes on adolescent substance use. *Social Science & Medicine*, 69, 129-137.
- O'Byrne, K.K., Haddock, C.K. og Poston, W.S.C. (2002). Parenting style and adolescents smoking. *Journal of Adolescent Health*, 30, 418-425.
- Richard E. Taehtinen, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Ásgeir R. Helgason og Álfgeir L. Kristjánsson. (2014). Electronic screen use and selected somatic symptoms in 10-12 year old children. *Preventive Medicine*, 67, 128-133.
- Rúnar Vilhjálmsson og Þórólfur Þórlindsson. (1992). The integrative and physiological effects of sports participation: A study on adolescence. *The Sociological Quarterly*, 33, 637-647.
- Sanders, M.G. (1998). The effects of school, family and community support on the academic achievement of African American adolescents. *Urban Education*, 33, 385-409.

- Sheldon, S.B. og Epstein, J.L. (2005). Involvement counts: Family and community partnerships and mathematics achievement. *The Journal of Educational Research*, 98, 196–206.
- Sigríður Þóra Eiðsdóttir, Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Allegrante, J.P. (2008). Trends in physical activity and participation in sports clubs among Icelandic adolescents. *European Journal of Public Health*, 18, 289–293.
- Somkowski, P.R. og Kopasz, K.H. (2005). Bullying in School. An overview of types, effects, family characteristics and intervention strategies. *Children and Schools*, 27(2), 17–40.
- Umboðsmaður barna. (2010). *Líðan Barna. Könnun Umboðsmanns barna vorið 2010*. Reykjavík
- Viðar Halldórsson, Þórólfur Þórlindsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir. (2014). Adolescent sport participation and alcohol use. The importance of sport organisation and the wider social context. *International Review for the Sociology of Sport*, 49, 311–330.
- Warr, M. (1993). Age, peers and delinquency. *Criminology*, 31, 17–40.
- Þórólfur Þórlindsson, Þorlákur Karlsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir. (1994). *Um gildi íþróttar fyrir íslensk ungmenni*. Reykjavík: Rannsóknarstofnun uppeldis- og menntamála
- Þórólfur Þórlindsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Gunnar Bernburg og Viðar Halldórsson. (1998). *Vímuefnaneysla ungs fólks: Umhverfi og aðstæður*. Reykjavík: Rannsóknastofnun uppeldis- og menntamála.

VIÐAUKI – TÖFLUR

Tafla 16. Hverjir eftirtalinn búa á sama heimili og þú? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Ég bý hjá báðum foreldrum	74,2%	73,1%	73,7%
	Nokkurn veginn til skiptis hjá pabba og mömmu	12,9%	12,5%	12,7%
	Móðir	9,2%	9,6%	9,4%
	Faðir	1,1%	1,0%	1,1%
	Mamma og sambýlism.	2,0%	2,7%	2,3%
	Pabbi og sambýliskona	0,4%	0,4%	0,4%
	Öðrum	0,1%	0,7%	0,4%
6. bekkur	Ég bý hjá báðum foreldrum	73,9%	73,4%	73,7%
	Nokkurn veginn til skiptis hjá pabba og mömmu	11,4%	11,4%	11,4%
	Móðir	9,4%	9,5%	9,5%
	Faðir	1,3%	0,9%	1,1%
	Mamma og sambýlism.	3,0%	4,0%	3,5%
	Pabbi og sambýliskona	0,4%	0,3%	0,4%
	Öðrum	0,5%	0,4%	0,4%
7. bekkur	Ég bý hjá báðum foreldrum	69,9%	72,2%	71,1%
	Nokkurn veginn til skiptis hjá pabba og mömmu	13,2%	10,1%	11,6%
	Móðir	9,6%	10,4%	10,0%
	Faðir	1,5%	1,4%	1,5%
	Mamma og sambýlism.	4,1%	4,6%	4,4%
	Pabbi og sambýliskona	0,9%	0,6%	0,8%
	Öðrum	0,6%	0,6%	0,6%

Tafla 17. Hversu oft færð þú hjálp frá þabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt?
Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Ég þarf ekki að læra heima	3,4%	3,6%	3,5%
	Aldrei	1,0%	1,0%	1,0%
	Næstum aldrei	5,9%	4,0%	5,0%
	Sjaldan	9,7%	6,3%	8,0%
	Stundum	36,2%	37,0%	36,6%
	Oft	43,8%	48,1%	46,0%
6. bekkur	Ég þarf ekki að læra heima	4,1%	4,2%	4,2%
	Aldrei	1,6%	0,7%	1,1%
	Næstum aldrei	4,8%	2,9%	3,8%
	Sjaldan	8,3%	6,4%	7,4%
	Stundum	30,5%	31,4%	30,9%
	Oft	50,7%	54,5%	52,6%
7. bekkur	Ég þarf ekki að læra heima	5,8%	4,3%	5,1%
	Aldrei	2,0%	0,9%	1,4%
	Næstum aldrei	6,7%	3,8%	5,2%
	Sjaldan	9,5%	6,6%	8,0%
	Stundum	30,6%	31,7%	31,2%
	Oft	45,5%	52,6%	49,1%

Tafla 18. Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga vini/vinkonur	0,7%	1,1%	0,9%
	Fáa vini/vinkonur	9,3%	8,6%	8,9%
	Nokkra vini/vinkonur	22,8%	21,8%	22,3%
	Marga vini/vinkonur	35,9%	35,3%	35,6%
	Mjög marga vini/vinkonur	31,3%	33,2%	32,2%
6. bekkur	Enga vini/vinkonur	0,6%	0,6%	0,6%
	Fáa vini/vinkonur	6,2%	9,1%	7,7%
	Nokkra vini/vinkonur	22,9%	20,4%	21,6%
	Marga vini/vinkonur	34,2%	36,5%	35,3%
	Mjög marga vini/vinkonur	36,1%	33,4%	34,7%
7. bekkur	Enga vini/vinkonur	1,1%	0,9%	1,0%
	Fáa vini/vinkonur	6,6%	7,9%	7,2%
	Nokkra vini/vinkonur	21,0%	20,8%	20,9%
	Marga vini/vinkonur	35,8%	34,0%	34,9%
	Mjög marga vini/vinkonur	35,6%	36,5%	36,1%

Tafla 19. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	3,1%	1,5%	2,3%
	Næstum aldrei	7,9%	4,9%	6,4%
	Sjaldan	12,8%	12,6%	12,7%
	Stundum	33,1%	38,7%	35,9%
	Oft	43,1%	42,4%	42,7%
6. bekkur	Aldrei	1,9%	1,1%	1,5%
	Næstum aldrei	5,5%	3,9%	4,7%
	Sjaldan	13,7%	13,0%	13,3%
	Stundum	33,6%	39,0%	36,3%
	Oft	45,3%	43,1%	44,2%
7. bekkur	Aldrei	1,8%	1,2%	1,5%
	Næstum aldrei	5,7%	4,3%	5,0%
	Sjaldan	13,2%	11,5%	12,3%
	Stundum	36,6%	36,9%	36,8%
	Oft	42,7%	46,1%	44,4%

Tafla 20. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	0,2%	0,3%	0,2%
	Næstum aldrei	1,1%	0,4%	0,8%
	Sjaldan	4,2%	1,9%	3,1%
	Stundum	16,1%	14,6%	15,4%
	Oft	78,3%	82,8%	80,6%
6. bekkur	Aldrei	0,4%	0,2%	0,3%
	Næstum aldrei	0,8%	0,6%	0,7%
	Sjaldan	3,6%	1,9%	2,8%
	Stundum	17,9%	16,5%	17,2%
	Oft	77,2%	80,8%	79,0%
7. bekkur	Aldrei	0,5%	0,2%	0,4%
	Næstum aldrei	1,5%	0,9%	1,2%
	Sjaldan	4,5%	3,1%	3,8%
	Stundum	22,2%	18,1%	20,1%
	Oft	71,4%	77,7%	74,6%

Tafla 21. Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum þínum?
Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög erfitt	1,3%	0,4%	0,8%
	Frekar erfitt	3,9%	2,0%	3,0%
	Frekar	28,2%	21,6%	24,9%
	Mjög auðvelt	66,6%	76,0%	71,3%
6. bekkur	Mjög erfitt	0,4%	0,7%	0,5%
	Frekar erfitt	3,0%	2,5%	2,8%
	Frekar	28,6%	19,0%	23,7%
	Mjög auðvelt	68,0%	77,9%	73,0%
7. bekkur	Mjög erfitt	1,0%	0,5%	0,8%
	Frekar erfitt	3,4%	2,5%	2,9%
	Frekar auðvelt	25,0%	21,1%	23,1%
	Mjög auðvelt	70,6%	75,9%	73,2%

Tafla 22. Foreldrar mínir þekkja vini/vinkonur mína(r), greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Á mjög vel við um mig	55,2%	61,5%	58,4%
	Á frekar vel við um mig	39,6%	35,0%	37,3%
	Á frekar illa við um mig	3,9%	2,8%	3,3%
	Á mjög illa við um mig	1,2%	0,7%	0,9%
6. bekkur	Á mjög vel við um mig	50,3%	60,7%	55,6%
	Á frekar vel við um mig	44,6%	36,2%	40,3%
	Á frekar illa við um mig	4,4%	2,4%	3,4%
	Á mjög illa við um mig	0,7%	0,7%	0,7%
7. bekkur	Á mjög vel við um mig	45,7%	57,7%	51,8%
	Á frekar vel við um mig	47,2%	38,8%	42,9%
	Á frekar illa við um mig	5,6%	3,0%	4,3%
	Á mjög illa við um mig	1,5%	0,6%	1,0%

Tafla 23. Foreldrar mínir þekkja foreldra vina/vinkvenna minna, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Á mjög vel við um mig	40,8%	42,6%	41,8%
	Á frekar vel við um mig	46,7%	47,7%	47,2%
	Á frekar illa við um mig	9,0%	7,4%	8,2%
	Á mjög illa við um mig	3,5%	2,2%	2,8%
6. bekkur	Á mjög vel við um mig	35,1%	40,6%	37,9%
	Á frekar vel við um mig	50,6%	48,2%	49,4%
	Á frekar illa við um mig	11,0%	9,0%	9,9%
	Á mjög illa við um mig	3,3%	2,3%	2,8%
7. bekkur	Á mjög vel við um mig	31,1%	35,9%	33,6%
	Á frekar vel við um mig	50,7%	50,7%	50,7%
	Á frekar illa við um mig	14,2%	10,3%	12,2%
	Á mjög illa við um mig	3,9%	3,1%	3,5%

Tafla 24. Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum eftir skóla eða um helgar?
Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	2,6%	1,5%	2,1%
	Næstum aldrei	5,4%	5,0%	5,2%
	Sjaldan	13,3%	12,0%	12,6%
	Stundum	35,8%	40,5%	38,2%
	Oft	42,9%	41,0%	41,9%
6. bekkur	Aldrei	1,8%	1,2%	1,5%
	Næstum aldrei	6,1%	5,0%	5,6%
	Sjaldan	11,3%	13,1%	12,2%
	Stundum	38,9%	39,6%	39,3%
	Oft	41,9%	41,0%	41,4%
7. bekkur	Aldrei	2,2%	1,8%	2,0%
	Næstum aldrei	6,3%	7,1%	6,7%
	Sjaldan	11,8%	10,9%	11,3%
	Stundum	38,6%	37,0%	37,8%
	Oft	41,1%	43,2%	42,2%

Tafla 25. Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	8,0%	11,6%	9,8%
	Næstum aldrei	20,4%	22,7%	21,6%
	Sjaldan	20,4%	20,2%	20,3%
	Stundum	28,4%	31,5%	30,0%
	Oft	22,7%	13,9%	18,3%
6. bekkur	Aldrei	6,3%	7,1%	6,7%
	Næstum aldrei	22,6%	24,1%	23,4%
	Sjaldan	21,1%	23,8%	22,5%
	Stundum	30,9%	30,7%	30,8%
	Oft	19,2%	14,3%	16,7%
7. bekkur	Aldrei	5,4%	4,5%	4,9%
	Næstum aldrei	18,4%	22,5%	20,5%
	Sjaldan	22,7%	23,5%	23,1%
	Stundum	32,8%	35,5%	34,2%
	Oft	20,7%	14,0%	17,3%

Tafla 26. Er töluð íslenska á þínu heimili? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Já, eingöngu	75,6%	79,5%	77,6%
	Já, ásamt öðru tungumáli	20,4%	15,9%	18,2%
	Nei, einungis annað tungumál	4,0%	4,6%	4,3%
6. bekkur	Já, eingöngu	76,7%	80,2%	78,5%
	Já, ásamt öðru tungumáli	19,0%	15,9%	17,5%
	Nei, einungis annað tungumál	4,2%	3,9%	4,0%
7. bekkur	Já, eingöngu	79,6%	83,5%	81,6%
	Já, ásamt öðru tungumáli	17,0%	13,3%	15,1%
	Nei, einungis annað tungumál	3,4%	3,2%	3,3%

Tafla 27. Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Bækur aðrar en skólabækur, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	27.7%	18.5%	23.1%
	½ - 1 klst	60.6%	66.7%	63.7%
	2-3 klst	9.5%	12.8%	11.2%
	4 klst eða meira	2.2%	2.0%	2.1%
6. bekkur	Enga	23.9%	16.4%	20.1%
	½ - 1 klst	64.8%	66.8%	65.8%
	2-3 klst	9.6%	13.8%	11.7%
	4 klst eða meira	1.7%	2.9%	2.3%
7. bekkur	Enga	27.8%	17.8%	22.7%
	½ - 1 klst	63.3%	65.6%	64.5%
	2-3 klst	7.1%	13.6%	10.4%
	4 klst eða meira	1.8%	3.1%	2.4%

Tafla 28. Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Teiknimyndabækur eða blöð, greint eftir bekk og kyni nemenda

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	44.2%	49.7%	47.0%
	½ - 1 klst	42.2%	40.3%	41.3%
	2-3 klst	10.5%	7.9%	9.2%
	4 klst eða meira	3.1%	2.0%	2.6%
6. bekkur	Enga	45.0%	56.3%	50.8%
	½ - 1 klst	43.7%	35.9%	39.7%
	2-3 klst	9.4%	6.1%	7.7%
	4 klst eða meira	1.9%	1.7%	1.8%
7. bekkur	Enga	53.9%	63.7%	58.9%
	½ - 1 klst	37.6%	30.6%	34.0%
	2-3 klst	7.3%	4.4%	5.8%
	4 klst eða meira	1.3%	1.3%	1.3%

Tafla 29. Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Texta á netinu t.d. bækur, blöð og sögur, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	62,9%	65,8%	64,4%
	½ - 1 klst	29,2%	27,4%	28,3%
	2-3 klst	5,7%	5,5%	5,6%
	4 klst eða meira	2,2%	1,2%	1,7%
6. bekkur	Enga	52,3%	58,6%	55,5%
	½ - 1 klst	36,3%	32,8%	34,5%
	2-3 klst	8,8%	7,1%	7,9%
	4 klst eða meira	2,6%	1,5%	2,0%
7. bekkur	Enga	39,5%	41,5%	40,5%
	½ - 1 klst	44,8%	43,9%	44,3%
	2-3 klst	12,6%	11,8%	12,2%
	4 klst eða meira	3,0%	2,8%	2,9%

Tafla 30. Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Dagblöð, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	78,2%	78,6%	78,4%
	½ - 1 klst	19,9%	20,0%	19,9%
	2-3 klst	1,3%	1,1%	1,2%
	4 klst eða meira	0,6%	0,3%	0,5%
6. bekkur	Enga	79,4%	78,2%	78,8%
	½ - 1 klst	19,8%	20,6%	20,2%
	2-3 klst	0,7%	1,1%	0,9%
	4 klst eða meira	0,1%	0,2%	0,1%
7. bekkur	Enga	77,4%	79,5%	78,5%
	½ - 1 klst	21,4%	19,7%	20,5%
	2-3 klst	0,9%	0,4%	0,7%
	4 klst eða meira	0,3%	0,4%	0,3%

Tafla 31. Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Tímarit, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	73,6%	65,7%	69,6%
	½ - 1 klst	21,6%	28,9%	25,3%
	2-3 klst	3,3%	4,3%	3,8%
	4 klst eða meira	1,5%	1,2%	1,3%
6. bekkur	Enga	76,0%	57,6%	66,5%
	½ - 1 klst	21,2%	36,2%	28,9%
	2-3 klst	2,4%	4,8%	3,6%
	4 klst eða meira	0,5%	1,4%	1,0%
7. bekkur	Enga	76,6%	57,0%	66,5%
	½ - 1 klst	21,2%	38,6%	30,1%
	2-3 klst	1,7%	3,5%	2,6%
	4 klst eða meira	0,5%	0,9%	0,7%

Tafla 32. Finnst þér skemmtilegt eða leiðinlegt að lesa bækur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög skemmtilegt	28,5%	46,0%	37,3%
	Frekar skemmtilegt	48,4%	42,4%	45,4%
	Frekar leiðinlegt	16,1%	9,5%	12,8%
	Mjög leiðinlegt	7,0%	2,1%	4,6%
6. bekkur	Mjög skemmtilegt	24,1%	37,1%	30,7%
	Frekar skemmtilegt	47,5%	46,3%	46,9%
	Frekar leiðinlegt	22,1%	13,2%	17,6%
	Mjög leiðinlegt	6,2%	3,4%	4,8%
7. bekkur	Mjög skemmtilegt	19,2%	32,7%	26,0%
	Frekar skemmtilegt	44,7%	43,6%	44,1%
	Frekar leiðinlegt	26,0%	18,8%	22,4%
	Mjög leiðinlegt	10,1%	5,0%	7,5%

Tafla 33. Finnst þér auðvelt eða erfitt að lesa bækur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög auðvelt	51.7%	50.5%	51.1%
	Frekar auðvelt	37.6%	39.8%	38.7%
	Frekar erfitt	8.1%	8.6%	8.4%
	Mjög erfitt	2.5%	1.1%	1.8%
6. bekkur	Mjög auðvelt	50.3%	51.1%	50.7%
	Frekar auðvelt	38.3%	37.2%	37.7%
	Frekar erfitt	10.3%	10.0%	10.1%
	Mjög erfitt	1.2%	1.7%	1.5%
7. bekkur	Mjög auðvelt	51.8%	51.5%	51.7%
	Frekar auðvelt	36.5%	37.2%	36.9%
	Frekar erfitt	9.4%	9.4%	9.4%
	Mjög erfitt	2.2%	1.9%	2.0%

Tafla 34. Finnst þér námið vera of erfitt? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	6.4%	6.8%	6.6%
	Næstum aldrei	24.7%	29.4%	27.1%
	Sjaldan	26.3%	28.2%	27.2%
	Stundum	32.4%	30.1%	31.2%
	Oft	7.8%	4.8%	6.3%
	Alltaf	2.4%	0.8%	1.6%
6. bekkur	Aldrei	5.5%	5.3%	5.4%
	Næstum aldrei	24.5%	27.1%	25.8%
	Sjaldan	27.8%	26.9%	27.4%
	Stundum	32.4%	33.9%	33.1%
	Oft	8.2%	6.2%	7.2%
	Alltaf	1.6%	0.7%	1.1%
7. bekkur	Aldrei	7.7%	6.1%	6.9%
	Næstum aldrei	23.6%	25.8%	24.7%
	Sjaldan	27.8%	26.2%	27.0%
	Stundum	30.6%	33.0%	31.8%
	Oft	8.8%	7.9%	8.3%
	Alltaf	1.6%	1.0%	1.3%

Tafla 35. Finnst þér námið vera of létt? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	9,3%	6,8%	8,1%
	Næstum aldrei	14,5%	15,8%	15,2%
	Sjaldan	22,7%	23,9%	23,3%
	Stundum	34,2%	37,5%	35,9%
	Oft	16,7%	14,6%	15,7%
	Alltaf	2,7%	1,3%	2,0%
6. bekkur	Aldrei	7,4%	5,7%	6,6%
	Næstum aldrei	15,6%	18,2%	16,9%
	Sjaldan	25,3%	28,1%	26,7%
	Stundum	35,0%	35,5%	35,2%
	Oft	15,3%	11,7%	13,5%
	Alltaf	1,5%	0,7%	1,1%
7. bekkur	Aldrei	8,6%	7,0%	7,8%
	Næstum aldrei	16,3%	21,0%	18,7%
	Sjaldan	26,8%	28,1%	27,5%
	Stundum	35,1%	34,8%	35,0%
	Oft	11,4%	8,3%	9,8%
	Alltaf	1,8%	0,8%	1,3%

Tafla 36. Finnst þér námið vera skemmtilegt? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	9,4%	1,3%	5,4%
	Næstum aldrei	9,4%	4,3%	6,8%
	Sjaldan	16,7%	10,0%	13,3%
	Stundum	30,6%	31,7%	31,1%
	Oft	25,6%	38,9%	32,3%
	Alltaf	8,3%	13,8%	11,0%
6. bekkur	Aldrei	7,1%	2,0%	4,6%
	Næstum aldrei	12,1%	5,7%	8,9%
	Sjaldan	17,6%	10,3%	13,9%
	Stundum	34,1%	38,1%	36,1%
	Oft	24,1%	36,4%	30,3%
	Alltaf	5,0%	7,5%	6,2%
7. bekkur	Aldrei	8,3%	3,4%	5,8%
	Næstum aldrei	13,0%	7,7%	10,4%
	Sjaldan	21,0%	13,6%	17,3%
	Stundum	34,3%	38,4%	36,3%
	Oft	20,6%	33,1%	26,9%
	Alltaf	2,8%	3,9%	3,4%

Tafla 37. Langar þig til að hætta í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	34,1%	49,1%	41,6%
	Næstum aldrei	20,1%	20,9%	20,5%
	Sjaldan	15,2%	11,0%	13,1%
	Stundum	16,5%	14,3%	15,4%
	Oft	14,2%	4,7%	9,4%
6. bekkur	Aldrei	34,3%	41,6%	38,0%
	Næstum aldrei	21,0%	22,8%	21,9%
	Sjaldan	16,3%	12,9%	14,6%
	Stundum	17,8%	15,6%	16,7%
	Oft	10,6%	7,1%	8,9%
7. bekkur	Aldrei	35,2%	40,9%	38,1%
	Næstum aldrei	23,4%	23,2%	23,3%
	Sjaldan	14,3%	13,3%	13,8%
	Stundum	16,6%	15,5%	16,1%
	Oft	10,4%	7,0%	8,7%

Tafla 38. Hvernig líður þér oftast í kennslustundum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög vel	33,9%	44,4%	39,2%
	Frekar vel	54,0%	47,8%	50,9%
	Frekar illa	9,5%	7,2%	8,3%
	Mjög illa	2,6%	0,7%	1,6%
6. bekkur	Mjög vel	34,9%	40,4%	37,7%
	Frekar vel	54,2%	51,0%	52,6%
	Frekar illa	9,2%	7,3%	8,3%
	Mjög illa	1,7%	1,2%	1,5%
7. bekkur	Mjög vel	34,2%	40,8%	37,5%
	Frekar vel	56,9%	52,0%	54,4%
	Frekar illa	7,2%	5,9%	6,5%
	Mjög illa	1,7%	1,3%	1,5%

Tafla 39. Hvernig líður þér oftast í frímínútum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög vel	1,2%	2,5%	1,9%
	Frekar vel	59,5%	49,2%	54,3%
	Frekar illa	32,7%	41,0%	36,9%
	Mjög illa	4,8%	5,8%	5,3%
6. bekkur	Mjög vel	1,1%	1,2%	1,2%
	Frekar vel	64,6%	51,2%	57,9%
	Frekar illa	29,4%	39,6%	34,5%
	Mjög illa	3,8%	6,7%	5,2%
7. bekkur	Mjög vel	1,2%	1,4%	1,3%
	Frekar vel	65,8%	57,7%	61,7%
	Frekar illa	27,8%	33,7%	30,8%
	Mjög illa	3,5%	5,9%	4,7%

Tafla 40. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Ávexti. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	52,0%	56,6%	54,3%
	Einu sinni á dag	26,8%	24,8%	25,8%
	Í hverri viku	13,8%	14,8%	14,3%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	5,0%	3,2%	4,1%
	Aldrei	2,4%	0,6%	1,5%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	48,8%	56,2%	52,5%
	Einu sinni á dag	31,6%	28,3%	29,9%
	Í hverri viku	13,4%	12,3%	12,9%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	5,0%	2,7%	3,9%
	Aldrei	1,2%	0,5%	0,9%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	46,7%	58,4%	52,6%
	Einu sinni á dag	32,7%	27,1%	29,8%
	Í hverri viku	13,8%	11,2%	12,5%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	5,1%	2,7%	3,9%
	Aldrei	1,7%	0,6%	1,2%

Tafla 41. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Sælgæti / sætt kex. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	10,0%	5,9%	8,0%
	Einu sinni á dag	16,5%	14,4%	15,5%
	Í hverri viku	33,5%	31,8%	32,6%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	33,2%	42,3%	37,8%
	Aldrei	6,7%	5,5%	6,1%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	7,4%	6,4%	6,9%
	Einu sinni á dag	13,2%	14,9%	14,1%
	Í hverri viku	39,7%	33,8%	36,7%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	34,1%	40,1%	37,2%
	Aldrei	5,6%	4,8%	5,2%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	5,4%	4,5%	4,9%
	Einu sinni á dag	13,5%	12,9%	13,2%
	Í hverri viku	42,1%	40,5%	41,3%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	33,7%	38,9%	36,4%
	Aldrei	5,3%	3,2%	4,2%

Tafla 42. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Grænmeti. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	34,6%	41,2%	38,0%
	Einu sinni á dag	32,5%	30,9%	31,7%
	Í hverri viku	19,3%	19,4%	19,4%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	8,6%	6,2%	7,4%
	Aldrei	5,0%	2,3%	3,6%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	33,1%	37,9%	35,6%
	Einu sinni á dag	34,2%	35,1%	34,6%
	Í hverri viku	20,2%	19,1%	19,7%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	8,9%	5,9%	7,3%
	Aldrei	3,6%	1,9%	2,8%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	31,0%	38,7%	34,9%
	Einu sinni á dag	35,9%	32,2%	34,0%
	Í hverri viku	22,9%	20,6%	21,7%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	7,1%	6,8%	6,9%
	Aldrei	3,3%	1,7%	2,5%

Tafla 43. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Kjöt eða fisk. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	17.4%	14.0%	15.7%
	Einu sinni á dag	19.7%	18.6%	19.1%
	Í hverri viku	48.8%	54.7%	51.8%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	12.1%	11.0%	11.5%
	Aldrei	2.0%	1.7%	1.9%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	13.1%	10.3%	11.7%
	Einu sinni á dag	18.9%	17.9%	18.4%
	Í hverri viku	58.7%	62.7%	60.7%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	8.3%	7.6%	8.0%
	Aldrei	0.9%	1.5%	1.2%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	13.9%	10.4%	12.1%
	Einu sinni á dag	22.8%	20.8%	21.8%
	Í hverri viku	56.8%	62.9%	59.9%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	5.4%	5.0%	5.2%
	Aldrei	1.1%	0.9%	1.0%

Tafla 44. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Pasta. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	6.3%	4.7%	5.5%
	Einu sinni á dag	9.8%	8.7%	9.3%
	Í hverri viku	25.8%	27.1%	26.5%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	50.2%	53.7%	52.0%
	Aldrei	7.8%	5.8%	6.8%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	4.0%	3.7%	3.8%
	Einu sinni á dag	5.4%	6.5%	6.0%
	Í hverri viku	30.6%	31.6%	31.1%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	53.6%	53.9%	53.7%
	Aldrei	6.4%	4.3%	5.3%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	3.0%	2.4%	2.7%
	Einu sinni á dag	5.9%	4.2%	5.0%
	Í hverri viku	36.4%	38.1%	37.3%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	49.8%	51.6%	50.7%
	Aldrei	4.9%	3.6%	4.2%

Tafla 45. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Flögur, snakk. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	4,9%	2,9%	3,9%
	Einu sinni á dag	7,3%	6,3%	6,8%
	Í hverri viku	30,9%	20,7%	25,7%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	48,6%	59,7%	54,2%
	Aldrei	8,3%	10,4%	9,4%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	2,9%	1,7%	2,3%
	Einu sinni á dag	4,9%	3,5%	4,2%
	Í hverri viku	32,1%	22,3%	27,1%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	53,2%	63,9%	58,6%
	Aldrei	6,9%	8,6%	7,7%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	1,9%	1,2%	1,5%
	Einu sinni á dag	3,8%	2,2%	3,0%
	Í hverri viku	32,6%	21,2%	26,8%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	55,7%	66,7%	61,3%
	Aldrei	6,0%	8,7%	7,4%

Tafla 46. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Franskar kartöflur. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	5,5%	3,2%	4,4%
	Einu sinni á dag	8,6%	7,2%	7,9%
	Í hverri viku	22,5%	16,7%	19,6%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	52,3%	61,1%	56,8%
	Aldrei	11,0%	11,7%	11,4%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	2,9%	1,8%	2,4%
	Einu sinni á dag	4,6%	3,6%	4,1%
	Í hverri viku	22,7%	16,9%	19,8%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	59,9%	64,5%	62,2%
	Aldrei	9,9%	13,2%	11,5%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	1,8%	0,9%	1,3%
	Einu sinni á dag	3,5%	1,7%	2,6%
	Í hverri viku	21,8%	13,7%	17,7%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	62,7%	70,9%	66,9%
	Aldrei	10,1%	12,7%	11,4%

Tafla 47. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Sykurlausa gosdrykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	9,6%	6,2%	7,9%
	Einu sinni á dag	8,7%	8,2%	8,5%
	Í hverri viku	18,5%	15,3%	16,9%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	30,2%	35,5%	32,9%
	Aldrei	32,9%	34,9%	33,9%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	5,0%	4,5%	4,8%
	Einu sinni á dag	8,0%	7,8%	7,9%
	Í hverri viku	20,6%	16,1%	18,3%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	34,1%	35,5%	34,8%
	Aldrei	32,3%	36,1%	34,3%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	4,0%	3,3%	3,6%
	Einu sinni á dag	6,7%	4,6%	5,6%
	Í hverri viku	21,0%	17,9%	19,4%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	36,0%	40,1%	38,1%
	Aldrei	32,3%	34,2%	33,3%

Tafla 48. Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Sykraða gosdrykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	6,1%	3,1%	4,6%
	Einu sinni á dag	7,3%	4,9%	6,1%
	Í hverri viku	27,7%	14,4%	21,0%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	38,9%	47,6%	43,3%
	Aldrei	20,0%	30,1%	25,1%
6. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	4,5%	2,3%	3,4%
	Einu sinni á dag	7,1%	4,1%	5,6%
	Í hverri viku	30,6%	17,3%	23,9%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	38,6%	44,6%	41,6%
	Aldrei	19,1%	31,8%	25,6%
7. bekkur	Oftar en 1 sinni á dag	3,5%	2,0%	2,7%
	Einu sinni á dag	6,6%	3,3%	4,9%
	Í hverri viku	34,2%	16,5%	25,2%
	Sjaldnar en 1 sinni í viku	37,9%	46,4%	42,2%
	Aldrei	17,8%	31,7%	24,8%

Tafla 49. Hversu margar dósir eða flöskur drekkur þú venjulega á dag? Cola drykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	53,2%	69,8%	61,5%
	Minna en eina	31,8%	22,9%	27,3%
	Eina	10,5%	6,1%	8,3%
	Tvær til þrjár	3,4%	0,8%	2,1%
	Fjórar til fimm	0,5%	0,1%	0,3%
	Sex eða fleiri	0,7%	0,3%	0,5%
6. bekkur	Enga	53,9%	71,7%	62,9%
	Minna en eina	31,8%	22,1%	26,9%
	Eina	10,9%	4,7%	7,8%
	Tvær til þrjár	2,3%	1,2%	1,7%
	Fjórar til fimm	0,3%	0,1%	0,2%
	Sex eða fleiri	0,7%	0,3%	0,5%
7. bekkur	Enga	53,2%	70,2%	61,8%
	Minna en eina	32,0%	23,8%	27,9%
	Eina	10,4%	4,6%	7,5%
	Tvær til þrjár	3,6%	0,9%	2,2%
	Fjórar til fimm	0,1%	0,1%	0,1%
	Sex eða fleiri	0,8%	0,3%	0,5%

Tafla 50. Hversu margar dósir eða flöskur drekkur þú venjulega á dag? Orkudrykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Enga	84,3%	90,0%	87,2%
	Minna en eina	9,1%	6,0%	7,5%
	Eina	4,2%	3,1%	3,6%
	Tvær til þrjár	1,3%	0,4%	0,9%
	Fjórar til fimm	0,2%	0,1%	0,2%
	Sex eða fleiri	0,9%	0,3%	0,6%
6. bekkur	Enga	85,6%	93,4%	89,6%
	Minna en eina	9,1%	4,4%	6,7%
	Eina	3,5%	1,6%	2,5%
	Tvær til þrjár	1,2%	0,4%	0,8%
	Fjórar til fimm	0,2%	0,1%	0,1%
	Sex eða fleiri	0,4%	0,1%	0,3%
7. bekkur	Enga	86,7%	95,2%	91,0%
	Minna en eina	8,3%	3,2%	5,7%
	Eina	2,9%	1,1%	2,0%
	Tvær til þrjár	0,8%	0,2%	0,5%
	Fjórar til fimm	0,2%	0,1%	0,2%
	Sex eða fleiri	1,0%	0,2%	0,6%

Tafla 51. Hve oft komið fyrir þig í skólanum í vetur? Ég var beitt/ur ofbeldi. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	66,2%	85,5%	75,9%
	Bara 1-2x	24,5%	11,4%	17,9%
	2X-3X í mán	4,2%	1,2%	2,7%
	1x í viku	1,9%	1,1%	1,5%
	Oft í viku	3,2%	0,9%	2,1%
6. bekkur	Aldrei	72,5%	86,3%	79,5%
	Bara 1-2x	21,2%	10,4%	15,8%
	2-3x í mán	2,7%	1,4%	2,1%
	1x í viku	1,4%	0,8%	1,1%
	Oft í viku	2,1%	1,1%	1,6%
7. bekkur	Aldrei	78,8%	90,8%	84,9%
	Bara 1-2x	17,2%	7,5%	12,3%
	2-3x í mán	1,9%	0,9%	1,4%
	1X í viku	1,1%	0,2%	0,6%
	Oft í viku	1,0%	0,6%	0,8%

Tafla 52. Hve oft komið fyrir þig í skólanum í vetur? Ég var skilin(n) útundan. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	70.4%	64.7%	67.5%
	Bara 1-2x	21.7%	25.6%	23.7%
	2X-3X í mán	4.0%	4.5%	4.2%
	1x í viku	1.5%	1.9%	1.7%
	Oft í viku	2.4%	3.3%	2.9%
6. bekkur	Aldrei	74.1%	63.7%	68.8%
	Bara 1-2x	18.8%	26.4%	22.7%
	2-3x í mán	3.5%	4.7%	4.1%
	1x í viku	1.9%	2.6%	2.2%
	Oft í viku	1.7%	2.6%	2.2%
7. bekkur	Aldrei	76.4%	66.9%	71.6%
	Bara 1-2x	16.8%	24.2%	20.6%
	2-3x í mán	3.1%	4.1%	3.6%
	1x í viku	1.3%	2.4%	1.8%
	Oft í viku	2.4%	2.4%	2.4%

Tafla 53. Hve oft komið fyrir þig í skólanum í vetur? Mér var strítt. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	62.3%	72.2%	67.3%
	Bara 1-2Xx	24.2%	18.2%	21.2%
	2X-3X í mán	5.5%	3.6%	4.5%
	1x í viku	3.3%	2.3%	2.8%
	Oft í viku	4.6%	3.7%	4.2%
6. bekkur	Aldrei	66.6%	69.3%	68.0%
	Bara 1-2x	22.0%	21.5%	21.7%
	2-3x í mán	4.9%	4.3%	4.6%
	1X í viku	2.8%	1.9%	2.3%
	Oft í viku	3.8%	3.0%	3.4%
7. bekkur	Aldrei	71.4%	73.5%	72.5%
	Bara 1-2x	19.2%	18.7%	19.0%
	2-3x í mán	3.8%	2.8%	3.3%
	1x í viku	2.3%	2.4%	2.4%
	Oft í viku	3.4%	2.6%	2.9%

Tafla 54. Hvernig líður þér oftast heima? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög vel	74,5%	74,9%	74,7%
	Frekar vel	23,0%	22,8%	22,9%
	Frekar illa	2,1%	1,9%	2,0%
	Mjög illa	0,4%	0,4%	0,4%
6. bekkur	Mjög vel	79,5%	77,2%	78,4%
	Frekar vel	19,0%	20,0%	19,5%
	Frekar illa	1,3%	2,5%	1,9%
	Mjög illa	0,2%	0,3%	0,3%
7. bekkur	Mjög vel	79,4%	77,3%	78,3%
	Frekar vel	18,2%	19,8%	19,0%
	Frekar illa	2,0%	2,6%	2,3%
	Mjög illa	0,4%	0,3%	0,4%

Tafla 55. Hvernig líkar þér við kennarana í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög vel	60,7%	72,2%	66,5%
	Frekar vel	32,5%	24,7%	28,6%
	Frekar illa	4,9%	2,5%	3,7%
	Mjög illa	2,0%	0,6%	1,3%
6. bekkur	Mjög vel	53,3%	59,6%	56,5%
	Frekar vel	38,6%	36,0%	37,3%
	Frekar illa	6,3%	3,8%	5,0%
	Mjög illa	1,7%	0,6%	1,2%
7. bekkur	Mjög vel	45,8%	52,1%	49,0%
	Frekar vel	44,5%	40,2%	42,3%
	Frekar illa	7,2%	6,1%	6,6%
	Mjög illa	2,6%	1,6%	2,1%

Tafla 56. Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	3,3%	1,5%	2,4%
	Næstum aldrei	6,7%	4,7%	5,7%
	Sjaldan	18,7%	11,4%	15,1%
	Stundum	46,6%	47,2%	46,9%
	Oft	24,6%	35,2%	29,9%
6. bekkur	Aldrei	2,5%	1,3%	1,9%
	Næstum aldrei	6,2%	5,8%	6,0%
	Sjaldan	17,8%	14,8%	16,3%
	Stundum	49,1%	48,8%	48,9%
	Oft	24,4%	29,3%	26,9%
7. bekkur	Aldrei	3,6%	2,4%	3,0%
	Næstum aldrei	7,8%	6,9%	7,4%
	Sjaldan	20,2%	15,1%	17,6%
	Stundum	47,1%	49,6%	48,4%
	Oft	21,3%	25,9%	23,6%

Tafla 57. Hversu oft er þér hrósað af öðrum fullorðnum(t.d. heima hjá þér eða í frístundastarfi)? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	3,3%	1,6%	2,5%
	Næstum aldrei	5,5%	3,3%	4,4%
	Sjaldan	13,8%	8,0%	10,9%
	Stundum	39,5%	40,2%	39,8%
	Oft	37,9%	46,9%	42,4%
6. bekkur	Aldrei	2,1%	1,0%	1,5%
	Næstum aldrei	3,6%	2,6%	3,1%
	Sjaldan	11,1%	7,9%	9,5%
	Stundum	42,0%	39,2%	40,6%
	Oft	41,2%	49,2%	45,2%
7. bekkur	Aldrei	2,4%	1,6%	2,0%
	Næstum aldrei	4,2%	3,5%	3,9%
	Sjaldan	11,3%	7,0%	9,1%
	Stundum	41,9%	39,1%	40,5%
	Oft	40,2%	48,8%	44,6%

Tafla 58. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver strítt þér með SMS skilaboðum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	94,4%	93,3%	93,8%
	Næstum aldrei	3,0%	3,2%	3,1%
	Sjaldan	1,3%	2,0%	1,6%
	Stundum	1,0%	1,0%	1,0%
	Oft	0,3%	0,5%	0,4%
6. bekkur	Aldrei	95,3%	91,7%	93,5%
	Næstum aldrei	2,6%	4,4%	3,5%
	Sjaldan	0,9%	1,7%	1,3%
	Stundum	0,6%	1,4%	1,0%
	Oft	0,6%	0,7%	0,7%
7. bekkur	Aldrei	93,9%	92,0%	93,0%
	Næstum aldrei	4,0%	4,3%	4,2%
	Sjaldan	0,8%	1,6%	1,2%
	Stundum	0,8%	1,4%	1,1%
	Oft	0,5%	0,6%	0,5%

Tafla 59. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver strítt þér á netinu? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	93,0%	93,0%	93,0%
	Næstum aldrei	4,4%	4,0%	4,2%
	Sjaldan	1,6%	1,5%	1,5%
	Stundum	0,5%	0,9%	0,7%
	Oft	0,5%	0,6%	0,6%
6. bekkur	Aldrei	91,3%	88,5%	89,9%
	Næstum aldrei	5,5%	6,7%	6,1%
	Sjaldan	1,9%	2,3%	2,1%
	Stundum	1,1%	1,6%	1,4%
	Oft	0,3%	0,8%	0,6%
7. bekkur	Aldrei	90,8%	86,3%	88,5%
	Næstum aldrei	6,2%	7,7%	7,0%
	Sjaldan	1,3%	2,7%	2,0%
	Stundum	0,8%	2,1%	1,5%
	Oft	0,8%	1,1%	0,9%

Tafla 60. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver sent þér ljót skilaboð með SMS? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	94,7%	94,4%	94,5%
	Næstum aldrei	3,1%	2,7%	2,9%
	Sjaldan	1,2%	1,7%	1,4%
	Stundum	0,7%	0,7%	0,7%
	Oft	0,3%	0,6%	0,4%
6. bekkur	Aldrei	96,0%	92,7%	94,3%
	Næstum aldrei	2,4%	3,9%	3,1%
	Sjaldan	0,7%	1,6%	1,2%
	Stundum	0,5%	0,9%	0,7%
	Oft	0,5%	0,8%	0,7%
7. bekkur	Aldrei	95,5%	92,7%	94,1%
	Næstum aldrei	2,7%	3,6%	3,2%
	Sjaldan	0,7%	1,9%	1,3%
	Stundum	0,5%	1,2%	0,8%
	Oft	0,6%	0,6%	0,6%

Tafla 61. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver sent þér ljót skilaboð á netinu, t.d. spjallrásur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	95,0%	94,1%	94,5%
	Næstum aldrei	2,4%	3,4%	2,9%
	Sjaldan	1,6%	1,3%	1,4%
	Stundum	0,2%	0,8%	0,5%
	Oft	0,7%	0,5%	0,6%
6. bekkur	Aldrei	94,0%	90,0%	92,0%
	Næstum aldrei	3,4%	5,2%	4,3%
	Sjaldan	1,3%	2,2%	1,7%
	Stundum	0,9%	1,6%	1,2%
	Oft	0,5%	1,1%	0,8%
7. bekkur	Aldrei	92,1%	87,3%	89,7%
	Næstum aldrei	4,9%	6,4%	5,7%
	Sjaldan	1,7%	2,7%	2,2%
	Stundum	0,4%	2,4%	1,4%
	Oft	1,0%	1,2%	1,1%

Tafla 62. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Nokkrir krakkar stríddu þér einni/einum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	73,8%	79,7%	76,8%
	Næstum aldrei	14,2%	11,3%	12,7%
	Sjaldan	6,4%	4,2%	5,3%
	Stundum	3,6%	3,2%	3,4%
	Oft	2,1%	1,6%	1,8%
6. bekkur	Aldrei	78,9%	81,5%	80,2%
	Næstum aldrei	12,3%	10,9%	11,6%
	Sjaldan	4,2%	3,9%	4,1%
	Stundum	3,1%	2,4%	2,7%
	Oft	1,4%	1,3%	1,3%
7. bekkur	Aldrei	83,2%	85,9%	84,6%
	Næstum aldrei	10,6%	8,3%	9,4%
	Sjaldan	3,1%	2,8%	3,0%
	Stundum	2,0%	2,1%	2,0%
	Oft	1,1%	0,9%	1,0%

Tafla 63. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Nokkrir krakkar réðust á þig eina/einn og meiddu þig? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	81,6%	92,2%	87,0%
	Næstum aldrei	10,8%	4,6%	7,7%
	Sjaldan	3,9%	1,7%	2,8%
	Stundum	2,4%	1,2%	1,8%
	Oft	1,2%	0,4%	0,8%
6. bekkur	Aldrei	86,7%	94,9%	90,8%
	Næstum aldrei	8,2%	2,8%	5,5%
	Sjaldan	3,0%	0,8%	1,9%
	Stundum	1,4%	1,1%	1,2%
	Oft	0,8%	0,4%	0,6%
7. bekkur	Aldrei	91,0%	95,9%	93,5%
	Næstum aldrei	5,5%	2,4%	3,9%
	Sjaldan	2,4%	0,8%	1,6%
	Stundum	0,5%	0,6%	0,5%
	Oft	0,7%	0,4%	0,5%

Tafla 64. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Nokkrir krakkar réðust á hóp sem þú varst með? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	82,3%	92,8%	87,6%
	Næstum aldrei	11,1%	5,2%	8,1%
	Sjaldan	3,5%	1,0%	2,2%
	Stundum	2,0%	0,7%	1,3%
	Oft	1,1%	0,3%	0,7%
6. bekkur	Aldrei	85,5%	92,3%	88,9%
	Næstum aldrei	9,4%	5,4%	7,4%
	Sjaldan	2,9%	1,3%	2,1%
	Stundum	1,5%	0,8%	1,1%
	Oft	0,7%	0,2%	0,5%
7. bekkur	Aldrei	90,7%	95,0%	92,9%
	Næstum aldrei	6,3%	3,2%	4,7%
	Sjaldan	1,8%	0,9%	1,4%
	Stundum	0,8%	0,7%	0,7%
	Oft	0,4%	0,3%	0,3%

Tafla 65. Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Þú varst skilin/n útundan? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	74,4%	68,7%	71,5%
	Næstum aldrei	15,3%	18,3%	16,8%
	Sjaldan	4,6%	5,3%	5,0%
	Stundum	3,3%	4,5%	3,9%
	Oft	2,4%	3,2%	2,8%
6. bekkur	Aldrei	79,0%	67,6%	73,2%
	Næstum aldrei	12,4%	18,2%	15,3%
	Sjaldan	4,7%	6,4%	5,6%
	Stundum	2,5%	4,9%	3,7%
	Oft	1,5%	2,9%	2,2%
7. bekkur	Aldrei	81,4%	71,4%	76,3%
	Næstum aldrei	11,2%	16,8%	14,0%
	Sjaldan	3,5%	5,6%	4,6%
	Stundum	1,8%	3,5%	2,7%
	Oft	2,1%	2,7%	2,4%

Tafla 66. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Félagsmiðsstöð? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	71,5%	69,5%	70,5%
	Nokkrum sinnum á ári	11,3%	11,1%	11,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	8,8%	9,8%	9,3%
	1-2 sinnum í viku	7,2%	8,7%	8,0%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,2%	0,9%	1,1%
6. bekkur	Nær aldrei	66,8%	68,0%	67,4%
	Nokkrum sinnum á ári	13,2%	12,9%	13,1%
	Nokkrum sinnum í mánuði	9,6%	10,8%	10,2%
	1-2 sinnum í viku	8,9%	7,9%	8,4%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,5%	0,3%	0,9%
7. bekkur	Nær aldrei	66,6%	63,0%	64,7%
	Nokkrum sinnu á ári	13,2%	15,1%	14,1%
	Nokkrum sinnum í mánuði	9,6%	11,2%	10,4%
	1-2 sinnum í viku	9,3%	9,7%	9,5%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,4%	1,0%	1,2%

Tafla 67. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Tónlistarnám? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	74,5%	58,3%	66,3%
	Nokkrum sinnum á ári	3,6%	6,4%	5,0%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,8%	3,2%	3,0%
	1-2 sinnum í viku	15,2%	24,7%	20,0%
	3 sinnum í viku eða oftar	3,8%	7,4%	5,6%
6. bekkur	Nær aldrei	73,1%	58,3%	65,6%
	Nokkrum sinnum á ári	3,9%	6,0%	5,0%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,2%	2,6%	2,4%
	1-2 sinnum í viku	16,3%	24,9%	20,7%
	3 sinnum í viku eða oftar	4,5%	8,2%	6,4%
7. bekkur	Nær aldrei	77,7%	61,9%	69,7%
	Nokkrum sinnu á ári	2,4%	5,9%	4,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,7%	2,6%	2,2%
	1-2 sinnum í viku	13,4%	22,1%	17,9%
	3 sinnum í viku eða oftar	4,8%	7,4%	6,1%

Tafla 68. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Lúðrasveit/skólahljómsveit/ tónlistarskólahljómsveit? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	90,3%	87,1%	88,7%
	Nokkrum sinnum á ári	2,8%	3,0%	2,9%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,5%	1,0%	1,3%
	1-2 sinnum í viku	4,3%	7,7%	6,0%
	3 sinnum í viku eða oftár	1,1%	1,2%	1,2%
6. bekkur	Nær aldrei	91,4%	87,4%	89,4%
	Nokkrum sinnum á ári	2,5%	2,3%	2,4%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,0%	1,4%	1,2%
	1-2 sinnum í viku	4,1%	7,1%	5,6%
	3 sinnum í viku eða oftár	1,0%	1,7%	1,4%
7. bekkur	Nær aldrei	92,5%	89,2%	90,8%
	Nokkrum sinnu á ári	1,8%	2,7%	2,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4%	1,4%	1,4%
	1-2 sinnum í viku	3,6%	5,7%	4,7%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,8%	1,1%	0,9%

Tafla 69. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Myndlistarnám. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	85,8%	74,6%	80,1%
	Nokkrum sinnum á ári	7,3%	13,5%	10,4%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,4%	4,5%	3,5%
	1-2 sinnum í viku	3,9%	6,2%	5,1%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,6%	1,2%	0,9%
6. bekkur	Nær aldrei	85,3%	74,8%	80,0%
	Nokkrum sinnum á ári	6,7%	13,6%	10,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,9%	4,9%	3,9%
	1-2 sinnum í viku	4,8%	6,0%	5,4%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,4%	0,7%	0,5%
7. bekkur	Nær aldrei	86,9%	74,9%	80,8%
	Nokkrum sinnu á ári	6,1%	12,0%	9,1%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,6%	4,6%	3,6%
	1-2 sinnum í viku	3,7%	8,1%	5,9%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,7%	0,4%	0,6%

Tafla 70. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Hannyrðir, fatasaum. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	89,9%	81,4%	85,6%
	Nokkrum sinnum á ári	4,8%	9,5%	7,1%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,1%	5,2%	3,7%
	1-2 sinnum í viku	2,7%	3,5%	3,1%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,5%	0,6%	0,5%
6. bekkur	Nær aldrei	90,2%	77,4%	83,7%
	Nokkrum sinnum á ári	4,5%	12,2%	8,4%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,1%	5,4%	3,8%
	1-2 sinnum í viku	2,9%	4,0%	3,4%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,3%	0,9%	0,6%
7. bekkur	Nær aldrei	90,5%	74,2%	82,2%
	Nokkrum sinnu á ári	5,0%	12,7%	8,9%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,8%	5,7%	3,8%
	1-2 sinnum í viku	2,4%	6,5%	4,5%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,4%	0,8%	0,6%

Tafla 71. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Leiklist. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	85,1%	72,5%	78,7%
	Nokkrum sinnum á ári	8,3%	15,7%	12,1%
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,0%	3,7%	3,3%
	1-2 sinnum í viku	3,1%	7,1%	5,1%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,5%	1,0%	0,8%
6. bekkur	Nær aldrei	83,8%	70,5%	77,1%
	Nokkrum sinnum á ári	9,6%	17,0%	13,4%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,8%	4,6%	3,7%
	1-2 sinnum í viku	2,9%	6,8%	4,9%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,9%	1,0%	1,0%
7. bekkur	Nær aldrei	84,0%	72,5%	78,2%
	Nokkrum sinnu á ári	9,6%	16,0%	12,8%
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,3%	4,1%	3,7%
	1-2 sinnum í viku	2,5%	6,6%	4,6%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,5%	0,8%	0,7%

Tafla 72. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Dans. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	84,8%	53,5%	69,0%
	Nokkrum sinnum á ári	7,4%	13,6%	10,5%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,8%	5,1%	3,9%
	1-2 sinnum í viku	4,3%	20,2%	12,4%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,7%	7,6%	4,2%
6. bekkur	Nær aldrei	86,1%	53,7%	69,7%
	Nokkrum sinnum á ári	5,9%	14,6%	10,3%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,7%	5,7%	4,2%
	1-2 sinnum í viku	3,9%	17,7%	10,9%
	3 sinnum í viku eða oftár	1,5%	8,3%	4,9%
7. bekkur	Nær aldrei	89,5%	58,2%	73,6%
	Nokkrum sinnu á ári	5,3%	12,2%	8,8%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,6%	6,5%	4,1%
	1-2 sinnum í viku	2,6%	14,6%	8,7%
	3 sinnum í viku eða oftár	1,0%	8,5%	4,8%

Tafla 73. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skátastarf. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	89,6%	88,5%	89,1%
	Nokkrum sinnum á ári	3,9%	4,1%	4,0%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,5%	1,1%	1,3%
	1-2 sinnum í viku	4,6%	5,9%	5,2%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,5%	0,4%	0,4%
6. bekkur	Nær aldrei	89,8%	89,9%	89,8%
	Nokkrum sinnum á ári	4,5%	3,6%	4,0%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4%	1,1%	1,3%
	1-2 sinnum í viku	4,2%	5,4%	4,8%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,1%	0,1%	0,1%
7. bekkur	Nær aldrei	92,3%	91,4%	91,9%
	Nokkrum sinnu á ári	2,5%	3,0%	2,8%
	Nokkrum sinnum í mánuði	0,9%	0,9%	0,9%
	1-2 sinnum í viku	4,0%	4,1%	4,1%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,3%	0,5%	0,4%

Tafla 74. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Hestamennsku. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	83,5%	67,2%	75,2%
	Nokkrum sinnum á ári	10,7%	20,9%	15,9%
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,2%	4,6%	3,9%
	1-2 sinnum í viku	1,3%	2,7%	2,0%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,3%	4,6%	2,9%
6. bekkur	Nær aldrei	82,8%	66,3%	74,4%
	Nokkrum sinnum á ári	11,1%	20,5%	15,9%
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,1%	6,0%	4,6%
	1-2 sinnum í viku	1,2%	2,7%	1,9%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,7%	4,5%	3,1%
7. bekkur	Nær aldrei	88,1%	68,9%	78,3%
	Nokkrum sinnu á ári	7,0%	18,1%	12,7%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,6%	5,4%	4,0%
	1-2 sinnum í viku	0,5%	2,4%	1,5%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,7%	5,2%	3,5%

Tafla 75. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: KFUM eða KFUK. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	92,2%	84,8%	88,5%
	Nokkrum sinnum á ári	5,2%	9,2%	7,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4%	1,4%	1,4%
	1-2 sinnum í viku	1,0%	4,0%	2,5%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,2%	0,6%	0,4%
6. bekkur	Nær aldrei	89,6%	84,1%	86,8%
	Nokkrum sinnum á ári	7,7%	11,0%	9,4%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,2%	1,7%	1,5%
	1-2 sinnum í viku	1,1%	2,9%	2,0%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,4%	0,5%	0,4%
7. bekkur	Nær aldrei	89,7%	83,4%	86,5%
	Nokkrum sinnu á ári	7,9%	12,4%	10,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4%	1,8%	1,6%
	1-2 sinnum í viku	0,7%	2,2%	1,5%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,3%	0,1%	0,2%

Tafla 76. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skák. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	70,9%	83,8%	77,4%
	Nokkrum sinnum á ári	15,3%	9,1%	12,1%
	Nokkrum sinnum í mánuði	7,6%	4,3%	5,9%
	1-2 sinnum í viku	4,9%	2,4%	3,7%
	3 sinnum í viku eða oftár	1,3%	0,4%	0,9%
6. bekkur	Nær aldrei	70,5%	85,6%	78,2%
	Nokkrum sinnum á ári	13,7%	7,6%	10,6%
	Nokkrum sinnum í mánuði	8,3%	3,3%	5,7%
	1-2 sinnum í viku	5,3%	3,2%	4,2%
	3 sinnum í viku eða oftár	2,2%	0,3%	1,2%
7. bekkur	Nær aldrei	77,1%	89,3%	83,3%
	Nokkrum sinnu á ári	10,6%	6,1%	8,3%
	Nokkrum sinnum í mánuði	7,3%	3,2%	5,2%
	1-2 sinnum í viku	3,4%	1,2%	2,3%
	3 sinnum í viku eða oftár	1,5%	0,3%	0,9%

Tafla 77. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Æskulýðsstarf þjóðkirkjunnar. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	92,2%	90,2%	91,2%
	Nokkrum sinnum á ári	4,1%	5,1%	4,6%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,9%	2,1%	2,0%
	1-2 sinnum í viku	1,6%	2,4%	2,0%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,2%	0,2%	0,2%
6. bekkur	Nær aldrei	91,9%	89,7%	90,8%
	Nokkrum sinnum á ári	4,4%	4,6%	4,5%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,6%	2,2%	1,9%
	1-2 sinnum í viku	1,9%	3,1%	2,5%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,1%	0,4%	0,3%
7. bekkur	Nær aldrei	93,4%	90,7%	92,0%
	Nokkrum sinnu á ári	3,9%	4,9%	4,4%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4%	2,1%	1,8%
	1-2 sinnum í viku	0,9%	2,1%	1,5%
	3 sinnum í viku eða oftár	0,5%	0,1%	0,3%

Tafla 78. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Kvikmyndun/ljósmyndun. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	80,6%	83,0%	81,8%
	Nokkrum sinnum á ári	13,1%	11,6%	12,4%
	Nokkrum sinnum í mánuði	4,0%	3,0%	3,5%
	1-2 sinnum í viku	1,2%	1,4%	1,3%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,1%	1,0%	1,0%
6. bekkur	Nær aldrei	77,9%	78,2%	78,0%
	Nokkrum sinnum á ári	13,2%	13,8%	13,5%
	Nokkrum sinnum í mánuði	6,4%	5,6%	6,0%
	1-2 sinnum í viku	1,5%	1,3%	1,4%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,0%	1,1%	1,1%
7. bekkur	Nær aldrei	82,2%	75,2%	78,7%
	Nokkrum sinnu á ári	10,2%	12,8%	11,5%
	Nokkrum sinnum í mánuði	4,4%	7,8%	6,1%
	1-2 sinnum í viku	1,9%	3,0%	2,5%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,2%	1,2%	1,2%

Tafla 79. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Yrkir ljóð. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	90,9%	79,5%	85,1%
	Nokkrum sinnum á ári	6,2%	13,3%	9,8%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,7%	5,5%	3,6%
	1-2 sinnum í viku	0,9%	1,4%	1,1%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,3%	0,4%	0,3%
6. bekkur	Nær aldrei	89,9%	79,1%	84,4%
	Nokkrum sinnum á ári	7,7%	13,7%	10,8%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,9%	5,2%	3,6%
	1-2 sinnum í viku	0,5%	1,3%	0,9%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,1%	0,7%	0,4%
7. bekkur	Nær aldrei	89,8%	81,6%	85,6%
	Nokkrum sinnu á ári	7,5%	12,5%	10,0%
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,8%	3,9%	2,9%
	1-2 sinnum í viku	0,6%	1,6%	1,1%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,3%	0,5%	0,4%

Tafla 80. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Leiklistarstarf í skólum. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	78.2%	70.2%	74.1%
	Nokkrum sinnum á ári	14.3%	21.4%	17.9%
	Nokkrum sinnum í mánuði	3.5%	3.5%	3.5%
	1-2 sinnum í viku	3.5%	4.3%	3.9%
	3 sinnum í viku eða oftár	0.4%	0.7%	0.5%
6. bekkur	Nær aldrei	78.0%	69.4%	73.7%
	Nokkrum sinnum á ári	15.1%	20.7%	17.9%
	Nokkrum sinnum í mánuði	3.2%	4.7%	4.0%
	1-2 sinnum í viku	3.1%	4.8%	4.0%
	3 sinnum í viku eða oftár	0.5%	0.3%	0.4%
7. bekkur	Nær aldrei	79.7%	70.8%	75.2%
	Nokkrum sinnu á ári	14.5%	20.0%	17.3%
	Nokkrum sinnum í mánuði	2.8%	4.3%	3.6%
	1-2 sinnum í viku	2.6%	4.3%	3.4%
	3 sinnum í viku eða oftár	0.4%	0.6%	0.5%

Tafla 81. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skrifa smásögur. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	65.2%	50.8%	57.9%
	Nokkrum sinnum á ári	19.4%	26.3%	22.9%
	Nokkrum sinnum í mánuði	11.4%	15.3%	13.4%
	1-2 sinnum í viku	3.1%	5.6%	4.3%
	3 sinnum í viku eða oftár	0.9%	2.1%	1.5%
6. bekkur	Nær aldrei	66.0%	54.0%	59.9%
	Nokkrum sinnum á ári	19.8%	23.1%	21.5%
	Nokkrum sinnum í mánuði	11.3%	15.6%	13.4%
	1-2 sinnum í viku	1.8%	5.0%	3.5%
	3 sinnum í viku eða oftár	1.1%	2.3%	1.7%
7. bekkur	Nær aldrei	76.2%	63.4%	69.7%
	Nokkrum sinnu á ári	14.4%	20.8%	17.7%
	Nokkrum sinnum í mánuði	6.8%	11.5%	9.2%
	1-2 sinnum í viku	2.0%	2.7%	2.3%
	3 sinnum í viku eða oftár	0.7%	1.7%	1.2%

Tafla 82. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Gert stuttmynd. Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Nær aldrei	72,5%	66,8%	69,6%
	Nokkrum sinnum á ári	18,4%	17,7%	18,0%
	Nokkrum sinnum í mánuði	6,5%	9,2%	7,9%
	1-2 sinnum í viku	1,6%	4,2%	2,9%
	3 sinnum í viku eða oftar	0,9%	2,1%	1,5%
6. bekkur	Nær aldrei	67,4%	64,4%	65,9%
	Nokkrum sinnum á ári	20,8%	21,5%	21,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	7,6%	9,4%	8,5%
	1-2 sinnum í viku	2,7%	3,2%	2,9%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,5%	1,6%	1,5%
7. bekkur	Nær aldrei	70,8%	68,8%	69,8%
	Nokkrum sinnu á ári	19,6%	20,8%	20,2%
	Nokkrum sinnum í mánuði	6,1%	7,2%	6,6%
	1-2 sinnum í viku	2,5%	2,2%	2,3%
	3 sinnum í viku eða oftar	1,0%	1,0%	1,0%

Tafla 83. Hversu oft æfir þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	14,7%	14,4%	14,5%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	5,3%	5,8%	5,5%
	1-3 sinnum í mánuði	5,0%	5,2%	5,1%
	1-2 sinnum í viku	10,7%	17,6%	14,1%
	3 sinnum í viku	24,8%	21,6%	23,2%
	4 sinnum í viku eða oftar	39,6%	35,4%	37,5%
6. bekkur	Aldrei	11,1%	13,0%	12,1%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	4,0%	3,8%	3,9%
	1-3 sinnum í mánuði	3,0%	4,0%	3,5%
	1-2 sinnum í viku	11,7%	13,9%	12,8%
	3 sinnum í viku	25,2%	21,5%	23,3%
	4 sinnum í viku eða oftar	45,0%	43,8%	44,4%
7. bekkur	Aldrei	14,7%	13,9%	14,3%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	2,2%	2,9%	2,5%
	1-3 sinnum í mánuði	2,1%	2,1%	2,1%
	1-2 sinnum í viku	11,2%	12,8%	12,0%
	3 sinnum í viku	15,8%	17,2%	16,5%
	4 sinnum í viku eða oftar	54,0%	51,2%	52,6%

Tafla 84. Hversu oft reynir þú á þig líkamlega þannig að þú mæðist eða svitnir? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	8,6%	8,4%	8,5%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	7,2%	9,0%	8,1%
	1-3 sinnum í mánuði	7,4%	6,6%	7,0%
	1-2 sinnum í viku	13,8%	18,8%	16,3%
	3 sinnum í viku	17,5%	20,3%	18,9%
6. bekkur	4 sinnum í viku eða oftár	45,5%	36,8%	41,1%
	Aldrei	4,1%	5,0%	4,5%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	4,8%	5,1%	5,0%
	1-3 sinnum í mánuði	4,4%	6,2%	5,3%
	1-2 sinnum í viku	15,2%	17,2%	16,2%
7. bekkur	3 sinnum í viku	19,2%	22,0%	20,6%
	4 sinnum í viku eða oftár	52,3%	44,5%	48,4%
	Aldrei	4,1%	2,6%	3,4%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,2%	2,6%	2,9%
	1-3 sinnum í mánuði	4,0%	4,5%	4,3%
7. bekkur	1-2 sinnum í viku	12,1%	15,9%	14,0%
	3 sinnum í viku	14,6%	18,7%	16,7%
	4 sinnum í viku eða oftár	62,0%	55,7%	58,8%

Tafla 85. Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	65,6%	45,4%	55,5%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	5,2%	6,3%	5,7%
	1-3 sinnum í mánuði	3,9%	4,7%	4,3%
	1-2 sinnum í viku	18,4%	30,7%	24,5%
	3 sinnum í viku	4,4%	7,0%	5,7%
	4 sinnum í viku eða oftar	2,6%	5,9%	4,2%
6. bekkur	Aldrei	66,9%	49,6%	58,2%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	4,2%	5,6%	4,9%
	1-3 sinnum í mánuði	3,3%	3,7%	3,5%
	1-2 sinnum í viku	19,6%	28,5%	24,1%
	3 sinnum í viku	3,1%	6,5%	4,8%
	4 sinnum í viku eða oftar	3,0%	6,0%	4,5%
7. bekkur	Aldrei	72,9%	55,2%	64,0%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,6%	4,3%	3,9%
	1-3 sinnum í mánuði	2,4%	3,4%	2,9%
	1-2 sinnum í viku	14,9%	25,5%	20,3%
	3 sinnum í viku	3,3%	6,8%	5,1%
	4 sinnum í viku eða oftar	3,0%	4,8%	3,9%

Tafla 86. Hversu oft tekur þú þátt í tómstundastarfi? (t.d. námskeiðum, myndlist, skák, ljósmyndun), greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	54.1%	43.0%	48.6%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	20.3%	22.1%	21.2%
	1-3 sinnum í mánuði	9.0%	10.4%	9.7%
	1-2 sinnum í viku	11.6%	17.8%	14.7%
	3 sinnum í viku	4.9%	6.5%	5.7%
6. bekkur	Aldrei	53.9%	45.5%	49.7%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	20.7%	21.4%	21.0%
	1-3 sinnum í mánuði	9.3%	9.7%	9.5%
	1-2 sinnum í viku	12.1%	17.5%	14.8%
	3 sinnum í viku	4.0%	5.9%	5.0%
7. bekkur	Aldrei	62.2%	49.0%	55.5%
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	17.1%	20.4%	18.8%
	1-3 sinnum í mánuði	6.7%	9.0%	7.9%
	1-2 sinnum í viku	10.1%	17.1%	13.6%
	3 sinnum í viku	3.9%	4.5%	4.2%

Tafla 87. Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú fengið reidiköst sem þú gast ekki stjórnað? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	58.9%	61.9%	60.4%
	Næstum aldrei	20.1%	20.7%	20.4%
	Sjaldan	9.8%	7.7%	8.8%
	Stundum	7.3%	6.1%	6.7%
	Oft	2.2%	2.2%	2.2%
	Mjög oft	1.8%	1.3%	1.5%
6. bekkur	Aldrei	61.5%	61.4%	61.4%
	Næstum aldrei	22.5%	21.9%	22.2%
	Sjaldan	8.3%	8.5%	8.4%
	Stundum	4.9%	5.8%	5.3%
	Oft	1.9%	1.4%	1.6%
	Mjög oft	1.0%	1.1%	1.0%
7. bekkur	Aldrei	66.8%	63.9%	65.4%
	Næstum aldrei	19.0%	21.6%	20.3%
	Sjaldan	6.7%	6.4%	6.5%
	Stundum	4.6%	5.4%	5.0%
	Oft	1.4%	1.7%	1.5%
	Mjög oft	1.5%	1.0%	1.3%

Tafla 88. Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú öskrað eða hent hlutum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	73,6%	80,7%	77,2%
	Næstum aldrei	15,0%	11,8%	13,4%
	Sjaldan	5,1%	3,6%	4,4%
	Stundum	3,6%	2,9%	3,3%
	Oft	1,7%	0,5%	1,1%
	Mjög oft	1,0%	0,5%	0,7%
	6. bekkur	Aldrei	70,5%	79,1%
Næstum aldrei		18,7%	13,7%	16,2%
Sjaldan		5,8%	2,9%	4,4%
Stundum		2,8%	3,2%	3,0%
Oft		1,5%	0,7%	1,1%
Mjög oft		0,8%	0,4%	0,6%
7. bekkur		Aldrei	73,0%	79,0%
	Næstum aldrei	15,4%	12,8%	14,1%
	Sjaldan	5,5%	4,4%	4,9%
	Stundum	3,6%	2,3%	2,9%
	Oft	1,2%	1,2%	1,2%
	Mjög oft	1,3%	0,4%	0,9%

Tafla 89. Hversu oft síðustu sjö daga hefur þig langað til að brjóta eða skemma hluti? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	74,0%	81,6%	77,8%
	Næstum aldrei	13,6%	10,0%	11,8%
	Sjaldan	4,3%	3,0%	3,7%
	Stundum	2,9%	2,7%	2,8%
	Oft	2,4%	1,4%	1,9%
	Mjög oft	2,7%	1,2%	2,0%
	6. bekkur	Aldrei	70,6%	74,9%
Næstum aldrei		16,3%	14,6%	15,4%
Sjaldan		5,0%	4,2%	4,6%
Stundum		3,8%	3,4%	3,6%
Oft		2,1%	2,1%	2,1%
Mjög oft		2,2%	0,8%	1,5%
7. bekkur	Aldrei	67,3%	70,7%	69,0%
	Næstum aldrei	16,6%	16,5%	16,5%
	Sjaldan	5,4%	5,1%	5,2%
	Stundum	4,9%	3,5%	4,2%
	Oft	3,0%	2,1%	2,5%
	Mjög oft	2,8%	2,0%	2,4%

Tafla 90. Hversu oft síðustu sjö daga gerðir þú eitthvað bara af því að þú varst svo reið/ur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Aldrei	73,7%	81,0%	77,4%
	Næstum aldrei	15,8%	12,3%	14,0%
	Sjaldan	4,8%	3,0%	3,9%
	Stundum	2,6%	2,2%	2,4%
	Oft	1,4%	0,7%	1,1%
	Mjög oft	1,6%	0,8%	1,2%
6. bekkur	Aldrei	72,3%	76,6%	74,5%
	Næstum aldrei	17,3%	15,0%	16,2%
	Sjaldan	5,5%	4,8%	5,1%
	Stundum	2,4%	2,3%	2,4%
	Oft	1,6%	0,8%	1,2%
	Mjög oft	0,9%	0,4%	0,7%
7. bekkur	Aldrei	75,2%	76,7%	75,9%
	Næstum aldrei	14,1%	15,5%	14,8%
	Sjaldan	5,4%	3,4%	4,4%
	Stundum	3,0%	2,6%	2,8%
	Oft	1,0%	1,2%	1,1%
	Mjög oft	1,4%	0,6%	1,0%

Tafla 91. Finnst krökkum í bekknum þú vera skemmtileg/ur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Mjög mörgum krökkum	32,5%	31,5%	32,0%
	Frekar mörgum krökkum	32,2%	36,1%	34,2%
	Nokkrum krökkum	24,2%	22,4%	23,3%
	Fáum krökkum	9,6%	8,5%	9,1%
	Engum krökkum	1,5%	1,4%	1,4%
6. bekkur	Mjög mörgum krökkum	36,9%	31,0%	33,9%
	Frekar mörgum krökkum	33,5%	35,8%	34,7%
	Nokkrum krökkum	21,0%	24,4%	22,7%
	Fáum krökkum	7,8%	8,2%	8,0%
	Engum krökkum	0,9%	0,6%	0,7%
7. bekkur	Mjög mörgum krökkum	36,9%	34,0%	35,4%
	Frekar mörgum krökkum	34,2%	35,9%	35,0%
	Nokkrum krökkum	20,1%	21,1%	20,6%
	Fáum krökkum	7,8%	8,3%	8,1%
	Engum krökkum	1,0%	0,8%	0,9%

Tafla 92. Finnst þér þú vera of mjó/mjór, of feit/feitur eða passleg/passlegur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar %	Stelpur %	Heild %
5. bekkur	Allt of feit/ur	1,4%	1,4%	1,4%
	Frekar of feit/ur	7,0%	9,2%	8,1%
	Passleg/ur	76,5%	79,0%	77,8%
	Frekar of mjó/r	12,0%	9,0%	10,4%
	Allt of mjó/r	3,1%	1,4%	2,2%
6. bekkur	Allt of feit/ur	1,5%	2,3%	1,9%
	Frekar of feit/ur	9,4%	12,8%	11,1%
	Passleg/ur	76,7%	73,2%	74,9%
	Frekar of mjó/r	10,4%	9,8%	10,1%
	Allt of mjó/r	2,1%	1,9%	2,0%
7. bekkur	Allt of feit/ur	1,7%	3,0%	2,4%
	Frekar of feit/ur	12,6%	17,3%	15,0%
	Passleg/ur	73,7%	69,4%	71,5%
	Frekar of mjó/r	9,6%	8,9%	9,2%
	Allt of mjó/r	2,5%	1,3%	1,9%

LISTI YFIR MYNDIR

Mynd 1.	Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5. bekk.	7
Mynd 2.	Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 6. bekk.....	7
Mynd 3.	Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 7. bekk.....	8
Mynd 4.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem telja að mjög eða frekar mörgum krökkum í bekknum finnist þau vera skemmtileg.....	9
Mynd 5.	Finnst þér þú vera of mjó/mjór, of feit/feitur eða passleg/passlegur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.	10
Mynd 6.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa átt erfitt með að sofa eða sofna síðastliðna sjö daga fyrir könnun.	11
Mynd 7.	Hlutfall stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stundum eða oft hafa átt erfitt með að sofna eða sofa síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007-2015.....	12
Mynd 8.	Hlutfall stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stundum eða oft hafa átt erfitt með að sofna eða sofa síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007-2015.....	12
Mynd 9.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau vera einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun.	13
Mynd 10.	Hlutfall stráka í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þær vera stundum eða oft einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 til 2015.	14
Mynd 11.	Hlutfall stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau vera stundum eða oft einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 til 2015.	14
Mynd 12.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, eftir því hvort þau hafa upplifað það að vera einmana, greint eftir fjölda vina / vinkvenna, árið 2015.....	15
Mynd 13.	Hvernig líður þér heima? greint eftir því hvort nemendur hafi fundið fyrir einmanaleika síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk árið 2015.	15
Mynd 14.	Hversu oft æfir þú íþróttir með íþróttafélagi?, greint eftir því hvort nemendum hafi fundist þeir einmana síðastliðna 7 daga fyrir könnun. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	16

Mynd 15.	Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast reyna á sig líkamlega þannig að þau mæðist eða svitni, einu sinni til þrisvar sinnum í viku og fjórum sinnum í viku eða oftar, árið 2015.....	18
Mynd 16.	Hversu oft æfir þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk árið 2015.	19
Mynd 17.	Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda íþróttir (æfa eða keppa) með íþróttafélagi einu sinni til þrisvar sinnum í viku, árin 2011, 2013 og 2015.....	19
Mynd 18.	Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda íþróttir (æfa eða keppa) með íþróttafélagi fjórum sinnum í viku eða oftar, árin 2011, 2013 og 2015.....	20
Mynd 19.	Hversu oft tekur þú þátt í félags- og tómstundastarfi? Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	20
Mynd 20.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau stunda: Félagsmiðstöð, tónlistarnám, leiklist, hestamennsku, kvik-/ljósmyndun og gerð stuttmynda. Svarmöguleikar sýndir á mynd eru Nokkrum sinnum í mánuði eða oftar.	21
Mynd 21.	Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í síðasta sumar (t.d. leikjanám-skeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 5. bekk.	22
Mynd 22.	Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í síðasta sumar (t.d. leikjanám-skeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 6. bekk.	22
Mynd 23.	Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í síðasta sumar (t.d. leikjanám-skeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 7. bekk.	23
Mynd 24.	Hvernig ferðu oftast í íþróttá- eða frístundastarf? Hlutfall stelpna og stráka í 5. bekk, árið 2015.	26
Mynd 25.	Hvernig ferðu oftast í íþróttá- eða frístundastarf? Hlutfall stelpna og stráka í 6. bekk, árið 2015.	26
Mynd 26.	Hvernig ferðu oftast í íþróttá- eða frístundastarf? Hlutfall stelpna og stráka í 7. bekk, árið 2015.	26
Mynd 27.	Hvað tekur þig langan tíma að komast í það íþróttá- og frístundastarf sem þú stundar mest? Hlutfall stelpna og stráka í 5. bekk, árið 2015.....	27
Mynd 28.	Hvað tekur þig langan tíma að komast í það íþróttá- og frístundastarf sem þú stundar mest? Hlutfall stelpna og stráka í 6. bekk, árið 2015.....	27

Mynd 29.	Hvað tekur þig langan tíma að komast í það íþróttá- og frístundastarf sem þú stundar mest? Hlutfall stelpna og stráka í 7. bekk, árið 2015.....	28
Mynd 30.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7.bekk eftir því hversu oft þau æfa eða keppa með íþróttafélagi (einu sinni til þrisvar sinnum í viku), árin 2007–2015.....	28
Mynd 31.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7.bekk eftir því hversu oft þau æfa eða keppa með íþróttafélagi (fjórum sinnum í viku eða oftari), árin 2007–2015.....	29
Mynd 32.	Hversu oft færð þú hjálp frá pabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk árið 2015.....	31
Mynd 33.	Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	32
Mynd 34.	Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	32
Mynd 35.	Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum þínum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	33
Mynd 36.	Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla (lekkir með fjölskyldu)? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	33
Mynd 37.	Hvernig líður þér oftast heima? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	34
Mynd 38.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þau segjast vera með foreldrum eftir skóla, stundum eða oft, árin 2009–2015.....	35
Mynd 39.	Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	36
Mynd 40.	Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum þínum eftir skóla eða um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	37
Mynd 41.	Foreldrar mínir þekkja vini/vinkonur mínar(l). Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	37
Mynd 42.	Foreldrar mínir þekkja foreldra vina/vinkvenna minna. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, árið 2015.....	38
Mynd 43.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., og 6. bekk og 7. bekk sem segjast aldrei, eða næstum aldrei hafa upplifað eftirfarandi: Einhver strítt þér með SMS skilaboðum, Einhver strítt þér á netinu, t.d. á spjallrásum eða Einhver sent þér ljót skilaboð með SMS.....	45
Mynd 44.	Hefur þú strítt einhverjum krakka í vetur af því að hann eða hún er útlendingur eða fæddist í útlöndum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	46

Mynd 45.	Finnst þér námið vera of erfitt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera oft eða alltaf of erfitt, greint eftir kyni.....	48
Mynd 46.	Finnst þér námið vera of létt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera oft eða alltaf of létt, greint eftir kyni.....	49
Mynd 47.	Finnst þér námið vera skemmtilegt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera oft eða alltaf skemmtilegt, greint eftir kyni.....	49
Mynd 48.	Hvernig líður þér oftast í kennslustundum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði frekar eða mjög illa, greint eftir kyni.....	50
Mynd 49.	Hvernig líður þér oftast í frímínútum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði frekar eða mjög illa í frímínútum, greint eftir kyni.....	51
Mynd 50.	Hvernig líkar þér við kennarana í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki frekar eða mjög illa við kennarana, greint eftir kyni.....	51
Mynd 51.	Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að kennararnir hrósi þeim stundum eða oft í skólanum, greint eftir kyni.....	52
Mynd 52.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið oft eða alltaf skemmtilegt, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt.....	53
Mynd 53.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau stundum eða oft til að hætta í skólanum, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt.....	53
Mynd 54.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau langi stundum eða oft til að hætta í skólanum, greint eftir því hvort þeim finnst námið skemmtilegt.....	54
Mynd 55.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau langi stundum eða oft til að hætta í skólanum, greint eftir því hvort þeim hafi verið strítt í vetur.....	55
Mynd 56.	Hlutfall stráka og stelpna í 5.-7. bekk eftir því hversu oft þeir telja að kennararnir hrósi þeim í skólanum, aldrei, næstum aldrei, sjaldan.....	55
Mynd 57.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu margar klst að jafnaði á dag þau noti til að: „Lesna bækur, aðrar en skólabækur“. Þau sem svara Enga.....	57
Mynd 58.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hvort þeim finnst frekar eða mjög leiðinlegt að lesa.....	58

Mynd 59.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hvort þeim finnst frekar eða mjög erfitt að lesa.....	59
Mynd 60.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst frekar eða mjög erfitt / auðvelt að lesa, greint eftir því hvort þeim finnst leiðinlegt (frekar/mjög) að lesa.	59
Mynd 61.	Hlutfall stelpna og stráka í 5. 6., og 7. bekk sem segja að þau hafi oft eða mjög oft langað til að brjóta eða skemma hluti síðastliðna 7 daga, greint eftir því hve miklum tíma nemendur verja á hverjum degi í að spila.	63
Mynd 62.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu margar klst á dag að jafnaði þau nota í að lesa bækur, aðrar en skólabækur. Niðurstöður þeirra sem svara: Enga.	63
Mynd 63.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu oft þeir borða eða drekka eftirfarandi, einu sinni á dag eða oftar.....	65
Mynd 64.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu margar dósir eða flöskur þau segjast drekka daglega af Kóla drykkjum (pepsí, kók).....	65
Mynd 65.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk eftir því hversu margar dósir eða flöskur þau segjast drekka daglega af Orkudrykkjum (Red bull, Magic, Burn, Monster og fleiri)	66
Mynd 66.	Ef maður og kona búa saman: Þvo fötin. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	67
Mynd 67.	Ef maður og kona búa saman: Elda matinn. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	68
Mynd 68.	Ef maður og kona búa saman: Þrifa íbúðina. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	68
Mynd 69.	Ef maður og kona búa saman: Kaupa í matinn. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	69
Mynd 70.	Ef maður og kona búa saman: Hjálpa börnum við heimanám. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	69
Mynd 71.	Ef maður og kona búa saman: Vaska upp/setja í uppþvottavél. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	70
Mynd 72.	Ef maður og kona búa saman: Gera við bílinn. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	70
Mynd 73.	Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í fótbolta eru...“ Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	71

Mynd 74.	Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í ballett eru...”	
	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	72
Mynd 75.	Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í skák eru...”	
	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	72
Mynd 76.	Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í dansi eru...”	
	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	73
Mynd 77.	Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í stærðfræði eru...”	
	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	73
Mynd 78.	Hvað finnst þér um stelpur og stráka: „Í lestri eru...”	
	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	74

LISTI YFIR TÖFLUR

Tafla 1.	Fjöldi stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundið stundum eða oft fyrir einhverju af eftirtöldu síðastliðna sjö daga fyrir könnun?.....	11
Tafla 2.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda slíkt einu sinni í viku eða oftar.....	24
Tafla 3.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda slíkt einu sinni í viku eða oftar.....	24
Tafla 4.	Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	25
Tafla 5.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með nokkrum krökkum að stríða einum krakka. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	39
Tafla 6.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með nokkrum krökkum að meiða einn krakka. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	40
Tafla 7.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með mörgum krökkum sem skildu einn krakka útundan. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	41
Tafla 8.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Nokkrir krakkar stríddu þér einni/einum. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	42
Tafla 9.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Nokkrir krakkar réðust á þig eina/einn og meiddu þig. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	43
Tafla 10.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Margir krakkar skildu þig eftir útundan. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	44
Tafla 11.	Svör nemenda í 5., 6. og 7. bekk við spurningunni: á hvaða stöðum er þér helst strítt? (Stundum eða oft).....	45
Tafla 12.	Hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag í að lesa bækur, aðrar en skólabækur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.	57
Tafla 13.	Hversu margar klukkustundir notað þú að jafnaði á dag í að lesa texta á netinu, t.d. bækur, blöð og sögur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.	60
Tafla 14.	Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að horfa á sjónvarp / vídeó/ DVD á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.	61
Tafla 15.	Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að spila tölvuleiki á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.	62

Tafla 16.	Hverjir eftirtalinna búa á sama heimili og þú? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	79
Tafla 17.	Hversu oft færð þú hjálp frá pabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	80
Tafla 18.	Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	80
Tafla 19.	Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	81
Tafla 20.	Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	81
Tafla 21.	Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum þínum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	82
Tafla 22.	Foreldrar mínir þekkja vini/vinkonur mína(r), greint eftir bekk og kyni nemenda.....	82
Tafla 23.	Foreldrar mínir þekkja foreldra vina/vinkvenna minna, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	83
Tafla 24.	Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum eftir skóla eða um helgar? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	83
Tafla 25.	Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	84
Tafla 26.	Er töluð íslenska á þínu heimili? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	84
Tafla 27.	Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Bækur aðrar en skólabækur, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	85
Tafla 28.	Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Teiknimyndabækur eða blöð, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	85
Tafla 29.	Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Texta á netinu t.d. bækur, blöð og sögur, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	86
Tafla 30.	Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Dagblöð, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	86
Tafla 31.	Hversu margar klst á dag lestu venjulega: Tímarit, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	87
Tafla 32.	Finnst þér skemmtilegt eða leiðinlegt að lesa bækur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	87
Tafla 33.	Finnst þér auðvelt eða erfitt að lesa bækur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	88
Tafla 34.	Finnst þér námið vera of erfitt? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	88
Tafla 35.	Finnst þér námið vera of létt? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	89

Tafla 36.	Finnst þér námið vera skemmtilegt? Greint eftir bekk og kyni nemenda.	89
Tafla 37.	Langar þig til að hætta í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	90
Tafla 38.	Hvernig líður þér oftast í kennslustundum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	90
Tafla 39.	Hvernig líður þér oftast í frímínútum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.	91
Tafla 40.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Ávexti. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	91
Tafla 41.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Sælgæti / sætt kex. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	92
Tafla 42.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Grænmeti. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	92
Tafla 43.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Kjöt eða fisk. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	93
Tafla 44.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Pasta. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	93
Tafla 45.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Flögur, snakk. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	94
Tafla 46.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Franskar kartöflur. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	94
Tafla 47.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Sykurlausu gosdrykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	95
Tafla 48.	Hversu oft borðar þú eða drekkur eftirfarandi: Sykraða gosdrykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	95
Tafla 49.	Hversu margar dósir eða flöskur drekkur þú venjulega á dag? Cola drykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.	96
Tafla 50.	Hversu margar dósir eða flöskur drekkur þú venjulega á dag? Orkudrykki. Greint eftir bekk og kyni nemenda.	97
Tafla 51.	Hve oft komið fyrir þig í skólanum í vetur? Ég var beitt/ur ofbeldi. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	97
Tafla 52.	Hve oft komið fyrir þig í skólanum í vetur? Ég var skilin(n) útundan. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	98
Tafla 53.	Hve oft komið fyrir þig í skólanum í vetur? Mér var strítt. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	98
Tafla 54.	Hvernig líður þér oftast heima? Greint eftir bekk og kyni nemenda.	99
Tafla 55.	Hvernig líkar þér við kennarana í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	99

Tafla 56.	Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	100
Tafla 57.	Hversu oft er þér hrósað af öðrum fullorðnum(t.d. heima hjá þér eða í frístundastarfi)? Greint eftir bekk og kyni nemenda.	100
Tafla 58.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver strítt þér með SMS skilaboðum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	101
Tafla 59.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver strítt þér á netinu? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	101
Tafla 60.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver sent þér ljót skilaboð með SMS? Greint eftir bekk og kyni nemenda.	102
Tafla 61.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Einhver sent þér ljót skilaboð á netinu, t.d. spjallrásum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	102
Tafla 62.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Nokkrir krakkar stríddu þér einni/ einum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	103
Tafla 63.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Nokkrir krakkar réðust á þig eina/ einn og meiddu þig? Greint eftir bekk og kyni nemenda.	103
Tafla 64.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Nokkrir krakkar réðust á hóp sem þú varst með? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	104
Tafla 65.	Hversu oft gerst hjá þér í vetur: Þú varst skilin/n útundan? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	104
Tafla 66.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Félagsmiðsstöð? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	105
Tafla 67.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Tónlistarnám? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	105
Tafla 68.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Lúðrasveit/skólahljómsveit/ tónlistarskólahljómsveit? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	106
Tafla 69.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Myndlistarnám. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	106
Tafla 70.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Hannyrðir, fatasaum. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	107
Tafla 71.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Leiklist. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	107
Tafla 72.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Dans. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	108
Tafla 73.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skátastarf. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	108

Tafla 74.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Hestamennsku. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	109
Tafla 75.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: KFUM eða KFUK. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	109
Tafla 76.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skák. Greint eftir bekk og kyni nemenda.	110
Tafla 77.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Æskulýðsstarf þjóðkirkjunnar. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	110
Tafla 78.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Kvikmyndun/ljósmyndun. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	111
Tafla 79.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Yrkir ljóð. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	111
Tafla 80.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Leikalistarstarf í skólum. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	112
Tafla 81.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skrifa smásögur. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	112
Tafla 82.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Gert stuttmynd. Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	113
Tafla 83.	Hversu oft æfir þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	113
Tafla 84.	Hversu oft reynir þú á þig líkamlega þannig að þú mæðist eða svitnir? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	114
Tafla 85.	Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	115
Tafla 86.	Hversu oft tekur þú þátt í tómstundastarfi? (t.d. námskeiðum, myndlist, skák, ljósmyndun), greint eftir bekk og kyni nemenda.....	116
Tafla 87.	Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú fengið reiðiköst sem þú gast ekki stjórnað? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	116
Tafla 88.	Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú öskrað eða hent hlutum? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	117
Tafla 89.	Hversu oft síðustu sjö daga hefur þig langað til að brjóta eða skemma hluti? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	118
Tafla 90.	Hversu oft síðustu sjö daga gerðir þú eitthvað bara af því að þú varst svo reið/ur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	119
Tafla 91.	Finnst krökkum í bekknum þú vera skemmtileg/ur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	119
Tafla 92.	Finnst þér þú vera of mjó/mjór, of feit/feitur eða passleg/passlegur? Greint eftir bekk og kyni nemenda.....	120

Frá árinu 1992 hefur mennta- og menningarmálaráðuneytið stuðlað að því að gerðar hafa verið faglegar, samanburðarhæfar rannsóknir á högum, líðan og aðstæðum barna og ungmenna hér á landi. Niðurstöður þeirra hafa verið kynntar árlega undir heitinu *Ungt fólk*.

Það er hverri þjóð mikilvægt að eiga slíkar langtímarannsóknir um líðan, viðhorf og aðstæður barna og ungmenna á hverjum tíma, og hefur Ísland mörg undanfarin ár verið í fararbroddi meðal nágrannþjóðanna í þróun þannig rannsókna.

Æskulýðsrannsóknirnar *Ungt fólk* eru gerðar með reglulegu millibili meðal nemenda í 5. til 10. bekk í öllum grunnskólum landsins og einnig í öllum árgöngum framhaldsskólanna. Það gefur rannsóknunum mikið vægi að leggja spurningalistana fyrir í öllum skólum og gerir m.a. að verkum að hægt er að nota niðurstöður þeirra með markvissum hætti við stefnumótun í málefnum barna og ungmenna hér á landi, bæði á einstökum landssvæðum, fyrir landið í heild og jafnvel í einstökum sveitarfélögum.

Niðurstöður er varða menntun, menningarneyslu og menningarþátttöku, tómstundir, íþróttaiðkun og framtíðarsýn eru unnar sérstaklega fyrir ráðuneytið og gerðar aðgengilegar í skýrslum sem kynntar eru almenningi og hagsmunaaðilum. Einstök sveitarfélög og aðrir hagsmunaaðilar láta einnig vinna sérstakar skýrslur úr niðurstöðunum til eigin nota. Við undirbúning og framkvæmd rannsókna *Ungt fólk* hefur tekist mjög gott og farsælt samstarf fræðimanna og starfsfólks skóla og sveitarfélaga, sem hafa séð með hvaða hætti er hægt að nýta niðurstöður þeirra til stefnumótunar og frekari umbóta.

Rannsóknamiðstöðin *Rannsóknir og greining* við Háskólann í Reykjavík hefur séð um framkvæmd rannsókna, en miðstöðin sérhæfir sig í rannsóknum á ungu fólki á Íslandi og erlendis og leiðir rannsóknaverkefni á þeim vettvangi í yfir 20 borgum í Evrópu. Í gagnagrunni miðstöðvarinnar er nú þegar að finna upplýsingar um hagi og líðan ungs fólks allt frá 1992.

MENNTA- OG
MENNINGARMÁLARÁÐUNEYTIÐ

HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK
REYKJAVÍK UNIVERSITY

RANNSÓKNIR & GREINING EHF